

PLAN IZVOĐENJA NASTAVE – LJETNI SEMESTAR 2024/25.

Odsjek/studijski program: Jezici i književnost; Smjer: Bosanski jezik i književnost

I godina - II semestar

Rb	Predmet	P	V	Nastavnik	Saradnik
1.	Opća i razvojna psihologija	4	0	Doc. dr. Amela Mujagić	-
2.	Specijalna pedagogija	2	2	Prof. dr. Šejla Bjelopoljak	Arijana Midžić, v.as.
3.	Informatika	1	2	Prof. dr. Jasna Hamzabegović	Admir Kurtanović, v.as.
4.	Teorija književnosti	3	2	Prof. dr. Amira Dervišević	Rajla Kurtović-Kasić, v.as.
5.	Staroslavenski jezik	3	2	Doc. dr. Almira Džanić	Džemajla Smlatić, as.
6.	Književnost za djecu	3	1	Prof. dr. Vildana Pečenковиć	Rajla Kurtović-Kasić, v.as.

II godina - IV semestar

Rb	Predmet	P	V	Nastavnik	Saradnik
1.	Opća historija srednjeg vijeka	3	0	Doc. dr. Nedim Rabić	---
2.	Književnost za djecu	3	1	Prof. dr. Vildana Pečenковиć	Rajla Kurtović- Kasić, v.as.
3.	Historija BiH srednjeg vijeka	2	0	Doc. dr. Nedim Rabić	---
4.	Historija BiH osmanskog vijeka	2	0	Doc. dr. Dženan Dautović	---
5.	Dijalektologija	3	2	Doc. dr. Almira Džanić	Džemajla Smlatić, as.
6.	Opća lingvistika	3	0	Prof. dr. Belkisa Dolić	---
7.	Bh. kritika i esejistika	2	1	Prof. dr. Šeherzada Džafić	Rajla Kurtović- Kasić, v.as.

III godina - VI semestar

Rb	Predmet	P	V	Nastavnik	Saradnik
1.	Historija BiH od 1878. do II svjetskog rata	2	0	Doc. dr. Dženan Dautović	---
2.	Bh. književnost između dva svjetska rata	3	1	Prof. dr. Šeherzada Džafić	Rajla Kurtović- Kasić, v.as.
3.	Historijska gramatika	2	2	Doc. dr. Almira Džanić (2PN)	Džemajla Smlatić, as.
4.	Svjetska književnost III	3	2	Prof. dr. Amira Dervišević	Rajla Kurtović- Kasić, v.as.
5.	Semantika	2	2	Prof. dr. Belkisa Dolić	Džemajla Smlatić, as.
6.	Uvod u kulturalne studije	2	0	Prof. dr. Šeherzada Džafić (1N + 1PN)	---
7.	Popularna kultura i roman	2	1	Prof. dr. Šeherzada Džafić (2PN)	Rajla Kurtović- Kasić, v.as.

OBRAZAC SILABUSA NASTAVNOG PREDMETA

Opća i razvojna psihologija

Puni naziv predmeta:	<i>Opća i razvojna psihologija</i>																
Šifra predmeta:	<i>PDF-ZP-24-04</i>																
Nivo predmeta/BH ciklus:	<i>I ciklus</i>																
Godina studija:	<i>1.godina</i>																
Semestar:	<i>2.semestar</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>4</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. seminar</i></th> <th><i>npr. projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td align="center">60</td> <td align="center">0</td> <td></td> <td></td> <td align="center">40</td> <td align="center">100</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. seminar</i>	<i>npr. projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	60	0			40	100
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. seminar</i>	<i>npr. projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
60	0			40	100												
Voditelj predmeta:																	
Kontakt detalji:	Kancelarija:	<i>1 kat</i>	e-mail:	<i>mujagicamela@gmail.com</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>Utorak, 9-11</i>	Tel: -														
	<i>as.</i>																
	Kancelarija:	-	E-mail: -														
	Termini za konsultacije:	-	Tel: -														
Matični studijski program/odsjek:	-																
Status predmeta:	<i>Obavezni</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	-																
Datum ovjere:	-																
Ciljevi predmeta:	<p>Upoznati studente sa znanstvenim pristupom i spoznajama u području zakonitosti psihičkih procesa i ponašanja te kognitivnog i socioemocionalnog razvoja. Osposobiti studente za valjano prosuđivanje znanstvene utemeljenosti modela i informacija o psihičkim procesima, osobinama, ponašanju i razvoju. Poticati korištenje naučenih koncepata, principa i teorija u svrhu promišljanja i razumijevanja vlastitog i tuđeg ponašanja i razvoja.</p>																
Ishodi učenja:	<p>Opisati osnovne načine dolaženja do spoznaja u akademskoj psihologiji i ograničenja dostupne metodologije istraživanja Objasniti ključne koncepte, principe i zakonitosti u području kognitivnih, emocionalnih i motivacijskih procesa, individualnih razlika i ponašanja. Analizirati i usporediti razvojne karakteristike djece i adolescenata u kognitivnom, emocionalnom i socijalnom području razvoja. Identificirati faktore koji mogu (ne)povoljno djelovati na optimalan razvoj te prepoznati odstupanja od normativnog razvoja.</p>																
Indikativni sadržaj predmeta:	<p>Psihologija kao empirijska nauka, znanstveni vs. neznanstveni pristup tumačenju psihičkih fenomena i ponašanja; Zakonitosti psihičkih procesa – osjeti i percepcija, pažnja, pamćenje, mišljenje, motivacijski procesi, emocionalni procesi. Individualne razlike i ponašanje: osobine ličnosti i sposobnosti. Ponašanje u socijalnom kontekstu; Periodizacija i područja razvoja; Biološki i okolinski kontekst razvoja; Kognitivni i socio-emocionalni razvoj u djetinjstvu i adolescenciji.</p>																
Metode nastave i učenja:																	
Način i termin provjere znanja:			<table border="1"> <thead> <tr> <th>Način provjere</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>1. kolokvij</i></td> <td align="center"><i>30</i></td> </tr> <tr> <td><i>2. kolokvij</i></td> <td align="center"><i>30</i></td> </tr> <tr> <td><i>Zadaće</i></td> <td align="center"><i>30</i></td> </tr> </tbody> </table>	Način provjere	%	<i>1. kolokvij</i>	<i>30</i>	<i>2. kolokvij</i>	<i>30</i>	<i>Zadaće</i>	<i>30</i>						
Način provjere	%																
<i>1. kolokvij</i>	<i>30</i>																
<i>2. kolokvij</i>	<i>30</i>																
<i>Zadaće</i>	<i>30</i>																

	Završni ispit	10
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p>U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (u 8. i 15. sedmici semestra). Prvi kolokvij podrazumijeva provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema (opća psihologija), a drugi kolokvij iz preostalih nastavnih tema (razvojna psihologija). Ove pismene provjere znanja uključuju zadatke objektivnog tipa i zadatke esejskog tipa, a zahvaćaju razine prepoznavanja, reprodukcije, razumijevanja, analize i evaluacije informacija osmišljene tako da omogućuju provjeru razine dostizanja predviđenih ishoda učenja.</p> <p>Kriterij za prolaz na ovim provjerama znanja je 60 % od ukupnog broja bodova.</p> <p>U toku semestra, studenti će dobivati i zadaće na kojima mogu osvojiti 30 bodova.</p> <p>Završni ispit je usmeni, a za izlazak na završni ispit studenti moraju ostvariti minimum 50 bodova u toku semestra.</p>	
Obavezna literatura:	<p>Smith, E.E., Nolen-Hoeksema, S., Frederickson, B.L., Loftus, G.R., Bem, D.J., Maren, S. (2007). <i>Atkinson / Hilgard Uvod u psihologiju</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap (Odabrana poglavlja)</p> <p>Berk, L. E. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. (Odabrana poglavlja)</p>	
Preporučena literatura:	<p>Hock, R.R. (2004). <i>Četrdeset znanstvenih studija koje su promijenile psihologiju</i>. Jastrebrsko: Naklada Slap</p> <p>Tonković Grabovac, M., Mikac, U., & Vukasović Hlupić, T., eds. (2015). <i>PsihoFESTologija: Ovo nije samo još jedna knjiga iz popularne psihologije</i>. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/5233/1/Psihofestologija.pdf</p> <p>Salkičević, S., Huić, A., Parmač Kovačić, M., & Rebernjak, B., eds. (2017). <i>PsihoFESTologija 2 – psihologijska znanost na popularan način</i>. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/8475/</p>	
Značajne napomene:	-	
Osiguranje kvaliteta:	<p><i>Provođenje ankete među studentima i analiza prolaznosti u skladu s Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću i drugim relevantnim aktima</i></p>	

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminarara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.	25.2.	Psihologija – određenje područja, položaj unutar NPP, odnos prema bliskim područjima Psihologija kao empirijska znanost – putevi spoznaje	Područje psihologije, akademska psihologija kao znanstvena disciplina, kratki pregled razvoja područja, psihologija danas, teorijske i primijenjene psihologijske discipline; psihologija kao empirijska znanost, metode istraživanja u psihologiji			<i>Smith et al. (2007)</i> <i>Hock (2004)</i>	definira područje psihologije i razumije granice psihologije u odnosu druga znanstvena i neznanstvena područja odredi područja djelovanja nekoliko temeljnih i primijenjenih psihologijskih disciplina pojasni razlike znanstvenog i neznanstvenog pristupa razumijevanju psihičkih fenomena navede i prepozna osnovne karakteristike najčešće korištenih metoda istraživanja u psihologiji prepoznaje (ne)ispravne tvrdnje proizašle iz istraživanja ovisno o korištenoj metodi
2.	4.3.	Osjeti i percepcija – prvi kontakt sa okolinom Pažnja i percepcija	Osjeti – određenje, modaliteti, neke zakonitosti; osjeti bez percepcije; percepcija – više od skupa osjeta; intermodalna percepcija; objektivne zakonitosti percepcije; subjektivni faktori percepcije; percepcija kao interpretacija informacija Pažnja kao selektivni i kontrolni proces; podijeljena pažnja; sljepoća zbog nepažnje vs. sljepoća na promjene; procesiranje odozdo prema gore i odozgo prema dolje, propusti u pažnji i efekti na percepciju			<i>Smith et al. (2007)</i>	Definira fenomen osjeta i navede različite osjetne modalitete Prepozna zakonitosti osjeta i navede primjere zakonitosti u različitim osjetnim modalitetima Objasni neke od objektivnih zakonitosti (vidne) percepcije Objasni djelovanje subjektivnih faktora percepcije i navede primjere istraživanja u ovom području Pojasni ulogu pažnje u procesu percepcije Navede osnovne karakteristike pažnje Definira najčešće propuste u pažnji Objasni posljedice propusta u pažnji
3.	11.3.	Pamćenje kao procesiranje informacija	Pamćenje – model procesiranja informacija, senzoričko, kratkoročno/radno, dugoročno pamćenje; pohrana informacija, kodiranje, pronalaženje; zaboravljanje; implicitno i eksplicitno pamćenje; pamćenje i propusti u pamćenju			<i>Smith et al. (2007)</i>	Opiše pamćenje prema modelu obrade informacija Objasni karakteristike pojedinih faza pamćenja Navede različite načine pohrane informacija Objasni vezu između načina pohrane, kodiranja i pronalaženja informacija Prepozna različite vrste informacija u

							dugoročnom pamćenju
4.	18.3.	Konstruktivna i rekonstruktivna priroda pamćenja	Konstruktivna i rekonstruktivna priroda pamćenja – ključna istraživanja i nalazi; ovisnost pamćenja o kontekstu i stanju; zanimljivosti iz svijeta pamćenja – blic pamćenje; efekti emocija na proces pamćenja; Demonstracija efekta konteksta na proces pamćenja			<i>Smith et al. (2007)</i> + <i>Psihofestologija</i>	Objasni procese koji mogu dovesti do iskrivljenih sjećanja Obrazloži efekte konteksta i psihičkog stanja na proces pamćenja
5.	25.3.	Mišljenje – proces rješavanja problema	Mišljenje kao proces rješavanja problema; strategije rješavanja problema, stručnjaci vs. početnici u rješavanju problema; problemi s rješavanjem problema. Demonstracija djelovanja heuristika u zaključivanju, mentalnog seta i funkcionalne fiksiranosti			<i>Smith et al. (2007)</i> + <i>Psihofestologija</i>	Identificira uspješnije i manje uspješne strategije rješavanja problema Prepozna situacije u kojima je moguće nepovoljno djelovanje mentalnog seta na rješavanje problema Razumije i obrazloži kako heuristici mogu voditi pogrešnim zaključcima, rješenjima i kognitivnim pristranostima
6.	1.4.	Emocionalni procesi	Emocije kao složeni proces; kognitivne procjene i emocije, emocionalne reakcije, reakcije na emocije; Reakcije na emocije i samoregulacija emocija			<i>Smith et al. (2007)</i> + <i>Psihofestologija</i>	Pokaže razumijevanje složenosti emocionalnih procesa Objasni veze kognitivnih procjena i emocionalnih doživljaja Razlikuje više i manje uspješne načine regulacije emocija Pokaže razumijevanje složene veze između motiva i ponašanja
7.	8.4.	Motivacijski procesi	Motivacija i motivi, odnos motiva i ponašanja, motivacijski ciklus; teorije motivacije i klasifikacije motiva; Prepreke u zadovoljavanju motiva; frustracija i osobni konflikti			<i>Smith et al. (2007)</i> + <i>Psihofestologija</i>	Pojasni motivacijski ciklus Navede osnovne vrste prepreka u motivacijskom ciklusu i pojasni ih kroz primjere Objasni stanje frustracije i navede najčešće oblike reakcija na frustraciju
8.	15.4.	Individualne razlike (ličnost, sposobnosti)	Ličnost, pristup osobina ličnosti, pet velikih; manifestacije ličnosti u ponašanju; osobine ličnosti i samopoimanje Inteligencija i sposobnosti u kontekstu psihologijskih teorija; inteligencija, sposobnosti i ponašanje; razvoj inteligencije i mogućnost promjene; Klasične vs. suvremene teorije			<i>Smith et al. (2007)</i> + <i>Psihofestologija</i>	Pojasni uloge osobina ličnosti i samopoimanja u oblikovanju ponašanja pojedinca Može navesti pet velikih skupina osobina i njihove manifestacije u ponašanju Pojašnjava zloupotrebu barnum efekta Pokaže razumijevanje uloge pojedinih sposobnosti i opće inteligencije u oblikovanju ponašanja pojedinca Pojasni efekte popularizacije i zloupotrebe

			inteligencije – empirijski vs. popularni pristup			psihologijskih spoznaja na tumačenje inteligencije
9.	22.4.	Socijalna kognicija i socijalni utjecaji	<i>Uvodna rasprava:</i> Šta mislimo o ... <i>Izlaganje:</i> socijalna kognicija i shematsko procesiranje; stvaranje dojmova, stereotipi, stavovi i predrasude; kognitivni i bihevioralni efekti; mogućnosti promjene Temeljna atribucijska pogreška; Efekti prisustva drugih na ponašanje pojedinca, socijalna facilitacija, inhibicija, deindividualizacija, fenomen pasivnog posmatrača; konformiranje s većinom, utjecaj manjine, poslušnost autoritetu			<i>Smith et al. (2007)</i> <i>+ Hock (2004)</i> Definira socijalnu kogniciju i shematsko procesiranje Razlikuje stereotipe, stavove i predrasude Pojasni neophodne uvjete za promjenu stereotipa i predrasuda Objasni temeljnu atribucijsku pogrešku Objasni snagu utjecaja socijalnih situacija na ponašanje pojedinca Definira socijalnu facilitaciju i inhibiciju Objasni efekt pasivnog posmatrača i njegove razloge Objasni proces konformiranja Objasni potencijalno negativne efekte poslušnosti
10.	29.4.(18.4.n adoknada)	Psihički razvoj	Razvojna psihologija – područje djelovanja, problemi razvojne psihologije; razvoj-određenje i osnovne karakteristike razvojnog procesa; normativni i idiografski pristup u razvojnoj psihologiji; područja razvoja; razvojne periodizacije; Determinante, faze i karakteristike razvoja			<i>Berk, L. (2008).</i> Pojasni ulogu razvojne psihologije u obrazovanju budućih nastavnika Navede osnovna područja razvoja Razlikuje normativne i nenormativne razvojne uticaje Opiše slojeve okolinskog konteksta razvoja prema modelu ekoloških sistema Opiše uobičajene okolinske rizike i efekte na razvoj Objasni pojam otpornosti i faktore koji joj doprinose Opiše zaštitne faktore razvoja djece u riziku
11.	6.5.	Kognitivni razvoj	Kognitivni razvoj kroz prizmu različitih teorijskih pristupa, razvoj govora			<i>Berk, L. (2008).</i> Objasni ključne razlike u kognitivnim mogućnostima u pojedinim razvojnim periodima Identificira ključne faktore razvoja govora

12.	13.5.	Socijalni razvoj	Odnosi s vršnjacima, teorije o odnosima s vršnjacima, omiljenost i teškoće u odnosima s vršnjacima			Berk, L. (2008).	Objasni razvojne promjene u odnosima s vršnjacima Analizira ulogu odnosa s vršnjacima u cjelokupnom razvoju pojedinca
13.	20.5.	Emocionalni razvoj	Rani emocionalni razvoj, uloga temperamenta i privrženosti, separacijska anksioznost, rana regulacija emocija, razvoj samoregulacije emocija			Berk, L. (2008).	Opiše mehanizme kojima se odvija socijalizacija emocija Objasni efekte temperamenta i privrženosti na emocionalni razvoj
14.	27.5.	Razvoj ličnosti	Teorije pojma o sebi, znanje o sebi, samovrednovanje, samoregulacija			Berk, L. (2008).	Opiše promjene u razvoju pojma o sebi Analizira efekte okoline na razvojne promjene u samopoštovanju
15.	3.6.	Moralni razvoj	Teorije moralnog razvoja; moralno rasuđivanje, prosocijalno ponašanje, agresivno ponašanje			Berk, L. (2008).	Objasni procese moralnog rasuđivanja i ponašanja Opiše načine ispitivanja moralnog rezoniranja Predloži postupke za poticanje moralnog rezoniranja

OBRAZAC SILABUSA NASTAVNOG PREDMETA
za ljetni semestar

Specijalna pedagogija 2024/25.

Puni naziv predmeta:	<i>Specijalna pedagogija</i>																
Šifra predmeta:	<i>PDF-ZP-24-06</i>																
Nivo predmeta/BH ciklus:	<i>Prvi ciklus</i>																
Godina studija:	<i>1.</i>																
Semestar:	<i>II</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>4</i>																
Radno opterećenje studenta:	<i>(Tabela s brojem sati za: predavanja; vježbe, ostalo i samostalno učenje)</i>																
	<i>Za cijeli semestar:</i>																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>npr. Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td align="center">30</td> <td align="center">30</td> <td align="center">10</td> <td align="center">10</td> <td align="center">25</td> <td align="center">105</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	30	30	10	10	25	105				
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
30	30	10	10	25	105												
Voditelj predmeta:	<i>Prof.dr. Šejla Bjelopoljak, vanr.prof.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:	<i>21</i>	e-mail:	<i>bjelopoljaksejla@hotmail.com</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>Srijeda 9:00-11:00 Četvrtak 9:00-11:00</i>		Tel:	<i>.</i>												
	<i>Arijana Midžić, viši asist.</i>																

	Kancelarija: 21 e-mail: ari_jana_@91windowslive.com
	Termini za konsultacije: Ponedjeljak-petak 9.00-11.00 Tel: -
Matični studijski program/odsjek:	<i>Primarni odgoj i obrazovanje; Odsjek za jezike i književnost</i>
Status predmeta:	<i>Obavezni</i>
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>Nema uvjeta</i>
Datum ovjere:	
Ciljevi predmeta:	<i>Upoznati studente sa predmetom izučavanja specijalne pedagogije, problemima koji se javljaju u ovom području i tendencijama za unapređenje kvalitete života djece. Osposobiti studente za uočavanje izazova djece, njihovog optimalno rješavanje, te za razvijanje pozitivnih stavova spram populacije koja ima (ne)vidljive teškoće u učenju i učešću. Tokom nastavno-naučnog procesa studenti će ovladati znanjima o teškoćama u razvoju, o mogućnostima učenja djece sa teškoćama u razvoju i specifičnostima prilagođavanja odgojno-obrazovnog rada sa djecom.</i>
Ishodi učenja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne pojmove iz oblasti specijalne pedagogije, 2. primijeniti znanja iz specijalne pedagogije s ciljem upotrebe adekvatnih termina, 3. dati argumente za primjenu inkluzivnog odgoja i obrazovanja, 4. analizirati vlastite stereotipe i predrasude, 5. predložiti najmanje pet strategija za smanjenje i uklanjanje predrasuda kod djece, roditelja, nastavnika i stručnih saradnika, 6. obrazložiti elemente upravljanja inkluzivnim odjeljenjem, 7. procijeniti stanje djeteta uz primjenu instrumenata za opservaciju, 8. napraviti individualni i individualizirani plan i program, 9. djelovati u zajednici s ciljem unapređenja kvalitete života svih građana 10. kreirati sigurno i podržavajuće okruženje za svako dijete. <p><i>Osim specifičnih, očekuju se i opći vezani za kompetencije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Komunikacija na maternjem jeziku.</i> ● <i>Međuljudska, socijalna i građanska kompetencija.</i> ● <i>Poduzetnička kompetencija, preuzimanje inicijative.</i> ● <i>Učiti kako učiti.</i> ● <i>Kreativno-produktivna kompetencija.</i>

Indikativni sadržaj predmeta:	<i>Vrste teškoća, izazova sa kojima se suočavaju djeca, individualizacija rada odgajatelja/nastavnika i partnerstvo sa članovima zajednica iz kojih dolaze djeca.</i>																								
Metode nastave i učenja:	<i>Usmeno izlaganje, metoda razgovora, metoda rada na tekstu, metoda ilustracije, metoda demonstracije, metoda praktičnih radova, RWCT tehnike.</i>																								
Način i termin provjere znanja:	<p><i>Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, prema sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika kontinuirane provjere znanja:</i></p> <table border="1" data-bbox="558 779 1463 1331"> <thead> <tr> <th data-bbox="558 779 618 957"><i>R. br.</i></th> <th data-bbox="618 779 1057 957"><i>Elementi praćenja</i></th> <th data-bbox="1057 779 1284 957"><i>Broj bodova</i></th> <th data-bbox="1284 779 1463 957"><i>Učešće u ocjeni (%)</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="558 957 618 1024">1.</td> <td data-bbox="618 957 1057 1024"><i>Aktivnost na nastavi</i></td> <td data-bbox="1057 957 1284 1024"><i>10 bodova</i></td> <td data-bbox="1284 957 1463 1024"><i>10%</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="558 1024 618 1092">2.</td> <td data-bbox="618 1024 1057 1092"><i>Prezentacija</i></td> <td data-bbox="1057 1024 1284 1092"><i>20 bodova</i></td> <td data-bbox="1284 1024 1463 1092"><i>20%</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="558 1092 618 1159">3.</td> <td data-bbox="618 1092 1057 1159"><i>Parcijalni ispit (IOOP)</i></td> <td data-bbox="1057 1092 1284 1159"><i>25 bodova</i></td> <td data-bbox="1284 1092 1463 1159"><i>25%</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="558 1159 618 1226">4.</td> <td data-bbox="618 1159 1057 1226"><i>Završni ispit – eliminatoran</i></td> <td data-bbox="1057 1159 1284 1226"><i>45 bodova</i></td> <td data-bbox="1284 1159 1463 1226"><i>45%</i></td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="558 1226 1284 1331" style="text-align: right;"><i>Ukupno: 100 bodova</i></td> <td data-bbox="1284 1226 1463 1331"><i>100%</i></td> </tr> </tbody> </table>	<i>R. br.</i>	<i>Elementi praćenja</i>	<i>Broj bodova</i>	<i>Učešće u ocjeni (%)</i>	1.	<i>Aktivnost na nastavi</i>	<i>10 bodova</i>	<i>10%</i>	2.	<i>Prezentacija</i>	<i>20 bodova</i>	<i>20%</i>	3.	<i>Parcijalni ispit (IOOP)</i>	<i>25 bodova</i>	<i>25%</i>	4.	<i>Završni ispit – eliminatoran</i>	<i>45 bodova</i>	<i>45%</i>	<i>Ukupno: 100 bodova</i>			<i>100%</i>
<i>R. br.</i>	<i>Elementi praćenja</i>	<i>Broj bodova</i>	<i>Učešće u ocjeni (%)</i>																						
1.	<i>Aktivnost na nastavi</i>	<i>10 bodova</i>	<i>10%</i>																						
2.	<i>Prezentacija</i>	<i>20 bodova</i>	<i>20%</i>																						
3.	<i>Parcijalni ispit (IOOP)</i>	<i>25 bodova</i>	<i>25%</i>																						
4.	<i>Završni ispit – eliminatoran</i>	<i>45 bodova</i>	<i>45%</i>																						
<i>Ukupno: 100 bodova</i>			<i>100%</i>																						
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p><i>Ispit iz predmeta Specijalna pedagogija, odnosno predviđeni bodovi za završnu ocjenu, skupljaju se na slijedeći način:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="581 1570 1490 1745">1) Aktivnosti na nastavi: <i>student dobiva bodove ukoliko aktivno sudjeluje na predavanjima i vježbama kroz razmatranje i davanje povratnih informacija na obrađene sadržaje. Očekivano prisustvo je 80% tj. minimum 12 od 15 susreta na predavanjima i vježbama da bi se ostvarilo pravo na potpis za ovjeru semestra.</i> <li data-bbox="581 1808 1490 1873">2) Prezentacija knjiga <i>prezentira se jedna tema dodijeljena na vježbama (teme se dodjeljuju prema nazivima nastavnih tema iz Silabusa). Za prezentaciju teme je</i> 																								

obavezno korištenje knjiga iz literature Silabusa. Presentacije se predstavljaju u terminima vježbi od 5. sedmice vježbi.

- 3) **Parcijalni ispit** se realizira u formi izrade individualiziranog odgojno-obrazovnog programa (IOOP). IOOP podrazumijeva da student kreira individualni plan i program za konkretno dijete i objasni metodologiju izrade (razlog izrade za kognitivno ili psihomotorno ili afektivno područje). Rad predaju u 10. sedmici nastave. Ova aktivnost je obavezna.
- 4) **Završni ispit** studenti polažu pismeno. Ova aktivnost je eliminatorna.
- 5) **Studenti koji ispune obavezne predispitne obaveze:** prezentacija i parcijalni ispit u zadanim rokovima i ostvare minimum 33 boda, pristupaju završnom pismenom ispitu u 15. sedmici nastave. Ispit je eliminatordan, tj. studenti moraju ostvariti najmanje 60% bodova na pismenom ispitu kako bi drugi postignuti bodovi bili uzeti u obzir za zaključnu ocjenu. Predispitne obaveze se dostavljaju minimum 15 dana prije ispita koji se prijavljuje.

- Za predispitne obaveze predviđeni minimum podrazumijeva ostvarenih 60% za svaku aktivnost (ukupno 33 boda).

Završni ispit

Za 60% ostvarenih bodova na završnoj provjeri znanja student ostvaruje 27 bodova.

Za svakih dodatnih 5% ostvarenih bodova, iznad 60%, student ostvaruje dodatna 2 boda (ili po 1 bod za svakih dodatnih 2,5% iznad 60%)

Ocjenjivanje		
Osvojen ukupan broj bodova	Ocjena (BiH)	(ECTS ocjena)
59 i <	5	F
60 – 64	6	E
65 - 74	7	D
75 - 84	8	C
85 - 94	9	B

		95 - 100	10	A
Obavezna literatura:	<p>1. Bjelopoljak, Š. (2022). <i>E - inkluzija</i>, Univerzitetski udžbenik. Pedagoški fakultet Univerziteta u Bihaću i Sarajevo: Centar za obrazovne inicijative Step by Step: Bihać.</p> <p>2. Kafedžić, L. (2020). <i>Da niko ne izostane</i>. Osnove specijalne pedagogije Lejla Kafedžić: Sarajevo.</p>			
Preporučena literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić, J. (2009), <i>Teorije prevencije: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih</i>, Zagreb: Školska knjiga 2. Bjelopoljak, Š. i Kafedžić, L. (2018) <i>Od stigme do školskog (ne)uspjeha</i>. U: Arnaut, A, ur. <i>Zbornik radova 7. međunarodnog naučno-stručnog skupa Obrazovanje, jezik, kultura, tendencije i izazovi: SaZnanje</i>. Zenica: Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici, str. 26-35. 3. Bjelopoljak, Š. i Kafedžić, L. (2018), <i>Pedagoške implikacije korištenja (ne)primjerene terminologije u odgojno-obrazovnom radu</i>, U: Bukvić, E. I Bjelan-Guska, S,ur. <i>Zbornik radova sa 2.međunarodne znanstveno-stručne konferencije „Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju“</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, str.178-187. 4. Biondić, I. (1993), <i>Integrativna pedagogija: Odgoj djece s posebnim potrebama</i>; Zagreb: Školske novine 5. Booth, T. i Ainscow, M. (2008); <i>Indeks inkluzivnosti – Promicanje učenja i sudjelovanja u školama</i>; Zenica: Pedagoški zavod Zenica 6. Cvetković-Lay, J. (2002), <i>Darovito je, što ću sa sobom?</i> Zagreb: Alinea (str.183-236) 7. Čilić, A. i dr. (2009); <i>Priče o stvaranju škola po mjeri djeteta</i>; UNICEF BiH i COI Step by Step 8. Jensen, E. (2004), <i>Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire</i>, Zagreb: EDUCA 9. Mustačić, V. i Vikić, M. (1996); <i>Rad s učenicima s teškoćama u razvoju u osnovnoj školi: Priručnik za prosvjetne djelatnike</i>; Zagreb: Školska knjiga 10. <i>Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini</i> (2003), „Službeni glasnik BiH“, br. 18/03, Sarajevo. 11. Panjeta A. (2011); <i>Iz našeg svijeta različitosti</i>, Sarajevo: UNICEF BiH i DUGA 12. <i>Publikacija stručnih radova i izlaganja sa stručnog simpozijuma, Unapređenje obrazovnog sistema u oblasti primjene inkluzivnih principa podučavanja</i> (2015), Bihać: Save the Children i Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK. 13. Rangelov-Jusović, R. (2007), <i>Od saradnje ka partnerstvu - Kako izgraditi partnerske odnose između vrtića, škole i porodice</i>, Priručnik za odgajatelje i nastavnike, Sarajevo: COI Step By Step. 14. <i>Smjernice za rad defektologa/edukatora-rehabilitatora u redovnoj osnovnoj školi</i> (2017), Tuzla: Zavod za odgoj i obrazovanje djece sa smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju. 15. <i>Strategija za uključivanje djece sa poteškoćama u razvoju u obrazovanje sa sedmogodišnjim Planom implementacije u Unsko-sanskom kantonu</i> (2015) 			

	<p>Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Bihać i Save the Children za sjeverozapadni Balkan.</p> <p>16. Winkel R. (1996), Djeca koju je teško odgajati, Zagreb: EDUCA</p> <p>17. http://www.korakpokorak.hr/upload/Kurikulum_za_inkluziju.pdf</p> <p>18. Program sekundarne prevencije – Pravilnik USK-a (2020)</p>
Značajne napomene:	<p>Vanredni studenti umjesto aktivnosti „Razumjeti potrebe – živjeti vrijednosti“ mogu odabrati izradu seminarskog rada.</p>
Osiguranje kvaliteta:	<p>Interno anketiranje studenata nakon 14. teme o kvaliteti realizacije nastavnih jedinica; analiza uspjeha studenata; provođenje ankete u cilju analize prolaznosti u skladu s Pravilnikom o osiguranju kvalitete na Univerzitetu u Bihaću i drugim relevantnim aktima.</p>

Plan realizacije predmeta : *(Popuniti tabelu na narednoj stranici)*

S e d m i c a	Nas tav ni sat / Dat um	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi / Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.	P1 V1	Temeljna polazišta inkluzije i inkluzivnog obrazovanja.	Definiranje aspekata inkluzije u vezi sa obrazovanjem.	Upoznavanje međusobnih očekivanja kroz izradu zajedničkih/grupnih pravila.		Bjelopoljak, Š. i Kafedžić, L. (2018), Pedagoške implikacije korištenja (ne)primjerene terminologije u odgojno-obrazovnom radu	<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznaje i koristi pedagošku terminologiju u kontekst socijalnog modela. - Pedagoško modelovanje okruženja uz definiranje granica.
2.	P2 V2	Mjesto specijalne pedagogije u kontekstu inkluzije; Temeljni pojmovi specijalne pedagogije;	Definiranje temeljnih pojmova specijalne pedagogije; predstavljanje modela ljudskih prava u vezi sa socijalnim i medicinskim	Prezentacija dijelova knjiga		Bjelopoljak, Š. (2022), E - inkluzija Kafedžić, L. (2020). Daniko ne izostane	<ul style="list-style-type: none"> - Daju primjere medicinskog i socijalnog modela; - Analizira pedagošku terminologiju datu u literaturi i argumentira odabranu;

			modelom.				
3.	P3 V3	Predrasude i stereotipi – prihvatanje različitosti; »Interpretacija identiteta kroz vidljivu karakteristiku pojedinca«	Simulacija aktivnosti „predrasude i stereotipi“	„Razmjeti potrebe–živjeti vrijednosti“; Prezentacija dijelova knjiga		Bjelopoljak, Š. (2022), E - inkluzija	<ul style="list-style-type: none"> - Argumentira za socijalni model; - Navodi primjere barijera inkluzivne prakse; - Predlaže pristupačnosti za sve članove zajednice;
4.	P4 V4	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – temeljni pojmovi. Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – kontekstualna opservacija djece.	Upoznavanje sa mjernim instrumentima usmjerenih na sposobnosti	Prezentacija dijelova knjiga IOOP		Bjelopoljak, Š. (2022). E - inkluzija	<ul style="list-style-type: none"> - Opservira individualne karakteristike i daje preporuke za prilagodbe;
5.	P5 V5	Upravljanje inkluzivnim odjeljenjem – dinamičko-funkcionalni profil i individualni plan i program (uz asistivna sredstva s naglaskom na IKT-e).	Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada	Prezentacija dijelova knjiga IOOP		Bjelopoljak, Š. (2022). E - inkluzija	<p>Prepoznaje barijere inkluzivne prakse i daje konkretne primjere pristupačnosti;</p> <p>Predlaže IOOP;</p>
6.	P6 V6	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s oštećenjem senzornih funkcija (vid i sluh).	Simulacija aktivnosti kroz grupni oblik rada; opservacija pristupačnosti, izrada individualiziranog odgojno-obrazovnog programa (IOOP);	Prezentacija dijelova knjiga IOOP	IOOP	Bjelopoljak, Š. (2022). E - inkluzija	<p>Opservira teškoće i predlaže prilagodbe;</p> <p>izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program;</p>
7.	P7	Odgojno-obrazovni rad sa djecom sa specifičnim teškoćama u učenju	Simulacija aktivnosti kroz grupni oblik	Prezentacija dijelova knjiga	IOOP	Publikacija stručnih	Opservira teškoće i predlaže prilagodbe;

	V7	(disleksija, disgrafija, diskalkulija)	rada; opservacija pristupačnosti, izrada individualiziranog odgojno-obrazovnog programa (IOOP);	IOOP		radova i izlaganja sa stručnog simpozijuma, Unapređenje obrazovnog sistema u oblasti primjene inkluzivnih principa podučavanja (2015)	izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program;
8.	P8 V8	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s intelektualnim teškoćama; Odgojno-obrazovni rad sa djecom u autističnom spektru.	Simulacija aktivnosti kroz grupni oblik rada; opservacija pristupačnosti, izrada prilagođenih programa;	Prezentacija dijelova knjiga IOOP	IOOP	Bjelopoljak, Š. (2022). E - inkluzija	Opservira teškoće i predlaže prilagodbe; izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program;
	P9 V9	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s ADHD-om i ADD-om.	Simulacija aktivnosti kroz grupni oblik rada; opservacija pristupačnosti, izrada prilagođenih programa;	Prezentacija dijelova knjiga IOOP	IOOP	Bjelopoljak, Š. (2022). E - inkluzija	Opservira teškoće i predlaže prilagodbe; izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program;
	P10	Odgojno-obrazovni rad sa djecom s tjelesnim teškoćama i hroničnim	Simulacija aktivnosti kroz grupni oblik	Prezentacija dijelova knjiga	IOOP	Bjelopoljak, Š. (2022). E -	Opservira teškoće i predlaže prilagodbe;

	V10	bolestima (cerebralna paraliza, epilepsija, dijabetes).	rada; opservacija pristupačnosti, izrada prilagođenih programa;	IOOP		inkluzija	izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program;
	P11 V11	Odgojno-obrazovni rad sa djecom koja su nadarena.	Simulacija aktivnosti kroz grupni oblik rada; opservacija pristupačnosti, izrada prilagođenih programa;	IOOP	IOOP	Bjelopoljak, Š. (2022). E - inkluzija	Opservira teškoće i predlaže prilagodbe; izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program;
	P12 V12	Teorije prevencije: djeca u riziku. Odgojno-obrazovni rad sa djecom koja su zlostavljana, koja zlostavljaju i koja svjedoče zlostavljanju.	Simulacija aktivnosti kroz grupni oblik rada; opservacija pristupačnosti, izrada prilagođenih programa;	IOOP	IOOP	Program sekundarne prevencije – pravilnik (2020)	Opservira teškoće i predlaže prilagodbe; izrađuje individualizirani odgojno-obrazovni program za afektivno područje.
6.	P13 V13	“Index inkluzivnosti” u smjeru Razvojnog plana odgojno-obrazovne ustanove.	Prezentacija i primjena instrumenta			Booth, T. i Ainscow, M. (2008); Indeks inkluzivnosti http://www.korakpokorak.hr/upload/Kurikulum_za_inkluziju.pdf	Razlikuje inkluzivnu kulturu, politiku i praksu kroz primjer izrade Razvojnog plana;

7.	P14 V14	Partnerstvo obitelji i odgojno-obrazovne ustanove.	Opservacija komunikacije u procesu saradnje i partnerstva;			Bjelopoljak, Š. i Lalić, M. (2024). Obitelj i stručnjaci	Navodi primjer procesa „saradnje“ i predlaže aktivnosti u kontekstu stvaranja uslova za partnerstvo.
8.	P15 V15	Sistematizacija ili valorizacija realiziranog sadržaja	Interna evaluacija studenata u vezi kvalitete realizacije nastavnog procesa;			Evidencija s predavanja i vježbi.	Navodi primjere reflektivnog poučavanja-kritičkog promišljanja o vlastitom radu u nastavi;

Puni naziv predmeta:	INFORMATIKA										
Šifra predmeta:	PDF-ZP-24-05										
Akadska godina i semestar:	2024/25 Ljetni semestar										
Godina studija:	I										
Semestar:	II										
ECTS bodovna vrijednost:	3										
Radno opterećenje studenta:	<p>Za cijeli semestar:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Predavanja</th> <th>Vježbe / Praktična obuka</th> <th>Samostal no učenje</th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>15</td> <td>30</td> <td>30</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>			Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	Samostal no učenje	TOTAL	15	30	30	75
Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	Samostal no učenje	TOTAL								
15	30	30	75								
	<p>Prof. dr. Jasna Hamzabegović</p> <table border="1"> <tr> <td>Kancelarija:</td> <td>037-226-273</td> <td>e-mail:</td> <td>jasna_hamzabegovic@hotmail.com</td> </tr> <tr> <td>Termini za konsultacije:</td> <td>Utorak 12 -14 Petak 10 - 12</td> <td>Tel:</td> <td>061 822 303</td> </tr> </table>			Kancelarija:	037-226-273	e-mail:	jasna_hamzabegovic@hotmail.com	Termini za konsultacije:	Utorak 12 -14 Petak 10 - 12	Tel:	061 822 303
Kancelarija:	037-226-273	e-mail:	jasna_hamzabegovic@hotmail.com								
Termini za konsultacije:	Utorak 12 -14 Petak 10 - 12	Tel:	061 822 303								
Matični studijski program/odsjek:	<p>Odsjek za jezike i književnost</p> <p>Odsjek za bosanski jezik i književnost</p> <p>Odsjek za njemački jezik i književnost</p> <p>Odsjek za engleski jezik i književnost</p>										
Status predmeta:	Obavezan										
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	-										
Datum izrade:	10. 02. 2025.										
Ciljevi predmeta:	<p>Osposobiti studente za razumijevanje osnovnih komponenti računara, operativnih sistema i softverskih alata, te njihovu praktičnu primjenu u svakodnevnom radu.</p> <p>Kod studenata razviti digitalne vještine za efikasno upravljanje podacima, sigurnosnim postavkama, obradom teksta i prezentacijama, uz korištenje savremenih alata i tehnologija u cilju sticanja kompetencija potrebnih za produktivan rad u digitalnom okruženju, akademski razvoj i profesionalnu karijeru.</p>										
Ishodi učenja:	<p>Nakon položenog ispita student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> razumjeti osnovne komponente računara, operativne sisteme i softverske alate, te efikasno upravljati datotekama, sigurnošću i privatnošću na internetu, razvijati vještine rada s tekstualnim dokumentima i prezentacijama, koristeći napredne funkcije oblikovanja, multimedije i kolaboracije, te 										

	<ul style="list-style-type: none"> • kroz praktičnu primjenu stečenih znanja, moći kreirati, uređivati i optimizirati digitalne sadržaje za različite profesionalne i akademske svrhe. 															
Indikativni sadržaj predmeta:																
Metode nastave i učenja:	<i>Predavanja, demonstracije, praktičan rad i diskusije.</i>															
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>10</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>1. kolokvij</td> <td>25</td> <td>Nakon šeste sedmice</td> </tr> <tr> <td>2. kolokvij</td> <td>25</td> <td>Do kraja semestra</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano	1. kolokvij	25	Nakon šeste sedmice	2. kolokvij	25	Do kraja semestra	Završni ispit	40	Prema akademskom kalendaru
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>														
Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano														
1. kolokvij	25	Nakon šeste sedmice														
2. kolokvij	25	Do kraja semestra														
Završni ispit	40	Prema akademskom kalendaru														
Objašnjenje načina provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovno prisustvo nastavi osigurava bolje razumijevanje složenih koncepata, veću samostalnost u radu s digitalnim alatima i uspješnije savladavanje izazova digitalne pismenosti u savremenom društvu. 2. Kolokviji podrazumijevaju praktičnu provjeru znanja, te će doprinijeti boljem usvajanju sadržaja i omogućiti studentima da pravovremeno identifikuju i otklone eventualne nedostatke u razumijevanju gradiva. Također, podstaci će razvoj praktičnih vještina, jer će studenti kroz zadatke primjenjivati teorijska znanja za konkretne probleme. Osim toga, kolokviji će poboljšati pripremu za završni ispit, motivisati studente na redovno učenje i omogućiti im da postepeno napreduju kroz gradivo bez nagomilavanja obaveza na kraju semestra. 3. Završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupnog gradiva. 															
Obavezna literatura:	1. Obradović, S., Barbarić Ž.: <i>Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe</i> . Beograd: Akademska štampa, 2009.															
Lektira:	2. Grace, Jessica.: <i>Computer Basics and Word Processing Workbook</i> . JonesMinnesota Literacy Council 2007., https://www.scribd.com/document/344123226/Computer-Basics-and-Word-Processing-Workbook-pdf 3. PowerPoint: Advanced Tips, Tricks, and Techniques: https://youtu.be/mikGbbQDt-Y?si=7XhjzY9O liY0GGw 4. Korištenje alata Prezi za početnike: https://youtu.be/LaQlb2EK xU?si=rfbEVoAfGdqqzXnl															
Značajne napomene:																
Osiguranje kvaliteta:																

Plan realizacije predmeta :

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Uvod u hardver i softver	Predavanje, praktična demonstracija sadržaja	<ul style="list-style-type: none"> • Pregled osnovnih komponenti računara. • Razlika između ulaznih i izlaznih uređaja. • Demonstracija otvaranja kućišta računara. • Instalacija i deinstalacija softvera. • Prepoznavanje vrste softvera. 		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): <i>Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe</i> . Akademski štampa,.	Nakon predavanja i vježbi studenti će moći identifikovati komponente računara kojeg koriste, te znati instalirati i deinstalirati softver na različitim operativnim sistemima.
2	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Operativni sistemi – Uvod i osnovne funkcije	Predavanje, praktična demonstracija	Osnovne funkcije operativnih sistema Windows, MacOS i Linux.		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): <i>Informatika i informacione tehnologije: Priručnik</i>	Nakon predavanja i vježbi studenti će poznavati razlike u interfejsu između Windowsa, MacOS i Linuxa.

						za vežbe. Akademska štampa,.	
3	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Upravljanje datotekama i direktorijima (GUI)	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Organizacija datoteka i mapa, •Rad s eksternim uređajima. •Brza pretraga i indeksiranje fajlova. •Kompresovanje i dekompresovanje fajlova. •Napredne opcije u File Exploreru i Finderu 		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe. Akademska štampa,.	Nakon predavanja i vježbi studenti će moći kreirati organizovane hijerarhije datoteka i mapa, efikasno pretraživati i upravljati datotekama, raditi s eksternim memorijama i formatiranje uređaja, te vršiti kompresije i dekompresije fajlova
4	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Korištenje interneta i pretraživača	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Efikasno pretraživanje informacija •Evaluacija vjerodostojnosti izvora •Sigurnost i privatnost na internetu 		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe. Akademska štampa,.	Nakon predavanja i vježbi studenti će razviti vještine efikasnog pretraživanja informacija, kritičke evaluacije vjerodostojnosti izvora, te primjene sigurnosnih mjera i zaštite privatnosti na internetu.

5	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Tekstualni procesori i obrada teksta: Formatiranje teksta i stranica	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Korištenje stilova •Poravnavanje teksta •Postavljanje margina, proreda i uvlačenja teksta •Umetanje prijeloma stranice i sekcija 		Grace, Jessica.(2007): Computer Basics and Word Processing Workbook. JonesMinnesota Literacy Council	Nakon predavanja i vježbi studenti će moći poboljšati vizuelnu strukturu dokumenata kroz pravilno formatiranje
6	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Tekstualni procesori i obrada teksta: Rad s tablicama i popisima	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Kreiranje i uređivanje tablica •Numerisane i nabrajane liste •Automatsko oblikovanje tablica i lista 		Grace, Jessica.(2007): Computer Basics and Word Processing Workbook. JonesMinnesota Literacy Council	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati efikasno organizirati informacije u tablicama i popisima
7	3 sata (1 sat predavanja 2 sata vježbi)	Rekapitulacija pređenog gradiva 1. kolokvij	Diskusija Samostalan rad studentata				

8	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Tekstualni procesori i obrada teksta: Umetanje slika i oblika	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Umetanje i pozicioniranje slika u dokument •Dodavanje i uređivanje SmartArt grafike •Korištenje oblika (Shapes) za isticanje važnih dijelova teksta 		Grace, Jessica.(2007): Computer Basics and Word Processing Workbook. JonesMinnesota Literacy Council	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati poboljšati vizuelnu prezentaciju sadržaja u dokumentima.
9.	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Tekstualni procesori i obrada teksta: Rad s referencama i sadržajem	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Kreiranje i ažuriranje automatskog sadržaja •Korištenje fusnota i bilješki •Unos i uređivanje citata i bibliografije 		Grace, Jessica.(2007): Computer Basics and Word Processing Workbook. JonesMinnesota Literacy Council	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati kako strukturirati dokumente uz automatske reference
10	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Tekstualni procesori i obrada teksta: Kolaboracija i dijeljenje dokumenata	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Dijeljenje dokumenata i upravljanje dozvolama •Korištenje komentara i prijedloga 		Grace, Jessica.(2007): Computer Basics and Word Processing Workbook. JonesMinnesota Literacy Council	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati kolaborativno uređivati dokument u Google Docs-u, dodavati komentar i pratiti promjene.

				izmjena •Sinhronizacija i verzionisanje dokumenata na Google Drive-u / OneDrive			
11.	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Principi dizajna i struktura kvalitetne prezentacije	Predavanje	Kreiranje prezentacije koristeći osnovne principe dizajna		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe. Akademski štampa	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati kako dizajnirati prezentaciju koja je vizuelno privlačna i lako razumljiva
12.	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Napredne funkcije u PowerPointu	Predavanje, praktična demonstracija	•Korištenje predložaka i tema u PowerPointu •Animacije i prijelazi između slajdova •Umetanje hiperveza i interaktivnih elemenata		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe. Akademski štampa PowerPoint: Advanced Tips, Tricks, and Techniques: https://youtu.be/mikGbbQDt-	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati kako koristiti napredne alate u PowerPointu.

						Y?si=7XhjzY9O liY0GGw	
13	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Napredne funkcije u Prezi-ju	Predavanje, praktična demonstracija	Korištenje Prezi alata za dinamične prezentacije		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe. Akademski štampa, Korištenje alata Prezi za početnike: https://youtu.be/LaQlb2EK_xU?si=rfbEVoAfGdggzXnl	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati kako koristiti alate u Prezi-ju.
14	3 sata (1 sat predavanja i 2 sata vježbi)	Multimedijalni elementi u prezentacijama	Predavanje, praktična demonstracija	<ul style="list-style-type: none"> •Umetanje i uređivanje slika, GIF-ova i video zapisa •Rad sa zvučnim efektima i pozadinskom muzikom •Integracija interaktivnih elemenata (ankete, 		Obradović, S., Barbarić Ž.(2009): Informatika i informacione tehnologije: Priručnik za vežbe. Akademski štampa	Nakon predavanja i vježbi studenti će znati kako poboljšati kvalitet prezentacija kroz upotrebu multimedijalnih elemenata

				grafikoni) •Optimizacija veličine prezentacija za online dijeljenje		PowerPoint: Advanced Tips, Tricks, and Techniques: https://youtu.be/mikGbbQDt-Y?si=7XhjzY9O-liY0GGw	
15	3 sata (1 sat predavanja 2 sata vježbi)	Rekapitulacija pređenog gradiva kroz diskusiju 2. kolokvij	Diskusija Samostalan rad studenata				

Teorija književnosti

Puni naziv predmeta:	<i>Teorija književnosti</i>																
Šifra predmeta:	PDF-ZP-24-08																
Akadska godina i semestar:	2024/2025 II																
Godina studija:	I																
Semestar:	II																
ECTS bodovna vrijednost:	6																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe</i></th> <th><i>Seminar</i></th> <th><i>Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>45</td> <td>30</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>75</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	<i>Seminar</i>	<i>Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	45	30	-	-	75	150
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe</i>	<i>Seminar</i>	<i>Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
45	30	-	-	75	150												
Voditelj predmeta:	<i>Amira Dervišević, red. prof.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>d.amira.0106@gmail.com</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>ponedjeljak i utorak 9:00 – 11:30 i prema dogovoru</i>		Tel:	<i>037229850</i>												
	<i>(Asistent) Rajla Kurtović-Kasić</i>																
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:	<i>U dogovoru sa asistenticom</i>		Tel:													
Matični studijski program/odsjek:	<i>Jezici i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>obavezan</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	-																
Datum izrade:	<i>februar, 2025.</i>																
Ciljevi predmeta:	<i>Predmetom Teorija književnosti studenti stiču znanja o temeljnim načelima oblikovanja književnih tekstova i pripremaju se za samostalno analiziranje i interpretiranje književnoumjetničkih tekstova. Tokom predavanja i vježbi studenti se osposobljavaju, prije svega, za posmatranje tekstova u okvirima stilskih formacija.</i>																
Ishodi učenja:	<p><i>Kroz nastavu i vježbe predmeta Teorija književnosti studenti se moći:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>- nabrojati vrste klasifikacija književnosti, klasificirati književni tekst prema rodu, vrsti, namjeni...,</i> <i>- prepoznati stilske figure u tekstu i interpretirati njihovu funkciju na osnovnoj razini</i> 																

	<p>-nabrojati stilske formacije (književnohistorijska razdoblja, epohe, pravce, smjerove) u njihovu hronološkom slijedu kako su se razvijala u književnostima zapadnog civilizacijskog kruga,</p> <p>-opisati poetike pojedinih stilskih formacija i uzroke njihovih smjenjivanja,</p> <p>- steći znanja o osnovnim obilježjima književnih epoha,</p> <p>-steći znanja o osnovnim obilježjima književnih pravaca,</p> <p>-samostalno analizirati i interpretirati književnoumjetničke tekstove.</p>															
<p>Indikativni sadržaj predmeta:</p>																
<p>Metode nastave i učenja:</p>																
<p>Način i termin provjere znanja:</p>	<table border="1" data-bbox="587 640 1406 1016"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 640 970 692">Način provjere</th> <th data-bbox="970 640 1177 692">%</th> <th data-bbox="1177 640 1406 692">Termin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="587 692 970 768">Prisustvo nastavi</td> <td data-bbox="970 692 1177 768">10</td> <td data-bbox="1177 692 1406 768">Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 768 970 844">Prvi kolokvij</td> <td data-bbox="970 768 1177 844">30</td> <td data-bbox="1177 768 1406 844">7. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 844 970 920">Drugi kolokvij</td> <td data-bbox="970 844 1177 920">30</td> <td data-bbox="1177 844 1406 920">15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 920 970 1016">Usmeni završni ispit</td> <td data-bbox="970 920 1177 1016">30</td> <td data-bbox="1177 920 1406 1016">Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	Način provjere	%	Termin	Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano	Prvi kolokvij	30	7. sedmica u semestru	Drugi kolokvij	30	15. sedmica u semestru	Usmeni završni ispit	30	Prema akademskom kalendaru
Način provjere	%	Termin														
Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano														
Prvi kolokvij	30	7. sedmica u semestru														
Drugi kolokvij	30	15. sedmica u semestru														
Usmeni završni ispit	30	Prema akademskom kalendaru														
<p>Objašnjenje načina provjere znanja:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. <i>Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača iz konkretnog predmeta. O prisustvu nastavi se vodi evidencija.</i> 5. <i>Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra.</i> 6. <i>Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra</i> 7. <i>Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupnog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i> <p><i>U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (dva kolokvija), odnosno završni ispit. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz ostalih nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Kriterij za prolaz na kolokvijima jeste 60% od ukupnog broja bodova. Studenti na kolokviju rade test u kojem se analiziraju primjeri iz književnosti. Da bi student položio ispit mora ostvariti minimalno 60% bodova na oba testa. Studentima koji su položili oba kolokvija, sabiraju se ostvareni bodovi i student pristupa usmenom ispitu. Usmeni ispit podrazumijeva provjeravanje znanja stečenog tokom predavanja i vježbi. Student koji ne pristupi kolokviju ili ne položi oba kolokvija, u redovnim ispitnim terminima pristupa ispitu i polaže cjelokupno gradivo. Ako je položio jedan kolokvij, onda na završnom ispitu polaže samo drugi kolokvij.</i></p>															
<p>Obavezna literatura:</p>	<p><i>Milivoj Solar: Povijest svjetske književnosti, Zagreb, 2003.</i></p> <p><i>Milivoj Solar: Teorija književnosti, Zagreb, 2005.</i></p>															

Preporučena literatura:	<i>Zdenko Lešić, Teorija književnosti, Sarajevo, 2005.</i>
Značajne napomene:	<i>Vježbe prate predavanja</i>
Osiguranje kvaliteta:	

Plan realizacije predmeta : *(Popuniti tabelu na narednoj stranici)*

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi / Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.	27.2.	Nauka o književnosti	Predstavljanje nauke o književnosti	Studentima se predstavljaju značaj, svrha i zadaci nauke o književnosti.		Milivoj Solar: <i>Teorija književnosti</i> , str. 22–34	Razumije važnost teorije, historije i komparativne književnosti.
2.	6.3.	Struktura književnoumjetničkog teksta	Studentima se predstavljaju pojmovi: struktura, jezik i sadržaj, tema, motiv, kompozicija, fabula i siže. Tokom predavanja studenti analiziraju tekstove, komentiraju teme i motive.	Na konkretnom tekstu studenti analiziraju temu, motive, kompoziciju i strukturu.		Milivoj Solar: <i>Teorija književnosti</i> str. 38–66	Prepozna teme, izdvoje motive i njihovu ulogu u strukturi teksta. Analizira fabulu i siže.
3.	13.3.	Pojam figure, figure dikcije i figure riječi ili tropi	Studenti kroz primjere stiču znanja o figurama dikcije i tropima (anafora, epifora, simploka...)	Analiza i interpretacija književnog teksta.		<i>Milivoj Solar: Teorija književnosti, str. 71–81</i>	Razlikuje figure dikcije i figure riječi te prepozna njihovu funkciju u književnoumjetničkom tekstu.
4	20.3.	Figure konstrukcije Figure misli	Studenti kroz primjere stiču znanja o figurama konstrukcije (inverzija, retoričko pitanje, elipsa...) Studenti kroz primjere stiču znanja o figurama misli (poredba, antiteza, hiperbola, litota, gradacija, ironija, paradoks, oksimorom)	Analiza i interpretacija književnog teksta.	Pročitati dijelove epa <i>Odiseja</i> . Pročitati Bokačov <i>Dekameron</i>	Milivoj Solar: <i>Teorija književnosti</i> , str. 81–90	Razlikuje figure konstrukcije i figure misli i prepozna njihovu funkciju u književnoumjetničkom tekstu.
5.	27.3.	Antika Srednji vijek	Upoznavanje studenta sa osobinama antike (analiza i interpretacija mitova, odabrani dijelovi <i>Iljade</i> , <i>Odiseje</i>) i srednjeg	Analiza i interpretacija djela koja pripadaju	Pročitati Shakespearovu	<i>Milivoj Solar: Povijest svjetske</i>	Razumije ključne karakteristike, književne žanrove i kulturno-historijski kontekst ovih perioda. Također će moći analizirati uticaj antičke književnosti na

			vijeka (analiza i interpretacija odabranih novela Bokačovog Dekameronu)	antici (mitovi; Homer: <i>Ilijada</i>). Analiza i interpretacija djela koja pripadaju srednjem vijeku (Dante Alighieri: <i>Božanstvena komedija; Tisuću i jedna noć</i>).	tragediju: <i>Romeo i Julija</i>	<i>književnosti, str. 55–95</i> <i>Milivoj Solar: Povijest svjetske književnosti, str. 95–115</i>	srednjovjekovnu tradiciju i prepoznata tematske i stilske poveznice među njima.
6.	3.4.	Renesansa Barok	Upoznavanje studenata sa osobinama književnih epoha renesanse i baroka (analiza i interpretacije odabrane drame Williama Shakespeara).	Analiza i interpretacija djela koja pripadaju renesansi i baroku.		Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti, str. 117–143</i> Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti, str. 144–162</i>	Razumije temeljne odlike i kulturni kontekst ovih epoha. Također će moći analizirati kako renesansni humanizam oblikuje književnost i kako se društvene i religijske promjene vremena reflektiraju na baroknu estetiku.
7.	10.4.	Prvi kolokvij	Prvi kolokvij (test)		Pročitati roman Daniela Defoa <i>Robinzon Kruso</i>		
8.	17.4.	Klasicizam	Upoznavanje studenta sa osobinama klasicizma kao književne epohe (analiza i interpretacija romana Daniela Defoa: <i>Robinzon Kruso</i>)	Analiza i interpretacija djela koja pripadaju klasicizmu.	Pročitati Goetheov o djelo: <i>Jadi mladog Werthera</i>	Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti, str. 163–183</i>	Razumije temeljne karakteristike epohe klasicizma, poput racionalizma, harmonične forme i moralne pouke. Na primjeru <i>Robinzona Krusa</i> Daniela Defoa, moći će analizirati kako se prosvjetiteljske ideje odražavaju kroz likove, narativnu strukturu i društvenu kritiku.

9.	24.4.	Romantizam Realizam (poezija)	Upoznavanje studenata sa osobinama romantizma kao književne epohe (analiza književnih tekstova J. W. Goethea) Upoznavanje studenata sa osobinama realizma kao književne epohe (analiza odabranih lirskih pjesama Baudelaira, Rimbauda)	Analiza i interpretacija djela koja pripadaju romantizmu (J. W. Goethe: <i>Jadi mladog Werthera</i> ; Analiza i interpretacija djela koja pripadaju realizmu (poezija)	Pročitati roman Gustava Flauberta <i>Gospođa Bovary</i>	Solar, <i>Teorija književnosti</i> : str. 160–162. Milivoj Solar : <i>Povijest svjetske književnosti</i> , str. 184–221.	Razumije ključne odlike romantizma, poput subjektivnosti, emocionalnosti i okrenutosti prirodi i prošlosti, te će moći analizirati kako se ti elementi odražavaju u književnim djelima. Nakon predavanja o realizmu u poeziji, studenti će moći prepoznati realistično prikazivanje društvene stvarnosti, objektivnost i kritički ton, te će interpretirati poetske tekstove kroz prizmu realističkog izraza i društvenih okolnosti.
10.	8.5.	Realizam (proza)	Upoznavanje studenata sa osobinama realizma kao književne epohe. Analiza i interpretacija odabranih tekstova Gogolja, Dostojevskog i Tolstoja.	Analiza i interpretacija djela koja pripadaju realizmu (Flaubert: <i>Gospođa Bovary</i>).	Pročitati roman Franza Kafke <i>Proces</i>	Milivoj Solar: <i>Teorija književnosti</i> , str. 162–164 Milivoj Solar : <i>Povijest svjetske književnosti</i> , str. 223–265	Prepoznaje temeljne osobine realizma kao književne epohe. Osim toga moći će analizirati i interpretirati poeziju u kontekstu realizma.
11.	10.5.	Modernizam	Upoznavanje studenata sa osobinama modernizma kao književne epohe (analiza romana F. Kafke <i>Proces</i>)	Analiza i interpretacija djela koja pripadaju modernizmu (Franz Kafka <i>Proces</i>)		Milivoj Solar: <i>Teorija književnosti</i> , str. 164–166.	Razumije ključne odlike modernizma, poput eksperimentalne forme, subjektivne perspektive i raskida s tradicionalnim narativnim strukturama. Na primjeru Kafkinog <i>Procesa</i> , moći će analizirati motive apsurdna, otuđenja i nesigurnosti, kao i način na koji modernistički stil odražava egzistencijalne teme.
12.	15.5.	Književna razdoblja	Upoznavanje studenata književnim razdobljima (esteticizam, avangarda)	Analiza i interpretacija književnih djela.	Pročitati zbirku J. L. Borgesa	Milivoj Solar: <i>Teorija književnosti</i> , str.	Analizira i interpretira književnoumjetničke tekstove u

					<i>Aleph</i>	166–180 Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti</i> , str.267–334.	kontekstu pripadnosti književnim razdobljima.
13.	22.5.	Književna razdoblja	Upoznavanje studenata književnim razdobljima (modernizam, postmodernizam).	Analiza i interpretacija književnih djela (Borges: <i>Aleph</i>).	Pročitati zbirku poezije po izboru (Charles Baudelaire)	Milivoj Solar: <i>Teorija književnosti</i> , str. 166–180 Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti</i> , str.267–334.	Prepozna temeljne osobine književnih razdoblja i analizira i interpretira književnoumjetničke tekstove u kontekstu razdoblja kojem pripadaju.
14.	29.5.	Književni pravci	Studenti se kroz primjere upoznaju sa književnim pravcima (simbolizam, futurizam...)	Analiza i interpretacija književnih djela.		Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i> , str. 166–180 Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti</i> , str.267–334.	Prepozna temeljne osobine književnih pravaca i analizira i interpretira književnoumjetničke tekstove u kontekstu književnih pravaca kojima pripadaju.
15.	5.6.	Drugi kolokvij	Drugi kolokvij (test)				

PFD-BJK24-121 Staroslavenski jezik

Puni naziv predmeta:	Staroslavenski jezik																
Šifra predmeta:	PFD-BJK-24-121																
Akadska godina i semestar:	2024/25. godina, ljetni																
Godina studija:	I																
Semestar:	II																
ECTS bodovna vrijednost:	7																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">Predavanja</th> <th style="width: 20%;">Vježbe / Praktična obuka</th> <th style="width: 15%;">npr. Seminar</th> <th style="width: 15%;">npr. Projekt</th> <th style="width: 15%;">Samostalno učenje</th> <th style="width: 10%;">TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>45</td> <td>30</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>100</td> <td>175</td> </tr> </tbody> </table>					Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	npr. Projekt	Samostalno učenje	TOTAL	45	30	-	-	100	175
Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	npr. Projekt	Samostalno učenje	TOTAL												
45	30	-	-	100	175												
Voditelj predmeta:	Doc. dr. Almira Džanić-Rekić																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	dzanic_almira@hotmail.com													
	Termini za konsultacije:	Utorak i petak 11.00-13.00h	Tel:	037229850													
	<i>(Asistent)</i>																
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	Odsjek za jezike i književnost, Modul A: Bosanski jezik i književnost																
Status predmeta:	obavezan																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	-																
Datum izrade:	februar, 2025.																
Ciljevi predmeta:	Ovladati transliteracijom srednjovjekovnih tekstova. Upoznati studente sa načinom proučavanja staroslavenske gramatike i građe. Kroz predmet studenti, također, stiču osnovna znanja o staroslavenskom jeziku, njegovoj fonetici, morfologiji i sintaksi, te znanja o redakcijama i recenzijama staroslavenskoga jezika.																
Ishodi učenja:	Studenti će vladati osnovnim znanjima o staroslavenskoj gramatici na svim nivoima. Studenti će, također, steći znanja o pojedinim deklinacionim obrascima, tvorbi glagolskih oblika i leksičkom fondu staroslavenskoga jezika, te transliteracijom tekstova pisanih na glagoljici, ćirilici i bosančici.																

Indikativni sadržaj predmeta:	<i>Tokom nastavno-naučnog procesa potrebno je ovladati znanjima o slavenskim pismima, korpusu srednjovjekovnih tekstova, fonetskim, fonološkim, morfološkim, sintaktičkim i leksičkim obilježjima staroslavenskoga jezika, zatim terminima staroslavenski, starobugarski, staromakedonski, općeslavenski, crkvenoslavenski jezik, te terminima redakcija i recenzija.</i>															
Metode nastave i učenja:	<i>Verbalno izlaganje, demonstracija i rad na tekstu.</i>															
Način i termin provjere znanja:	<table border="1" data-bbox="587 398 1406 1176"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 398 970 450"><i>Način provjere</i></th> <th data-bbox="970 398 1177 450"><i>%</i></th> <th data-bbox="1177 398 1406 450"><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="587 450 970 607">Prisustvo nastavi</td> <td data-bbox="970 450 1177 607">0</td> <td data-bbox="1177 450 1406 607">Prisustvo nastavi nije uvjet za polaganje ispita.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 607 970 797">Pismeni ispit</td> <td data-bbox="970 607 1177 797">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 607 1406 797">15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 797 970 987">Usmeni ispit</td> <td data-bbox="970 797 1177 987">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 797 1406 987">15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 987 970 1176">Ukupno</td> <td data-bbox="970 987 1177 1176">100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 987 1406 1176">Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	0	Prisustvo nastavi nije uvjet za polaganje ispita.	Pismeni ispit	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru	Usmeni ispit	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru	Ukupno	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>														
Prisustvo nastavi	0	Prisustvo nastavi nije uvjet za polaganje ispita.														
Pismeni ispit	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru														
Usmeni ispit	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru														
Ukupno	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru														
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p data-bbox="564 1205 1433 1256">8. <i>Prisutvo nastavi nije uvjet za polaganje ispita. Prisustvo nastavi je uvjet za dobijanje potpisa.</i></p> <p data-bbox="564 1283 1377 1335">9. <i>Pismeni ispit podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom semestra.</i></p> <p data-bbox="564 1361 1461 1413">10. <i>Usmeni ispit podrazumijeva usmenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom semestra</i></p>															
Obavezna literatura:	<p data-bbox="515 1496 1155 1525">1. <i>Stjepan Damjanović, Staroslavenski jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i></p> <p data-bbox="515 1552 1015 1581">2. <i>Stjepan Damjanović, Slovo iskona, Zagreb, 2002.</i></p> <p data-bbox="515 1608 1206 1637">3. <i>M. Žagar, Grafolingvistika srednjovjekovnih tekstova, Zagreb, 2007.</i></p>															
Preporučena literatura:	<i>U dogovoru sa predavačem.</i>															
Značajne napomene:	<i>Vježbe prate predavanja</i>															
Osiguranje kvaliteta:																

Upute za vrednovanje znanja:

U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (dva kolokvija). Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz ostalih nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Kriterij za prolaz na kolokvijima jeste 60% od ukupnog broja bodova. Studenti na kolokviju rade test u kojem se analiziraju primjeri iz književnosti. Da bi student položio ispit mora ostvariti minimalno 60% bodova na oba testa. Studentima koji su položili oba kolokvija, sabiraju se ostvareni bodovi i ocjena se unosi u index. Student koji ne pristupi kolokviju ili ne položi oba kolokvija, u redovnim ispitnim terminima pristupa ispitu i polaže cjelokupno gradivo.

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Uvod u staroslavenski jezik: osnovna terminologija, život sv. braće i počeci slavenske pismenosti. Općeslavenski kao prvi literarni jezik Slavena: Ćirilo i Metodije i historija nastanka pismenosti. Glagoljica i ćirilica.	Na ovo nastavnom satu se proučava osnovna terminologija koja predstavlja uvod u proučavanje prvog književnog jezika svih Slavena.	Na vježbama se obrađuje historija pismenosti slavena i predslavenska pisma.	Prvi slavenski pisani tekstovi.	„Traktat Crnorisca Hrabra“	Studenti će moći razlikovati predslavensku i slavensku pismenost.
2.		Staroslavenski spomenici: podjela i datiranje, gramatika, fonetika i razvoj glasova iz praslavenskoga u staroslavenski. Praslavenski vokalni sistem i njegov odnos prema praindoevropskome. Transliteracija (na primjerima).	Studenti se prvi put upoznaju sa razvojem vokala od praslavenskog do staroslavenskog jezika. Upoznaju se i sa postuplom transliteracije srednjovjekovnih tekstova.	Vježbanje razvoja vokala od praslavenskog do staroslavenskog na konkretnim primjerima.	Savladati stsl. poluvokale.	<i>Stjepan Damjanović, Ć. Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i> <i>. Stjepan Damjanović, Slovo iskona, Zagreb...</i> <i>J. Vrane: Staroslavenski i grafijski sistem i njegova fonetska realizacija</i>	Student će biti u stanju da izvede porijeklo svih vokala u stsl. jeziku na konkretnim primjerima.

3.		<p>Glasovne promjene u staroslavenskome jeziku: Monoftongizacija diftonga i njeni rezultati, prijeglas, postanak nazala. Praindoevropsko vokalno r i l i njihov razvoj. Metateza likvida. Prijevoj /kvalitativni i kvantitativni/. Proteza.</p>	<p>Upoznavanje studenata sa historijskim glasovnim promjenama i sa uzrocima tih promjena.</p>	<p>Historijske glasovne promjene vježbati na konkretnim primjerima.</p>	-	<p><i>Stjepan Damjanović, Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i></p> <p><i>3. S. Damjanović: Glasovi i oblici općoslavenskoga književnog jezika, Zagreb, 1993.</i></p>	<p>Nakon obrade ove teme studenti će moći prepoznati sve historijske glasovne promjene u tekstovima.</p>
4.		<p>Konsonantski sistem u staroslavenskome jeziku: Praslavenški konsonantski sistema i njegov odnos prema praindoevropskome. Zakon otvorenoga sloga i otpadanje konsonanata na kraju riječi. Asimilacije po zvučnosti i mjestu tvorbe. Promjene u suglasničkim grupama: st, zd, dt, tt, dl, dm, bv. Uslovi za I, II i III palatalizacija. Uslovi za jotovanje: progresivno jotovanje, regresivno jotovanje. Transliteracija na primjerima.</p>	<p>Savladvanje glasovnih promjena koje su u vezi sa konsonantskim sistemom u stsl. jeziku.</p>	<p>Uvježbavanje glasovnih promjena koje izazivaju konsonanti.</p>	<p>Prepoznavanje razlika između glasovnih promjena koje izazivaju vokali od glasovnih promjena koje izazivaju suglasnici.</p>	<p><i>Stjepan Damjanović, Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i></p>	<p>Studenti će samostalno znati prepoznati glasovne promjene koje izazivaju vokali i glasovne promjene koje izazivaju suglasnici.</p>

5.		Morfologija staroslavenskoga jezika: Sistem imeničkih promjena: vokalska i konsonantska. Glavna promjena muškoga roda /o - i jo - osnova/. Ostale vokalske promjene muškog roda /u -, i – osnove/. Konsonantske promjene srednjega roda /t -, nt, s – os.	Na ovom predavanju se radi na upoznavanju studenata sa novom razinom historijske gramatike – historijskom morfologijom i njenim gramatičkim kategorijama.	Na vježbama se prepoznaju tipovi deklinacija na konkretnim tekstovima.	-	<p><i>Stjepan Damjanović, Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i></p> <p><i>. Jasna Vince, Iz morfologije staroslavenskoga jezika (članak), Slovo, Zagreb, 1985., broj – www.hrcak.srce.hr</i></p>	Nakon predavanja i vježbi studenti će biti osposobljeni da uoče i razlikuju sve tipove deklinacija u srednjovjekovnim tekstovima.
6.		Morfologija staroslavenskoga jezika: Pridjevi (deklinacija). Zamjenice (podjela i deklinacija).	Obrađuje se podjela zamjenica u stsl. jeziku.	Na vježbama se prepoznaju vrste zamjenica na konkretnim tekstovima.	-	<p><i>Stjepan Damjanović, Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i></p>	Nakon predavanja i vježbi studenti će biti osposobljeni da uoče i razlikuju sve vrste zamjenica u srednjovjekovnim tekstovima.
7.		Transliteracija odabranog korpusa srednjovjekovnih tekstova (ćirilica, glagoljica, bosančica).	Savladavanje postupka transliteracije.	Vježbanje postupka transliteracije	-	-	Nakon predavanja i vježbi studenti će biti osposobljeni za samostalni proces transliteracije.

8.	Morfologija staroslavenskoga jezika: Glagoli: tematski i atematski glagoli: glagolske osnove /prezentska, infinitivna i participska/. i oblici prezenta	Na ovom predavanju se proučava sistem glagola i glagolskih oblika u srednjem vijeku, te njihove osnove i tvorba.	Uvježbavanje tvorbe riječi i prepoznavanje osnova.	Izdvojiti tematske i atematske glagole sa Povelje Kulina bana,	<i>Stjepan Damjanović, Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i> <i>Jasna Vince, Iz morfologije staroslavenskoga jezika (članak), Slovo, Zagreb, 1985., broj – www.hrcak.srce.hr</i>	Studenti će moći samostalno razlikovati osnove glagola, te tematske i atematske glagole u stsl. jeziku.
9.	Morfologija staroslavenskoga jezika: Građenje i oblici imperativa. Građenje participa prezenta aktivnog i pasivnog.	Skreće se pažnja na različito građenje imperativa u stsl. jeziku u odnosu na savremeni jezik. Posebno se proučavaju participi kao arhaična kategorija,	Na vježbama se na primjerima pokazuje razlika između pojedinih participa.	-	<i>Stjepan Damjanović, Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i>	Studenti stiču vještinu prepoznavanja različitih participa i njihovih gramatičkih osobina.
10.	Morfologija staroslavenskoga jezika: Tipovi aorista: sigmatski i asigmatski: građenje i oblici asigmatskog i starijeg sigmatskog aorista.	Aorist u stsl. jeziku se poredi sa aoristom u savremenom jeziku.	Prepoznavanje tipova aorista na primjerima,	-	<i>Stjepan Damjanović, Staroslavenški jezik, Zagreb (2003. i dalje)</i>	Studenti stiču vještinu prepoznavanja različitih vrsta aorista u stsl. jeziku i njihovih gramatičkih osobina
11.	Morfologija	Na predavanjima se savladavaju	Prepoznavanje	Izvaditi sve	<i>Stjepan</i>	Studenti će moći razlikovati jednostavne

		staroslavenskoga jezika: Tvorba složenih glagolskih oblika u staroslavenskome jeziku	složeni glagolski oblici i njihova upotreba i frekventnost u stsl. jeziku.	složenih glagolskih oblika u tekstu.	složene glagolske oblike sa Povelje Kulina bana.	<i>Damjanovi ć, Staroslave nski jezik, Zagreb (2003. i dalje</i>	i složene glagolske oblike u stsl. jeziku.
12.		Sintaksa staroslavenskoga jezika: istraženost i značaj.	Sintaksa kao najmanje proučena oblast u stsl. jeziku: uloga i značaj.	Prepoznavanje vrsta rečenica,	-	<i>Stjepan Damjanovi ć, Staroslave nski jezik, Zagreb (2003. i dalje</i>	Studenti će imati svijest o dosegu proučavanja historijske sintakse, te će znati razlikovati vrste rečenica u stsl. jeziku.
13.		Leksik staroslavenskoga jezika: strani utjecaji, arhaizmi.	Uvod u teoriju jezika u kontaktu. Etimologija stsl. riječi. Odnos stsl. i praslavenske leksike,	Leksički fond stsl. jezika,	-	<i>Stjepan Damjanovi ć, Staroslave nski jezik, Zagreb (2003. i dalje</i>	Sposobnost studenata da utvrde porijeklo i značenje pojedinih stsl. riječi.
14.		Ponavljjanje i priprema za ispit				<i>J. Ham: Staroslavensk a čitanka – Sv. Josip</i>	
15.		Test					Pismeni ispit

KNJIŽEVNOST ZA DJECU

Puni naziv predmeta:	Književnost za djecu																
Šifra predmeta:	PDF-PO18-222																
Akadska godina i semestar:	2024/2025 Ljetni semestar																
Godina studija:	II																
Semestar:	4.																
ECTS bodovna vrijednost:	4																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 15%;">Predavanja</th> <th style="width: 20%;">Vježbe / Praktična obuka</th> <th style="width: 15%;">npr. Seminar</th> <th style="width: 15%;">Lektira</th> <th style="width: 15%;">Samostalno učenje</th> <th style="width: 20%;">TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>45</td> <td>0</td> <td>15</td> <td>20</td> <td>20</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>					Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	Lektira	Samostalno učenje	TOTAL	45	0	15	20	20	100
Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	Lektira	Samostalno učenje	TOTAL												
45	0	15	20	20	100												
Voditelj predmeta:	Prof.dr. Vildana Pečenković																
Kontakt detalji:	Kancelarija:	037 229-855	e-mail:	vildana.pecenkovic@lije.com													
	Termini za konsultacije:	Četvrtak 10-12 Petak 10-12	Tel:	061 185 629													
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	Odsjek za bosanski jezik i književnost, predškolski odgoj i razrednu nastavu																
Status predmeta:	Obavezan																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	-																
Datum izrade:	2025.																
Ciljevi predmeta:	<p><i>Cilj predmeta je upoznati studente sa pojmom, historijatom i suštinom dječije književnosti, ukazati na vezu književnosti za djecu i književnosti za odrasle, te kroz interpretaciju odabranih književnih djela pokazati da je dječija književnost, s jedne strane, dio korpusa svjetske književnosti uopće ali i, s druge strane, jedan od njenih gradivnih faktora.</i></p>																
Ishodi učenja:	<p>Nakon što odslušaju modul i izvrše svoje obaveze studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znati prepoznati namjenu teksta u odnosu na recipijente • Moći objasniti značaj književnosti za djecu za normalan psihofizički razvoj • Moći prepoznati glavna teorijska ishodišta književnosti za djecu 																

	<ul style="list-style-type: none"> • Moći prepoznati važnost izučavanja književnosti za djecu (posebno bosanskohercegovačke) • Znati interpretirati dječiju književnost u zavisnosti od uzrasta (mlađa i starija uzrasna dob) • Znati uočiti metodičku korelaciju djela i životnog doba djeteta. 															
Indikativni sadržaj predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u književnost za djecu: definicija/e književnosti za djecu, odnos usmene i pisane književnosti 2. književnost za djecu u odnosu na književnost za odrasle 3. Počeci svjetske i bosanskohercegovačke književnosti za djecu 4. Poezija za djecu 5. Basna 6. Bajka 7. Savremena bh. bajka 8. Priča, podjela priča, poetika pripovjednih tekstova 9. Roman: definicija, struktura, likovi 10. Realistički roman, avanturistički, fantastični, savremeni romani 11. Multidimenzionalni žanrovi u književnosti za djecu 12. Igrokaz 13. Slikovnica 14. Strip 15. Ostali žanrovi u književnosti za djecu (dnevnik, dramski tekstovi...) 															
Metode nastave i učenja:	<i>Predavanja, ineraktivno učenje, samostalan rad studenata.</i>															
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>10</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>Lektire</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Usmeni završni ispit</td> <td>50</td> <td>Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano	Seminarski rad	20	Kontinuirano	Lektire	20		Usmeni završni ispit	50	Prema akademskom kalendaru
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>														
Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano														
Seminarski rad	20	Kontinuirano														
Lektire	20															
Usmeni završni ispit	50	Prema akademskom kalendaru														
Objašnjenje načina provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 11. <i>Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača iz konkretnog predmeta.</i> 12. <i>Seminarski rad podrazumijeva samostalno pripremljenu, prezentovanu i odbranjenu temu iz silabusa u toku semestra, na času i prema unaprijed dogovorenom rasporedu.</i> 13. <i>Lektira podrazumijeva čitanje lektira prema dostavljenom spisku u toku svih 15 sedmica nastave</i> 14. <i>Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i> 															
Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Idrizović: Književnost za djecu u BiH, Sarajevo, 1992 2. R. Džafić: Žanrovi u književnosti za djecu, Bihać, 2008. 3. R. Džafić: Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu, Bihać, 2009. 4. M. Pašić Kodrić i V. Pečenković: Etička kritika i književnost za djecu, Sarajevo, Tuzla 2020. 															

	<p>5. M.Hameršak i D. Zima, Uvod u dječiju književnost, Zagreb, 2015.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Charles Perrault, Priče (Mačak u čizmama, Crvenkapica,Trnoružica,Pepeljuga, Palčić) 2.Braća Grimm, Priče (Pepeljuga, Vuk i sedam jarić, Palčić, Ivica i Marica, Snjeguljica) 3.H. C. Andersen, Priče (Djevojčica sa šibicama, Carevo novo ruho, Princeza na zrnu graška) 4. Izbor iz basni (Ezop, La Fontain, Krilov) 5. A. S. Puškin, Bajka o ribaru i ribici 6. Daniel Defoe, Robinson Crusoe 7. Jules Verne, 20.000 milja pod morem 8. Lewis Carrol, Alisa u Zemlji čudesa 9.Oscar Wilde, Sretni kraljević i druge priče 10. Erich Kästner, Emil i detektivi 11.Antoine de Saint Exupery, Mali princ 12. Ivana Brlić Mažuranić, Čudnovate zgode i nezgode šegrta Hlapića, Priče iz davnine 13. Mato Lovrak, Vlak u snijeg 14. Ahmet Hromadžić – Patuljak vam priča ili Patuljak iz zaboravljene zemlje 15. Branko Ćopić – U svijetu medvjeda i leptira, Priče ispod zmajevih krila / Bašta sljezove boje/ Magareće godine i Orlovi rano lete 16. Petar Kočić – Jablan, Jazavac pred sudom 17. Ivan Cankar – Crtice iz moje mladosti 18. Skender Kulenović – Gromovo đule 19. Rizo Džafić – Očeva sjekira 20. Džonatan Svift – Guliverova putovanja 21. Nura Bazdulj Hubijar – Ruža, Čekajući Tahira
Lektira:	
Značajne napomene:	
Osiguranje kvaliteta:	

Plan realizacije predmeta :

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zada ci (Zad aća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Uvod u književnost za djecu: definicija/e književnosti za djecu, odnos usmene i pisane književnosti, književnost za djecu u odnosu na književnost za odrasle	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova	Interpretacija tekstova		M. Idrizović: <i>Književnost za djecu u BiH</i> , Sarajevo, 1992 R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. R. Džafić: <i>Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2009. M.Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015.	Nakon ovog časa studenti će steći uvid u specifičnosti književnosti za djecu za razliku od književnosti za odrasle te moći prepoznati poetološke osobitosti dječije književnosti
2	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Počeci svjetske i bosanskohercegovačke književnosti za djecu, didaktičnost književnosti za djecu I mlade početkom XX stoljeća,	Predavanje Zajednička analiza tekstova	Interpretacija tekstova		M. Idrizović: <i>Književnost za djecu u BiH</i> , Sarajevo, 1992 R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. R. Džafić: <i>Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2009. M.Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015.	Nakon ovog časa studenti će steći uvid u začetke književnosti za djecu i poetološkim karakteristikama koje istu odvajaju od književnosti za odrasle. Usvojiće znanja o počecima književnosti na bosanskohercegovačkom kulturnom prostoru

						Luka Milovan Georgijević: Na knjižicu na novoljetni dar	
3	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Poezija za djecu, prethodnici I prvi poetski tekstovi za djecu, podjela poezije na tradicionalnu, modernu i savremenu	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova u svakom od navedenih razdoblja	Interpretacija tekstova		M. Idrizović: <i>Književnost za djecu u BiH</i> , Sarajevo, 1992 R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. R. Džafić: <i>Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2009. M. Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. <i>Antologija bh. književnosti za djecu Odabrani tekstovi J.J. Zmaja, I. Bekrića, Z. Baloga, N.K. Hadžić...</i>	Nakon ovog časa studenti će steći uvid u osnovne karakteristike poezije za djecu Moći će samostalno interpretirati poetski tekst te biti u stanju odrediti formalne i strukturne elemente poezije za djecu, po potrebi znati istre dramaturgizirati i ponuditi djeci u kombinaciji sa nekom drugom vrstom umjetnosti (likovnom, muzičkom...)
4	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Basna Definiranje vrste, nastanak, Ezopove basne, razvitak basne kroz vrijeme, pjesničke i prozne basne	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova	Interpretacija tekstova		R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. <i>Ezopove basne</i> <i>La Fontenove basne, Krilovljeve basne, Obradovićeve basne</i>	Nakon ovog sata studenti će znati definirati basnu kao književnu vrstu, odrediti strukturne elemente basne te znati prepoznati pouku koja se može ponuditi kroz basne
5	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Bajka Nastanak i razvitak bajke od najstarijih vremena do	Predavanje Zajednička analiza programskih	Interpretacija tekstova		M. Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. <i>Grimove bajke</i>	Nakon ovog časa studenti će znati definirati bajku, te odrediti vrijeme i mjesto prelaska iz usmene u pisanu književnost. Također će znati prepoznati

		danas, usmena i umjetnička bajka, Šarl Pero, braća Grim, H.K. Andersen	tekstova			<i>Priče</i> , Šarl Pero <i>Najljepše bajke</i> , H.K.Andersen	poetiku autora koji se obrađuju, te specifičnosti kulture i vremena u kojem su djelovali a koji su utjecali na elemente bajke.
6	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Savremena bosanskohercegovačka bajka, glavni predstavnici, djela, poetika savremene bajke, elementi usmene tradicije u savremenim bajkama	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova	Interpretacija tekstova		M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. M.Pašić Kodrić, V. Pečenković, <i>Etička kritika i književnost za djecu</i> Fuad Tabak: <i>Priče iz Čarobne šume</i> M.P. Kodrić, <i>7 bajki za male i velike</i> , Š. Ešić <i>Bijeli svijet šareni svijet</i>	Studenti će moći prepoznati ključne elemente savremene bosanskohercegovačke bajke te prepoznati elemente iz usmene tradicije kao i savremenog svijeta kao strukturne elemente književne vrste
7	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Priča, podjela priča, poetika pripovjednih tekstova, glavni predstavnici i djela u bh.književnosti	Predavanje Zajednički rad na tekstovima	Interpretacija odabranih priča		R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. Ivan Cankar, <i>Crtice iz moje mladosti</i> Branko Ćopić, <i>Bašta sljezove boje</i> Skender Kulčenić, <i>Gromovo đule</i>	Studenti će moći prepoznati ključne elemente koji čine pripovjedni tekst za djecu, te poetiku razdoblja u kojem su priče nastale Moći će uočiti osnovne elemente pripovjednih tekstova u književnosti za djecu
8	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Roman: vrste, definicija, struktura, likovi, razlika romana u književnosti za djecu i književnosti za odrasle	Predavanje, Rad na odabranim odlomcima	Interpretacija odabranih odlomaka iz romana za djecu		M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će znati prepoznati razliku između pripovijesti i romana, znajući karakteristike i strukturu, elemente romaneske poetike na širem južnoislavenskom ali i bosanskohercegovačkom prostoru

9.	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Realistički roman – predstavnici, djela, poetika realističkog pripovijedanja Avanturistički, fantastični, savremeni romani – glavni predstavnici, djela	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih odlomaka iz romana za djecu	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. <i>D.Defo, Robinzon Kruso</i> <i>Ž. Vern, . 20.000 milja pod morem,</i> <i>B.Ćopić, Orlovi rano lete, Magareće godine</i> <i>N.B. Hubijar, Ruža</i>	Studenti će moći samostalno interpretirati djela najznačajnijih autora dječje književnosti.
10	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Multidimenzionalni žanrovi u književnosti za djeu Igrokaz	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija i adaptacija tekstova za scensku izvedbu	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će moći samostalno analizirati multidimenzionalna djela i prepoznati u njima elemente karakteristične za spomenutu književnu vrstu
11.	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Slikovnica, definicija, podjela slikovnica po uzrastu, tehnici izrade, gradivnim elementima...	Predavanje Analiza slikovničkih tekstova	Analiza različitih elemenata koji čine slikovnicu kao prvi čitateljski materijal za djecu	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će moći samostalno analizirati multidimenzionalna djela i prepoznati u njima elemente karakteristične za spomenutu književnu vrstu
12.	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Strip, definicija, vrste stripa, strip za djecu I strip za odrasle, osnovni elementi stripa	Predavanje Analiza stripovnih tekstova	Analiza i prepoznavanje različitih elemenata koji čine strip	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će moći samostalno analizirati multidimenzionalna djela i prepoznati u njima elemente karakteristične za spomenutu književnu vrstu

	26.5.2021.					
13	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Autobiografski diskurs u književnosti za djecu, djetinjstvo kao polazište u književnosti za djecu, vrste autobiografske – sličnosti i razlike	Predavanje Analiza tekstova sa autobiografskim diskursom (dnevnik, memoari)	Analiza književnih tekstova u kojima se prepoznaje autobiografski diskurs	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. Andrijana Kos Lajtman, <i>Autobiografski diskurs u književnosti za djecu</i> Branko Ćopić, <i>Magareće godine</i> Ivan Cankar, <i>Zastidio se majke</i> <i>Dnevnik Ane Frank</i>	Studenti će moći samostalno analizirati djela u književnosti za djecu u kojima je uočljiv autobiografski diskurs, znaće prepoznati razliku između dnevnika i memoara te distinkciju između različitih vrsta autobiografske u tekstu
14	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Ostali žanrovi u književnosti za djecu (dnevnik, dramski tekstovi...)	Predavanje Rad na odabranim tekstovima	Analiza i interpretacija književnih tekstova	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će nakon odslušanog predavanja znati sve književne vrste koje ubrajamo u književnost za djecu
15	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Zaključna razmatranja II parcijalni ispit	Razgovor sa studentima Izlaganje seminarskih radova			Studenti će nakon časa znati da nakon ovog kolegija mogu samostalno analizirati djela koja ubrajamo u književnost za djecu

OPĆA HISTORIJA SREDNJEG VIJEKA

Puni naziv predmeta:	<i>Opća historija srednjeg vijeka</i>																
Šifra predmeta:	<i>PDF-BJK17-221</i>																
Nivo predmeta/BH ciklus:	<i>I ciklus</i>																
Godina studija:	<i>II godina</i>																
Semestar:	<i>IV semestar</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>4</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. seminar</i></th> <th><i>npr. projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>45</i></td> <td><i>-</i></td> <td><i>0</i></td> <td><i>-</i></td> <td><i>55</i></td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. seminar</i>	<i>npr. projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	<i>45</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>55</i>	100
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. seminar</i>	<i>npr. projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
<i>45</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>-</i>	<i>55</i>	100												
Voditelj predmeta:	<i>doc. dr. Nedim Rabić</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:	<i>Nastavnik je vanjski saradnik.</i>															
	Termini za konsultacije:	<i>U dogovoru s nastavnikom.</i>															
	<i>(Asistent)</i>																
	Kancelarija:		e-mail: <i>nedimrabic@gmail.com</i>														
	Termini za konsultacije:		Tel: <i>061/814-052</i>														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>Obavezni</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>PDF-BJK17-121</i>																
Datum ovjere:																	
Ciljevi predmeta:	<p><i>Osnovni ciljevi ovog predmeta su :</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. upućivanje studenta u opću historiju srednjeg vijeka;</i> <i>2. upućivanje studenta za samostalno predavanje srednjovjekovne prošlosti;</i> <i>3. pripremiti studenta za poznavanje kulturne baštine srednjovjekovnog perioda</i> 																
Ishodi učenja:	<p><i>Nakon uspješnog savlađivanja ovog predmeta student će biti u stanju da:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. se koristi temeljnim terminima i pojmovima vezanim za historiju srednjeg vijeka;</i> 																

	<ol style="list-style-type: none"> 2. poznaje hronologiju dešavanja i vladavine evropskih vladara tokom srednjeg vijeka; 3. poznaje specifičnosti evropske historije srednjeg vijeka; 4. se snalazi u specijalističkoj literaturi. 												
Indikativni sadržaj predmeta:	<p>Teorijska analiza događaja iz srednjovjekovnog perioda. Upoznavanje sa stručnom literaturom o evropskom srednjovjekovlju. Savladavanje osnovnih činjenica o društvenom i političkom razvoju od pada Rimskog carstva do otkrića Amerike. Upoznavanje sa širenje dešavanja sa Evrope na Aziju i Afriku, a kasnije i Američki kontinenta itd. Upoznavanje sa svakodnevnim životom u srednjem vijeku.</p>												
Metode nastave i učenja:	<p>verbalne metode (najčešće metoda usmenog izlaganja, često metoda razgovora, ponekad metoda rada na tekstu).</p>												
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Način provjere</th> <th>%</th> <th>Termin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisutnost i aktivnost na nastavi</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Seminar ili esej</td> <td>20</td> <td>Krajnji rok posljednji mjesec nastave</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>60</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Način provjere	%	Termin	Prisutnost i aktivnost na nastavi	20		Seminar ili esej	20	Krajnji rok posljednji mjesec nastave	Završni ispit	60	
Način provjere	%	Termin											
Prisutnost i aktivnost na nastavi	20												
Seminar ili esej	20	Krajnji rok posljednji mjesec nastave											
Završni ispit	60												
Objašnjenje načina provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prisustvo nastavi nije uvjet za polaganje ispita. Prisustvo nastavi je uvjet za dobijanje potpisa. 2. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra. 3. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra 												
Obavezna literatura:	<p>Pirenne, Henri (2005.). „Povijest Evrope od seobe naroda do XVI. stoljeća“. Split: Marjan tisak</p> <p>Le Goff, Jacques (1998.). „Civilizacija srednjovjekovnog zapada“. Zagreb: Golden marketing.</p> <p>Wickham, Chris (2021.). „Nasleđe Rima. Europa i Mediteran 400-1000“. Beograd: CLIO</p>												
Preporučena literatura:	<p>Šunjić, Marko (2003.). „Narodi i države ranog srednjeg vijeka“. Sarajevo: Rabic</p> <p>Painter, Sydney (1997.). „Istorija srednjeg veka (284-1500)“. Beograd: CLIO.</p> <p>Huizinga, Johan (1964.). „Jesen srednjeg vijeka“. Zagreb: Matica Hrvatska.</p> <p>Ostrogorski, Georgije (1969): „Istorija Vizantije“, Beograd: Prosveta.</p> <p>Hiti, Filip (1983). „Istorija Arapa od najstarijih vremena do danas“, Sarajevo: Veselin Masleša.</p>												
Značajne napomene:	<p>Tokom semestra održavaju se dva kolokvija. Prvi obuhvata gradivo iz prvih sedam nastavnih tema, dok drugi pokriva preostale teme. Za prolaz na kolokvijima potrebno je ostvariti najmanje 60% bodova. Testovi sadrže pitanja usmjerena na analizu historijskih izvora i ključnih procesa srednjovjekovne historije. Studenti koji polože oba kolokvija dobijaju ocjenu na osnovu ukupnog broja bodova. Oni koji ne polože ili ne pristupe kolokvijima, polažu ispit iz cjelokupnog gradiva u redovnim ispitnim rokovima.</p>												
Osiguranje kvaliteta:													

Plan realizacije predmeta :

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Prezentiranje silabusa i razvoj proučavanja evropskog srednjovjekovlja	Pređavanje tema koje će se obrađivati na predavanjima, dogovor oko literature, bodovanja aktivnosti u toku semestra i naposljetku ispita. U drugom dijelu časa bit će govora o fazama razvoja bh medievistike i najznačajnijim historičarima koji su proučavali ovaj period			<i>Pirenne, (2005.). „Povijest Europe“</i>	Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u kom smjeru će se odvijati nastava te na koji način će biti vrednovana njegova (pred)ispitna aktivnost. Bit će upoznati sa dometima historijske nauke o evropskom srednjem vijeku i o ličnostima najznačajnijih istraživača.
2.		Formiranje "barbarskih kraljevstava" na zapadu nakon propasti Rimskog carstva	Ukazati na uzroke propasti Rimskog carstva i mogućnosti koje su se otvorile za formiranje barbarskih kraljevstava. Obraditi ključne barbarske narode poput Ostrogota, Vizigota, Franka i Anglosaksonaca, te njihove političke i društvene strukture.			<i>Pirenne, (2005.). „Povijest Europe“; Šunjić,(2003.). „Narodi i države“</i>	Propast Zapadnog Rimskog Carstva otvorila je put formiranju barbarskih kraljevstava u Evropi. Studenti će razumjeti ključne procese koji su doveli do tog prijelaza, analizirati ulogu germanskih i drugih naroda te prepoznati njihov doprinos razvoju evropske civilizacije. Također, moći će koristiti historijske izvore za identifikaciju ključnih događaja i ličnosti ranog srednjeg vijeka.
3.		Razvoj papinstva u Ranom srednjem vijeku. Formiranje koncepta odnosa crkve i države	Ukazati na historijske okolnosti koje su utjecale na jačanje papinske moći u ranom srednjem vijeku i mogućnosti koje su se otvorile za oblikovanje odnosa između crkve i države. Obraditi ključne događaje i procese koji su doprinijeli učvršćivanju papinske vlasti, uključujući <i>Donaciju Konstantina</i> , krunisanje Karla Velikog i reforme Grgura I. Analizirati ulogu crkve u post-			<i>Wickham, (2021.). „Nasleđe Rima. Europa i Mediteran 400-1000“</i>	Kako je crkva postala dominantna politička sila u ranom srednjem vijeku? Studenti će istražiti procese koji su doveli do jačanja papinske moći i oblikovanja odnosa između crkve i države. Proučit će crkvene strukture, njihove političke uloge i utjecaj na društvo tog perioda.

			rimskom svijetu, njene odnose s barbarskim kraljevstvima te značaj monaštva i crkvenih institucija u stabilizaciji evropskog društva.			
4.	Merovinzi i Karolinzi. Obnova carstva na zapadu. Verdunski mir	Ukazati na ulogu Merovinga u formiranju franačke države i postupno jačanje moći Karolinga kroz sistem majordoma. Obraditi značaj Karla Velikog i njegovih osvajanja u kontekstu obnove carstva na zapadu te objasniti krunisanje za cara 800. godine. Analizirati društvene i političke reforme Karolinške renesanse te njihov utjecaj na razvoj evropske civilizacije. Objasniti uzroke i posljedice Verdunskog mira iz 843. godine, kojim je podijeljeno Franačko Carstvo i postavljeni temelji za razvoj kasnijih evropskih država.			<i>Wickham, (2021.). „Nasleđe Rima. Europa i Mediteran 400-1000“</i>	Studenti će se upoznati s razvojem Franačke države pod Merovinzima i Karolinzima te njenim političkim i društvenim transformacijama. Posebna pažnja bit će posvećena ulozi Karla Velikog i njegovim reformama, dok će kroz analizu Verdunskog mira razumjeti njegove posljedice i značaj za političku historiju Evrope.
5.	Anglosaksonska Engleska	Ukazati na dolazak Angla, Saksonaca i Juta na britansko otočje nakon povlačenja Rimljana te formiranje ranih anglosaksonskih kraljevstava. Obraditi ključne političke i društvene strukture anglosaksonske Engleske, uključujući ulogu kralja, wítana i plemstva. Analizirati proces pokrštavanja anglosaksonskih kraljevstava i utjecaj crkve na društvo, s posebnim osvrtom na misiju Augustina Canterburyjskog i ulogu samostana. Objasniti značaj kralja Alfreda Velikog u odbrani Engleske od Vikinga, njegovu vojnu strategiju, reforme i doprinos			<i>Le Goff, (1998.). „Civilizacija srednjovjekovnog zapada“</i>	Nakon ovog nastavnog sata, studenti će razumjeti proces naseljavanja Anglosaksonaca i formiranja njihovih kraljevstava u Engleskoj. Istražit će političke i društvene strukture anglosaksonske Engleske, analizirati ulogu crkve u oblikovanju društva te proučiti ključne reforme kralja Alfreda Velikog. Također, bit će sposobni prepoznati izazove s kojima su se anglosaksonska kraljevstva suočavala u ovom periodu.

			razvoju pismenosti.				
6.		Posljednji valovi seobe naroda - Vikinzi i Mađari. Restauratio imperii Otona I	Ukazati na posljednje velike migracije u Evropi kroz osvajanja Vikinga i prodore Mađara, te objasniti njihov utjecaj na politički i društveni poredak. Obraditi proces stabilizacije Evrope kroz pobjedu Otona I nad Mađarima i obnovu carskog autoriteta na zapadu.			<i>Painter, (1997). „Istorija srednjeg veka (284-1500)“</i>	Nakon ovog nastavnog sata, studenti će razumjeti kako su posljednje seobe naroda preoblikovale političku kartu Evrope. Analizirat će utjecaj vikinških i mađarskih upada, proučiti ulogu Otona I u obnovi carskog autoriteta te prepoznati ključne historijske događaje i ličnosti ovog perioda.
7.		Pojava redovništva. Razvoj religioznosti u društvu. Veliki crkveni raskol 1054.	Ukazati na razvoj redovništva kao oblika religioznog života, njegovu ulogu u društvu i utjecaj na obrazovanje i kulturu. Obraditi širenje religioznosti u srednjovjekovnoj Evropi i jačanje crkvene moći. Objasniti uzroke i posljedice Velikog crkvenog raskola 1054. godine te njegov utjecaj na odnose između katoličke i pravoslavne crkve.			<i>Wickham, (2021.). „Nasleđe Rima. Europa i Mediteran 400-1000“</i>	Studenti će razumjeti značaj redovništva u oblikovanju evropske kulture i društva, kao i procese koji su doveli do sve snažnije religioznosti u srednjem vijeku. Moći će objasniti ključne faktore koji su doveli do raskola 1054. godine i sagledati njegov dugoročni utjecaj na odnose između istočne i zapadne crkve.
8.		Francuska u postkarolinško doba X-XIV st. Dinastija Kapeta	Istražiti političku fragmentaciju Francuske nakon raspada Karolinškog Carstva i uspon dinastije Kapeta. Objasniti način vladavine i konsolidaciju kraljevske moći kroz sukobe s feudalcima i Crkvom. Analizirati ključne vladare poput Filipa II Augusta i Luja IX, te njihov doprinos jačanju centralizacije kraljevstva.			<i>Painter, (1997). „Istorija srednjeg veka (284-1500)“</i>	Studenti će steći uvid u političke i društvene promjene u Francuskoj nakon Karolinške dinastije te razumjeti procese centralizacije vlasti pod Kapetovićima. Kroz analizu vladavine ključnih kraljeva, moći će prepoznati kako su se odnosi između monarhije, plemstva i Crkve razvijali i utjecali na jačanje francuske države u srednjem vijeku.
9.		Engleska u periodu X-XIV st. Dinastija Plantagenet	Razmotriti politički razvoj Engleske od normanskog osvajanja do uspona dinastije Plantagenet. Objasniti ključne promjene u odnosima između kralja i plemstva, uključujući donošenje Magna Carte			<i>Painter, (1997). „Istorija srednjeg veka (284-1500)“</i>	Kroz ovu temu, studenti će sagledati kako se Engleska razvijala politički i društveno tokom srednjeg vijeka, uz poseban fokus na ulogu Plantageneta u oblikovanju monarhije i institucija vlasti. Moći će prepoznati ključne

			i početke parlamentarnog sistema. Analizirati vladavinu Henrika II, Rikarda Lavljeg Srca i Edvarda I u kontekstu teritorijalne ekspanzije i unutrašnjih reformi.				događaje i promjene koje su utjecale na dugoročni razvoj engleske države i njezin položaj u evropskoj historiji.
10.		Gregorijanska reforma i razvoj papinstva u kasnom i razvijenom srednjem vijeku	Istražiti uzroke i ciljeve Gregorijanske reforme te njen utjecaj na odnose između crkvene i svjetovne vlasti. Objasniti ključne reforme pape Grgura VII, uključujući borbu protiv simonije i investiture. Analizirati širenje papinske moći u kasnom i razvijenom srednjem vijeku kroz sukobe s carevima i kraljevima, kao i kroz križarske ratove.			<i>Painter, (1997). „Istorija srednjeg veka (284-1500)“</i>	Studenti će steći razumijevanje reformskih procesa unutar crkve i njihovog utjecaja na političke odnose u srednjovjekovnoj Evropi. Kroz primjere sukoba između pape i svjetovnih vladara, moći će prepoznati dugoročne posljedice Gregorijanske reforme na oblikovanje crkvenih institucija i jačanje papinske moći.
11.		Sukob carstva i papinstva u srednjem vijeku	Objasniti temeljne uzroke sukoba između Svetog Rimskog Carstva i papinstva, s naglaskom na pitanje investiture. Analizirati ključne događaje poput sukoba pape Grgura VII i cara Henrika IV, te posljedice Konkordata u Wormsu. Razmotriti ulogu kasnijih careva poput Fridrika I Barbarosse i Fridrika II u nastavku borbi s papstvom.			<i>Painter, (1997). „Istorija srednjeg veka (284-1500)“</i>	Kroz ovu temu, studenti će moći shvatiti uzroke i posljedice dugotrajnog sukoba između svjetovne i crkvene vlasti u srednjem vijeku. Razumjet će kako su ovi konflikti oblikovali političku kartu Evrope i doprinijeli razvoju odnosa između države i crkve, te će biti sposobni analizirati ključne historijske izvore vezane za ovaj period.
12.		Križarski ratovi	Istražiti uzroke i motive pokretanja križarskih ratova, uključujući vjerske, političke i ekonomske faktore. Objasniti tijek i posljedice najvažnijih križarskih pohoda, s posebnim osvrtom na Prvi i Treći križarski rat. Analizirati utjecaj križarskih ratova na odnose između kršćanskog i islamskog svijeta, kao i na unutrašnje prilike u			<i>Le Goff, (1998.). „Civilizacija srednjovjekovnog zapada“; Hiti, (1983). „Istorija Arapa od najstarijih vremena do danas“</i>	Kroz ovu temu, studenti će moći shvatiti uzroke i posljedice dugotrajnog sukoba između svjetovne i crkvene vlasti u srednjem vijeku. Razumjet će kako su ovi konflikti oblikovali političku kartu Evrope i doprinijeli razvoju odnosa između države i crkve, te će biti sposobni analizirati ključne historijske izvore vezane za ovaj period.

			Evropi.				
13.		Pojava Mongola i njihov prodor kroz islamske i evropske zemlje	Istražiti porijeklo i način organizacije Mongolskog Carstva pod Džingis-kanom. Objasniti mongolske vojne pohode kroz Aziju, Bliski istok i Evropu, te analizirati njihov utjecaj na islamske države i evropske monarhije. Razmotriti posljedice mongolske ekspanzije, uključujući političke promjene, ekonomske poremećaje i kulturne kontakte između Istoka i Zapada.			Kovačević-Kojić, „Gradska naselja“; Ančić, „Bihački kraj od 1262 do početka XV st“	Studenti će steći razumijevanje o nastanku i širenju Mongolskog Carstva te njegovom utjecaju na islamski svijet i Evropu. Moći će analizirati strategije mongolskih osvajanja, identificirati ključne bitke i prepoznati dugoročne posljedice mongolskih pohoda na globalnu historiju.
14.		Mediteranski svijet do 15. stoljeća. Rekonkvista u Španiji i Renesansa u Italiji	Razmotriti političke, ekonomske i kulturne odnose u mediteranskom svijetu do 15. stoljeća. Objasniti proces Rekonkviste u Španiji, od početnih sukoba do konačnog osvajanja Granade 1492. godine. Analizirati razvoj renesansne kulture u Italiji, s fokusom na umjetnost, humanizam i društvene promjene koje su utjecale na Evropu.			<i>Le Goff, (1998.). „Civilizacija srednjovjekovnog zapada“; Huizinga, (1964). „Jesen srednjeg vijeka“</i>	Studenti će steći uvid u ključne političke i kulturne procese u mediteranskom prostoru prije 15. stoljeća. Moći će prepoznati značaj Rekonkviste za oblikovanje španske države i analizirati ulogu italijanskih gradova u razvoju renesansnih ideja koje su oblikovale evropsku civilizaciju.
15.		Evropa u Stogodišnjem ratu	Objasniti uzroke i tok Stogodišnjeg rata između Engleske i Francuske, te njegove ključne faze. Analizirati političke i vojne promjene, uključujući ulogu novih ratnih taktika i oružja. Istražiti značaj ličnosti poput Ivane Orleanske i utjecaj rata na razvoj nacionalnih identiteta u Francuskoj i Engleskoj.			<i>Le Goff, (1998.). „Civilizacija srednjovjekovnog zapada“; Huizinga, (1964). „Jesen srednjeg vijeka“</i>	Studenti će razumjeti uzroke, tok i posljedice Stogodišnjeg rata, kao i njegov utjecaj na političku i društvenu historiju Evrope. Kroz analizu ključnih događaja i ličnosti, moći će sagledati dugoročne promjene koje je ovaj sukob donio, uključujući jačanje monarhija i razvoj nacionalne svijesti.

KNJIŽEVNOST ZA DJECU

Puni naziv predmeta:	Književnost za djecu																
Šifra predmeta:	PDF-PO18-222																
Akadska godina i semestar:	2024/2025 Ljetni semestar																
Godina studija:	II																
Semestar:	4.																
ECTS bodovna vrijednost:	4																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Predavanja</th> <th>Vježbe / Praktična obuka</th> <th>npr. Seminar</th> <th>Lektira</th> <th>Samostalno učenje</th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>45</td> <td>0</td> <td>15</td> <td>20</td> <td>20</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>					Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	Lektira	Samostalno učenje	TOTAL	45	0	15	20	20	100
Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	Lektira	Samostalno učenje	TOTAL												
45	0	15	20	20	100												
Voditelj predmeta:	Prof.dr. Vildana Pečenković																
Kontakt detalji:	Kancelarija:	037 229-855	e-mail:	vildana.pecenkovic@lije.com													
	Termini za konsultacije:	Četvrtak 10-12 Petak 10-12	Tel:	061 185 629													
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	Odsjek za bosanski jezik i književnost, predškolski odgoj i razrednu nastavu																
Status predmeta:	Obavezan																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	-																
Datum izrade:	2025.																
Ciljevi predmeta:	Cilj predmeta je upoznati studente sa pojmom, historijatom i suštinom dječije književnosti, ukazati na vezu književnosti za djecu i književnosti za odrasle, te kroz interpretaciju odabranih književnih djela pokazati da je dječija književnost, s jedne strane, dio korpusa svjetske književnosti uopće ali i, s druge strane, jedan od njenih gradivnih faktora.																
Ishodi učenja:	<p>Nakon što odslušaju modul i izvrše svoje obaveze studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znati prepoznati namjenu teksta u odnosu na recipijente • Moći objasniti značaj književnosti za djecu za normalan psihofizički razvoj • Moći prepoznati glavna teorijska ishodišta književnosti za djecu 																

	<ul style="list-style-type: none"> • Moći prepoznati važnost izučavanja književnosti za djecu (posebno bosanskohercegovačke) • Znati interpretirati dječiju književnost u zavisnosti od uzrasta (mlađa i starija uzrasna dob) • Znati uočiti metodičku korelaciju djela i životnog doba djeteta. 															
Indikativni sadržaj predmeta:	<p>16. Uvod u književnost za djecu: definicija/e književnosti za djecu, odnos usmene i pisane književnosti</p> <p>17. književnost za djecu u odnosu na književnost za odrasle</p> <p>18. Počeci svjetske i bosanskohercegovačke književnosti za djecu</p> <p>19. Poezija za djecu</p> <p>20. Basna</p> <p>21. Bajka</p> <p>22. Savremena bh. bajka</p> <p>23. Priča, podjela priča, poetika pripovjednih tekstova</p> <p>24. Roman: definicija, struktura, likovi</p> <p>25. Realistički roman, avanturistički, fantastični, savremeni romani</p> <p>26. Multidimenzionalni žanrovi u književnosti za djecu</p> <p>27. Igrokaz</p> <p>28. Slikovnica</p> <p>29. Strip</p> <p>30. Ostali žanrovi u književnosti za djecu (dnevnik, dramski tekstovi...)</p>															
Metode nastave i učenja:	<i>Predavanja, ineraktivno učenje, samostalan rad studenata.</i>															
Način i termin provjere znanja:	<table border="1" data-bbox="587 1178 1406 1559"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>10</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>Lektire</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Usmeni završni ispit</td> <td>50</td> <td>Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano	Seminarski rad	20	Kontinuirano	Lektire	20		Usmeni završni ispit	50	Prema akademskom kalendaru
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>														
Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano														
Seminarski rad	20	Kontinuirano														
Lektire	20															
Usmeni završni ispit	50	Prema akademskom kalendaru														
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p>4. <i>Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača iz konkretnog predmeta.</i></p> <p>5. <i>Seminarski rad podrazumijeva samostalno pripremljenu, prezentovanu i odbranjenu temu iz silabusa u toku semestra, na času i prema unaprijed dogovorenom rasporedu.</i></p> <p>6. <i>Lektira podrazumijeva čitanje lektira prema dostavljenom spisku u toku svih 15 sedmica nastave</i></p> <p>7. <i>Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i></p>															
Obavezna literatura:	<p>6. M. Idrizović: Književnost za djecu u BiH, Sarajevo, 1992</p> <p>7. R. Džafić: Žanrovi u književnosti za djecu, Bihać, 2008.</p> <p>8. R. Džafić: Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu, Bihać, 2009.</p> <p>9. M. Pašić Kodrić i V. Pečenković: Etička kritika i književnost za djecu, Sarajevo, Tuzla 2020.</p>															

	<p>10. M.Hameršak i D. Zima, Uvod u dječiju književnost, Zagreb, 2015.</p>
Lektira:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Charles Perrault, Priče (Mačak u čizmama, Crvenkapica,Trnoružica,Pepeljuga, Palčić) 2.Braća Grimm, Priče (Pepeljuga, Vuk i sedam jarić, Palčić, Ivica i Marica, Snjeguljica) 3.H. C. Andersen, Priče (Djevojčica sa šibicama, Carevo novo ruho, Princeza na zrnu graška) 4. Izbor iz basni (Ezop, La Fontain, Krilov) 5. A. S. Puškin, Bajka o ribaru i ribici 6. Daniel Defoe, Robinson Crusoe 7. Jules Verne, 20.000 milja pod morem 8. Lewis Carrol, Alisa u Zemlji čudesa 9.Oscar Wilde, Sretni kraljević i druge priče 10. Erich Kästner, Emil i detektivi 11.Antoine de Saint Exupery, Mali princ 12. Ivana Brlić Mažuranić, Čudnovate zgode i nezgode šegrta Hlapića, Priče iz davnine 13. Mato Lovrak, Vlak u snijeg 14. Ahmet Hromadžić – Patuljak vam priča ili Patuljak iz zaboravljene zemlje 15. Branko Ćopić – U svijetu medvjeda i leptira, Priče ispod zmajevih krila / Bašta sljezove boje/ Magareće godine i Orlovi rano lete 16. Petar Kočić – Jablan, Jazavac pred sudom 17. Ivan Cankar – Crtice iz moje mladosti 18. Skender Kulenović – Gromovo đule 19. Rizo Džafić – Očeva sjekira 20. Džonatan Svift – Guliverova putovanja 21. Nura Bazdulj Hubijar – Ruža, Čekajući Tahira
Značajne napomene:	
Osiguranje kvaliteta:	

Plan realizacije predmeta :

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zada ci (Zad aća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Uvod u književnost za djecu: definicija/e književnosti za djecu, odnos usmene i pisane književnosti, književnost za djecu u odnosu na književnost za odrasle	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova	Interpretacija tekstova		M. Idrizović: <i>Književnost za djecu u BiH</i> , Sarajevo, 1992 R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. R. Džafić: <i>Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2009. M.Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015.	Nakon ovog časa studenti će steći uvid u specifičnosti književnosti za djecu za razliku od književnosti za odrasle te moći prepoznati poetološke osobitosti dječije književnosti
2	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Počeci svjetske i bosanskohercegovačke književnosti za djecu, didaktičnost književnosti za djecu I mlade početkom XX stoljeća,	Predavanje Zajednička analiza tekstova	Interpretacija tekstova		M. Idrizović: <i>Književnost za djecu u BiH</i> , Sarajevo, 1992 R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. R. Džafić: <i>Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2009. M.Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015.	Nakon ovog časa studenti će steći uvid u začetke književnosti za djecu i poetološkim karakteristikama koje istu odvajaju od književnosti za odrasle. Usvojiće znanja o počecima književnosti na bosanskohercegovačkom kulturnom prostoru

						Luka Milovan Georgijević: Na knjižicu na novoljetni dar	
3	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Poezija za djecu, prethodnici I prvi poetski tekstovi za djecu, podjela poezije na tradicionalnu, modernu i savremenu	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova u svakom od navedenih razdoblja	Interpretacija tekstova		M. Idrizović: <i>Književnost za djecu u BiH</i> , Sarajevo, 1992 R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. R. Džafić: <i>Pregled pisaca i djela u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2009. M. Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. <i>Antologija bh. književnosti za djecu</i> Odabrani tekstovi J.J. Zmaja, I. Bekrića, Z. Baloga, N.K. Hadžić...	Nakon ovog časa studenti će steći uvid u osnovne karakteristike poezije za djecu Moći će samostalno interpretirati poetski tekst te biti u stanju odrediti formalne i strukturne elemente poezije za djecu, po potrebi znati istre dramaturgizirati i ponuditi djeci u kombinaciji sa nekom drugom vrstom umjetnosti (likovnom, muzičkom...)
4	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Basna Definiranje vrste, nastanak, Ezopove basne, razvitak basne kroz vrijeme, pjesničke i prozne basne	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova	Interpretacija tekstova		R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. <i>Ezopove basne</i> <i>La Fontenove basne, Krilovljeve basne, Obradovićeve basne</i>	Nakon ovog sata studenti će znati definirati basnu kao književnu vrstu, odrediti strukturne elemente basne te znati prepoznati pouku koja se može ponuditi kroz basne
5	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Bajka Nastanak i razvitak bajke od najstarijih vremena do	Predavanje Zajednička analiza programskih	Interpretacija tekstova		M. Hameršak, D. Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. <i>Grimove bajke</i>	Nakon ovog časa studenti će znati definirati bajku, te odrediti vrijeme i mjesto prelaska iz usmene u pisanu književnost. Također će znati prepoznati

		danas, usmena i umjetnička bajka, Šarl Pero, braća Grim, H.K. Andersen	tekstova			<i>Priče</i> , Šarl Pero <i>Najljepše bajke</i> , H.K.Andersen	poetiku autora koji se obrađuju, te specifičnosti kulture i vremena u kojem su djelovali a koji su utjecali na elemente bajke.
6	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Savremena bosanskohercegovačka bajka, glavni predstavnici, djela, poetika savremene bajke, elementi usmene tradicije u savremenim bajkama	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova	Interpretacija tekstova		M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. M.Pašić Kodrić, V. Pečenković, <i>Etička kritika i književnost za djecu</i> Fuad Tabak: <i>Priče iz Čarobne šume</i> M.P. Kodrić, <i>7 bajki za male i velike</i> , Š. Ešić <i>Bijeli svijet šareni svijet</i>	Studenti će moći prepoznati ključne elemente savremene bosanskohercegovačke bajke te prepoznati elemente iz usmene tradicije kao i savremenog svijeta kao strukturne elemente književne vrste
7	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Priča, podjela priča, poetika pripovjednih tekstova, glavni predstavnici i djela u bh.književnosti	Predavanje Zajednički rad na tekstovima	Interpretacija odabranih priča		R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. Ivan Cankar, <i>Crtice iz moje mladosti</i> Branko Ćopić, <i>Bašta sljezove boje</i> Skender Kulčenić, <i>Gromovo đule</i>	Studenti će moći prepoznati ključne elemente koji čine pripovjedni tekst za djecu, te poetiku razdoblja u kojem su priče nastale Moći će uočiti osnovne elemente pripovjednih tekstova u književnosti za djecu
8	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Roman: vrste, definicija, struktura, likovi, razlika romana u književnosti za djecu i književnosti za odrasle	Predavanje, Rad na odabranim odlomcima	Interpretacija odabranih odlomaka iz romana za djecu		M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će znati prepoznati razliku između pripovijesti i romana, znajući karakteristike i strukturu, elemente romaneske poetike na širem južnoislavenskom ali i bosanskohercegovačkom prostoru

9.	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Realistički roman – predstavnici, djela, poetika realističkog pripovijedanja Avanturistički, fantastični, savremeni romani – glavni predstavnici, djela	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih odlomaka iz romana za djecu	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. <i>D.Defo, Robinzon Kruso</i> <i>Ž. Vern, . 20.000 milja pod morem,</i> <i>B.Ćopić, Orlovi rano lete, Magareće godine</i> <i>N.B. Hubijar, Ruža</i>	Studenti će moći samostalno interpretirati djela najznačajnijih autora dječje književnosti.
10	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Multidimenzionalni žanrovi u književnosti za djeu Igrokaz	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija i adaptacija tekstova za scensku izvedbu	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će moći samostalno analizirati multidimenzionalna djela i prepoznati u njima elemente karakteristične za spomenutu književnu vrstu
11.	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Slikovnica, definicija, podjela slikovnica po uzrastu, tehnici izrade, gradivnim elementima...	Predavanje Analiza slikovničkih tekstova	Analiza različitih elemenata koji čine slikovnicu kao prvi čitateljski materijal za djecu	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će moći samostalno analizirati multidimenzionalna djela i prepoznati u njima elemente karakteristične za spomenutu književnu vrstu
12.	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Strip, definicija, vrste stripa, strip za djecu I strip za odrasle, osnovni elementi stripa	Predavanje Analiza stripovnih tekstova	Analiza i prepoznavanje različitih elemenata koji čine strip	M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će moći samostalno analizirati multidimenzionalna djela i prepoznati u njima elemente karakteristične za spomenutu književnu vrstu

	26.5.2021.						
13	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Autobiografski diskurs u književnosti za djecu, djetinjstvo kao polazište u književnosti za djecu, vrste autobiografske – sličnosti i razlike	Predavanje Analiza tekstova sa autobiografskim diskursom (dnevnik, memoari)	Analiza književnih tekstova u kojima se prepoznaje autobiografski diskurs		M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008. Andrijana Kos Lajtman, <i>Autobiografski diskurs u književnosti za djecu</i> Branko Ćopić, <i>Magareće godine</i> Ivan Cankar, <i>Zastidio se majke</i> <i>Dnevnik Ane Frank</i>	Studenti će moći samostalno analizirati djela u književnosti za djecu u kojima je uočljiv autobiografski diskurs, znaće prepoznati razliku između dnevnika i memoara te distinkciju između različitih vrsta autobiografske u tekstu
14	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Ostali žanrovi u književnosti za djecu (dnevnik, dramski tekstovi...)	Predavanje Rad na odabranim tekstovima	Analiza i interpretacija književnih tekstova		M.Hameršak, D.Zima, <i>Uvod u dječju književnost</i> , Zagreb, 2015. R. Džafić: <i>Žanrovi u književnosti za djecu</i> , Bihać, 2008.	Studenti će nakon odslušanog predavanja znati sve književne vrste koje ubrajamo u književnost za djecu
15	4 časa (3 sata predavanja i 1 sat vježbi)	Zaključna razmatranja II parcijalni ispit	Razgovor sa studentima Izlaganje seminarskih radova				Studenti će nakon časa znati da nakon ovog kolegija mogu samostalno analizirati djela koja ubrajamo u književnost za djecu

OBRAZAC SILABUSA NASTAVNOG PREDMETA*Historija BiH srednjeg vijeka*

Puni naziv predmeta:	<i>Historija BiH srednjeg vijeka</i>																
Šifra predmeta:	<i>PDF-BJK17-223</i>																
Nivo predmeta/BH ciklus:	<i>I ciklus</i>																
Godina studija:	<i>II godina</i>																
Semestar:	<i>IV semestar</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>4</i>																
Radno opterećenje studenta:	<i>2 sata predavanja, 1 sat seminara, 3 sata samostalnog učenja</i>																
	<i>Za cijeli semestar:</i>																
	<table border="1"><thead><tr><th><i>Predavanja</i></th><th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th><th><i>npr. seminar</i></th><th><i>npr. projekt</i></th><th><i>Samostalno učenje</i></th><th>TOTAL</th></tr></thead><tbody><tr><td>30</td><td>-</td><td>15</td><td>-</td><td>55</td><td>100</td></tr></tbody></table>	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. seminar</i>	<i>npr. projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	30	-	15	-	55	100				
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. seminar</i>	<i>npr. projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
30	-	15	-	55	100												
Voditelj predmeta:	<i>doc. dr. Nedim Rabić</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:	<i>Nastavnik je vanjski saradnik.</i>															
	Termini za konsultacije:	<i>U dogovoru s nastavnikom.</i>															
	<i>(Asistent)</i>																
	Kancelarija:		e-mail: <i>nedimrabic@gmail.com</i>														
	Termini za konsultacije:		Tel: <i>061/814-052</i>														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>Obavezni</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>PDF-BJK17-121</i>																
Datum ovjere:																	
Ciljevi predmeta:	<i>Osnovni ciljevi ovog predmeta su :</i> <i>4. upućivanje studenta u historiju Bosne tokom srednjeg vijeka;</i> <i>5. upućivanje studenta za samostalno predavanje srednjovjekovne prošlosti;</i> <i>6. pripremiti studenta za poznavanje kulturne baštine srednjovjekovnog perioda</i>																
Ishodi učenja:	<i>Nakon uspješnog savlađivanja ovog predmeta student će biti u stanju da:</i>																

	<ol style="list-style-type: none"> 1. se koristi temeljnim terminima i pojmovima vezanim za historiju srednjeg vijeka; 2. poznaje hronologiju dešavanja i vladavine bosanskih vladara tokom srednjeg vijeka; 3. poznaje specifičnosti vjerskog pluralizma srednjovjekovne Bosne; 4. se snalazi u specijalističkoj literaturi. 												
Indikativni sadržaj predmeta:	<i>Teorijska analiza događaja iz srednjovjekovnog perioda. Upoznavanje sa stručnom literaturom o bosanskom srednjovjekovlju. Lociranje bosanskog srednjeg vijeka u sistemu država Istočno-Centralne Europe i širih regiona. Upoznavanje sa najznačajnijim ličnostima: kraljevima, hercezima, vojvodama, knezovima, vlasima, trgovcima itd. Upoznavanje sa srednjovjekovnom prošlošću okolnih zemalja.</i>												
Metode nastave i učenja:	<i>verbalne metode (najčešće metoda usmenog izlaganja, često metoda razgovora, ponekad metoda rada na tekstu).</i>												
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisutnost i aktivnost na nastavi</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Seminar ili esej</td> <td>20</td> <td>Krajnji rok posljednji mjesec nastave</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>60</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisutnost i aktivnost na nastavi	20		Seminar ili esej	20	Krajnji rok posljednji mjesec nastave	Završni ispit	60	
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>											
Prisutnost i aktivnost na nastavi	20												
Seminar ili esej	20	Krajnji rok posljednji mjesec nastave											
Završni ispit	60												
Objašnjenje načina provjere znanja:	<i>Predavač uzima u obzir prisutnost na predavanjima i angažiranost studenata u toku semestra, zatim kvalitet i trud pokazan u izradi seminarskog rada, dok najveći broj bodova donosi završni pismeni ispit.</i>												
Obavezna literatura:	<p><i>Ćirković, Sima (1964.). „Istorija srednjovekovne bosanske države“. Beograd: SKZ</i></p> <p><i>Čošković, Pejo (2005.). „Crkva bosanska u XV. stoljeću“. Sarajevo: Institut za istoriju.</i></p> <p><i>Filipović, Emir (2017.). „Bosansko kraljevstvo“. Sarajevo: Mladinska knjiga</i></p>												
Preporučena literatura:	<p><i>Perojević, Marko (1943.). prilozi u: „Povijest Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do godine 1463“.</i></p> <p><i>Anđelić, Pavao (1982.). „Studije o teritorijalno-političkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne“. Sarajevo: Svjetlost.</i></p> <p><i>Anđelić, Pavao (1984.). „Doba srednjovjekovne bosanske države“. u: Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod osmansku vlast, Sarajevo: Veselin Masleša, 435-587.</i></p> <p><i>Kovačević-Kojić, Desanka (1978): „Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države“, Sarajevo: Veselin Masleša.</i></p> <p><i>Lovrenović, Dubravko (2008). „Stećci. Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka“, Sarajevo: Rabic.</i></p> <p><i>Lovrenović, Dubravko (2012). „Bosanski mitovi“, u: Bosanska kvadratura kruga, Sarajevo-Zagreb: Dobra knjiga-Synopsis, 215-247.</i></p>												
Značajne napomene:	<i>Student je dužan da uzme jednu od ponuđenih tema za seminarski rad ukoliko na predmetu Historija BiH u osmanskom periodu uzme esejski rad i obratno.</i>												
Osiguranje kvaliteta:													

Plan realizacije predmeta :

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Prezentiranje silabusa i razvoj proučavanja bosanskog srednjovjekovlja	Pređavanje tema koje će se obrađivati na predavanjima, dogovor oko literature, bodovanja aktivnosti u toku semestra i naposljetku ispita. U drugom dijelu časa bit će govora o fazama razvoja bh medievistike i najznačajnijim historičarima koji su proučavali ovaj period			Lovrenović, „Bosanski mitovi“; Dautović, „Etapе razvoja medievistikе u BiH“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u kom smjeru će se odvijati nastava te na koji način će biti vrednovana njegova (pred)ispitna aktivnost. Bit će upoznati sa dometima historijske nauke o bosanskom srednjovjekovlju i o ličnostima najznačajnijih istraživača.
2.		Prostor BiH u ranom srednjem vijeku do formiranja prvih oblika državnog uređenja. Bosanska banovina – politička historija vladavine bana Boriča i bana Kulina.	Ukazati na proces raspada rimske vlasti na prostoru Bosne i Hercegovine, dolazak i naseljavanje Slavena. Pažnju obratiti na spis De administrando imperio Konstantina VII Porfirogeneta. Dešavanja za vrijeme vladavine bana Boriča (bizantski napad – Ivan Kinam), te početak ustroja države za vrijeme bana Kulina (povelja Dubrovniku, Vukanova denuncijacija, Bilinopoljska abjuracija)			Ćirković, 26-49. Filipović, 23-69. Perojević, 196-215	Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u najstarije pisane izvore u kojima se spominje ime Bosne, da razluči nastanak državne tvorevine Bosanske banovine iz jedne od slavenskih arhontija, da vladaju informacijama o prvim bosanskim vladarima i da prepoznaju kontekst pojave prvih optužbi protiv Bosne u vezi sa šticejem heretika
3.		Politička historija: Bosanska banovina od vremena bana Mateja Ninoslava do vladavine bana Stjepana II	Izložiti dešavanja na prostoru srednjovjekovne Bosne tokom 13. i prve polovine 14. stoljeća. Objasniti pokretanje križarskih ratova protiv Bosne za vrijeme bana Mateja Ninoslava; značaj Mongola za taj proces; samo nagovijestiti važnost izmještanja Bosanske biskupije; osvrnuti se na razloge ne postojanja informacija o drugoj polovini 13. st; ukazati na vrijeme vladanja porodice Šubić ovim prostorima, te na značaj i			Ćirković, 58-121; Filipović, 70-111; Perojević, 216-285.	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da vlada poznavanjem pouzdanih informacija o vođenju križarskih ratova protiv Bosne, da uoče važnost odnosa sa Rimskom kurijom za poznavanje dešavanja ovog perioda, da shvate pad moći bosanske vladajuće dinastije za vrijeme vladavine Šubića, te nagli uzlet političke moći i ekonomskog života za vrijeme bana Stjepana II.

			osnovne karakteristike vladavine bana Stjepana II				
4.		Translatio regni: nastanak Bosanske kraljevine i Tvrtko I	Prvi dio vladavine Tvrtka I kao bosanskog bana – nesigurni start i postepeno jačanje moći. Ideja o preuzimanju krune Nemanjića – izložiti genezu nastanka njihove kraljevske moći. Značaj proglašenja Bosne kraljevstvom. Teritorijalno širenje Bosne za vrijeme kraljevanja Tvrtka I			Ćirković, 121-165; Filipović, 112-138; Perojević, 286-349; Lovrenović: "Proglašenje Bosne kraljevstvom 1377."	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira informacijama o vremenu vladavine Tvrtka I, da poznaje razloge i značaj njeegovog krunisanja i uzdizanja Bosne u rang kraljevine, te da poznaje prave opsege širenja vlasti Bosanske kraljevine na dalmatinske gradove.
5.		Politička historija: kraljevi Dabiša, Jelena, Ostoja, Tvrtko II i Stjepan Ostojić	Opisati dešavanja u Bosanskom kraljevstvu nakon smrti Tvrtka do kraja druge decenije 15. stoljeća. Naročitu pažnju posvetiti mitovima o raspadu Bosne nakon Tvrtkove smrti uslijed velikaške samovolje.			Ćirković, 169-250; Filipović, 139-163; Perojević, 350-461.	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira informacijama o periodu vladavine kralja Dabiše, kraljice Ostoje, prve vladavine Tvrtka II, te kraljeva Ostoje i Stjepana Ostojića. Bit će upoznat sa ugarsko-bosanskim ratovima, te sa početkom ozbiljnijeg prisustva Osmanlija na ovom prostoru.
6.		Politička historija: kraljevi Tvrtko II (drugi put), Tomaš i Stjepan Tomašević	Opisati dešavanja u Bosanskom kraljevstvu tokom vladavine kraljeva Tvrtka II, Tomaša i Stjepana Tomaševića. Obraditi pad Bosanske kraljevine od strane osvajačke vojske Mehmeda II Fatih.			Ćirković, 251-341; Filipović, 164-212; Perojević, 462-592. M. Šunjić, „Uništenje srednjovjekovne bosanske države“.	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da shvati i interpretira najvažnije procese završnih decenija postojanja Bosanske kraljevine – približavanje rimskim papama i uključivanje u križarske antiosmanske planove, te da uoče mitove i zablude vezane za 1463. godinu i pad Bosne.
7.		Državno uređenje srednjovjekovne Bosne. Dinastija Kotromanića,	Prezentirati feudalnu hijerarhiju srednjovjekovne Bosne sa naglaskom na značaj, ulogu i insignije vladarske			Džaja, Bosansko srednjovjekovlje kroz	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da shvati državni ustroj srednjovjekovne bosanske države, posebnost bosanske vladajuće

		Vlastela bosanske srednjovjekovne države (Kosače, Pavlovići, Hrvatinići i dr.)	porodice Kotromanić, te na najvažnije vlasteoske porodice sa utvrđivanjem rasprostiranja njihovih posjeda i političkog značaja sa posebnim naglasko na rad državnog sabora – stanka.			prizmu krune, grba i biskupije; Filipović, 269-410	dinastije, te da upozna najvažnije vlasteoske porodice i da se kritički postavi prema teorijama o njihovom osamostaljivanju.
8.		Religijska slika srednjovjekovne Bosne I: pojava kršćanstva, ecclesia Bestoensis, ecclesia Bosnensis, dolazak franjevaca i franjevačka bosanska vikarija	Opisati razvoj kršćanske religije na tlu današnje Bosne i Hercegovine, od vremena kasnoantičke bestoenske biskupije, preko ćirilometodijevske bosanske biskupije, dolaska dominikanaca i franjevaca u Bosnu, pa sve do konačnog obraćenja bosanskih kraljeva na katoličanstvo pred sam kraj postojanja Kraljevine			Zirdum, Andrija: „Povijest kršćanstva u Bosni i Hercegovini“, 1-227; Batinić, „Djelovanje franjevaca u BiH“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da sagleda krupnu sliku pojave kršćanske religije na prostoru Bosne i Hercegovine i njenog razvoja tokom srednjeg vijeka; naročito će biti u stanju da shvati značaj i dalekosežnost odluke da se sjedište Bosanske biskupije prebaci van granica bosanske države.
9.		Religijska slika srednjovjekovne Bosne II: Crkva bosanska	Pozabaviti se posebnim fenomenom srednjovjekovne bosanske historije – pojavom institucije Crkve bosanske. Nakon osvrta na različita tumačenja karaktera njenog učenja, bit će ažnja posvećena nastanku ove institucije, njenoj hijerarhiji, najznačajnijim pojedincima, ulozi u svakodnevnom životu, ideološkim razlikama u odnosu na Rimsku crkvu.			Ćošković, „Crkva bosanska u XV. stoljeću“, Šidak, „Heretička Crkva bosanska“; Džaja-Lovrenović, „Crkva bosanska“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da shvati važnost i sve specifičnosti Crkve bosanske kao posebne i po mnogo čemu specifične vjerske ustanove koja je imala veliku ulogu u funkcionisanju same države, te da poznaje različita historiografska tumačenja, ali i mitološka shvatanja o Crkvi bosanskoj.
10.		Administrativno uređenje srednjovjekovne bosanske države: zemlje, župe, općine, posjedi	Izložiti administrativu podjelu srednjovjekovne Bosne, sa prikazom njenog teritorijalnog širenja, opisa njenih najznačajnijih područja – zemalja, te osnovnih administrativnih jedinica – župa, uz osvrt na niže administrativne titule poput župana, pristava, sudije itd.			Anđelić, „Studije o teritorijalno političkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da prepozna različite dijelove srednjovjekovne Bosne na karti, da poznaje značaj župe kao osnovne ćelije administrativnog uređenja te spreman za narednu nastavnu cjelinu

11.	Vanjska politika I: Bosna i Ugarsko kraljevstvo	Upoznati se osnovnim tokom razvoja odnosa između Bosanske banovine/kraljevstva i njenog najmoćnijeg susjeda Ugarskog kraljevstva, sa posebnim osvrtom na različita tumačenja nivoa podređenosti Bosne ugarskim kraljevima.			Ančić, „Putanja klatna“; Lovrenović, „Na klizištu povijesti“.	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da shvati različite faze odnosa ova dva politička sistema, uoči teritorijalne aspiracije ugarskih vladara i prepozna historiografska preuveličavanja o bosanskoj podložnosti Ugarskoj kraljevini.
12.	Vanjska politika II: Bosna i Rimski kurija, Bosna i Dubrovnik	Osvrnuti se na sumaran pregled odnosa Bosne i Rimske kurije kao najvažnijeg duhovnog autoriteta srednjovjekovnog svijeta, te Bosne i Dubrovnika, njenog najznačajnijeg susjeda sa kojim je imala izražene diplomatsko-trgovačke odnose, uz povremena neprijateljstva.			Dautović, „Bosna i Rimski kurija u srednjem vijeku“; Babić, „Tradicija i istorijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da uvidi dinamiku odnosa spomenutih subjekata, da shvati kontekst preobražaja Bosne od zemlje na koju su pape slali križarske vojske u glavnom suradnika za otpor širenju Osmanlija, da shvate umješnost dubrovačke diplomatije i značaj Dubrovnika za privredno-ekonomski razvoj bosanske države.
13.	Urbana slika bosanskog srednjovjekovlja: tvrđave i gradska naselja + Bihaćki kraj u srednjem vijeku	Sažeto predstaviti historijat urbanog razvoja srednjovjekovne Bosne, od pojave utvrđenja, pa do prvih značajnih gradskih aglomeracija, zatim obraditi i uže područje Bihaća u srednjovjekovnom periodu.			Kovačević-Kojić, „Gradska naselja“; Ančić, „Bihaćki kraj od 1262 do početka XV st“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira podacima o najznačajnijim utvrđenjima i gradskim naseljima srednjovjekovne Bosne, da shvati pojavu vertikalne translacije gradova, te da poznaju prošlost svoje regije bez obzira što ona nije ulazila u sastav Bosanske srednjovjekovne države.
14.	Privredna osnova srednjovjekovne Bosne: trgovina i rudarstvo	Pažnju posvetiti razvju rudarstva za vrijeme Stjepana II i njegovom značaju za pojavu trgovine i razvoj gradova, te jačanje ekonomske osnove Bosanske banovine; spomenuti ulogu njemačkih rudara Sasa, najznačajnije rudnike i			Kovačević, „Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni“; „Rudarstvo i	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.

			trgovačka čvorišta, te puteve, karavane, pljačke i otimanja			metalurgija BiH“	
15.		Svakodnevni život i smrt u srednjovjekovnoj Bosni	Obraditi teme iz svakodnevnog života u srednjovjekovnoj Bosni: umjetnost, pismenost, arhitektura, viteška dvorska kultura, lov itd, a zatim pažnju obratiti na stećke kao specifičan izraz shvatanja smrti u srednjovjekovnoj Bosni, njihove oblike, brojnost, epitafe, ukrase i druge karakteristike			Lovrenović, „Stećci“; Zbornik, „Srednjovjekovna kovna Bosna i evropska kultura“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da poznaje dinamiku svakodnevnog života srednjovjekovne Bosne, uticaj evropskih kulturnih tokova na formiranje bosanske kulture, te značaj stećaka kao kulturnog fenomena.

HISTORIJA BIH OSMANSKOG PERIODA

Puni naziv predmeta:	<i>Historija BiH osmanskog perioda</i>																
Šifra predmeta:	<i>PDF-BJK17-224</i>																
Akadska godina i semestar:	<i>2024/25, ljetni</i>																
Godina studija:	<i>II</i>																
Semestar:	<i>IV</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>4</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>npr. Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>70</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	30	-	-	-	70	100
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
30	-	-	-	70	100												
Voditelj predmeta:	<i>Dženan Dautović, doc. dr.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>dzenandautovic@gmail.com</i>													
	Termini za konsultacije:		Tel:	<i>+38762582217</i>													
	<i>(Asistent)</i>																
	Kancelarija:		e-mail:														
			Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>obavezan</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:																	
Datum izrade:	<i>februar, 2025.</i>																
Ciljevi predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. upućivanje studenta u historiju Bosne tokom perioda osmanske vladavine</i> <i>2. upućivanje studenta za samostalno predavanje osmanskog perioda prošlosti</i> <i>3. pripremiti studenta za poznavanje kulturne baštine osmanskog perioda</i> 																
Ishodi učenja:	<p><i>Nakon uspješnog savlađivanja ovog predmeta student će biti u stanju da</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. se koristi temeljnim terminima i pojmovima vezanim za historiju osmanskog perioda</i> <i>2. poznaje hronologiju dešavanja i ulogu Bosne u Osmanskom carstvu</i> 																

	3. se snalazi u specijalističkoj literaturi		
Indikativni sadržaj predmeta:	<i>Teorijska analiza događaja iz osmanskog perioda. Upoznavanje sa stručnom literaturom o vremenu od 1463-1878. Lociranje položaja Bosne u ukupnosti Osmanskog carstva. Upoznavanje sa najznačajnijim ličnostima: sultanima, beglerbezima, sandžakbezima, kapetanima, pjesnicima i učenjacima ovog perioda; Upoznavanje sa opšto historijom Osmanskog carstva.</i>		
Metode nastave i učenja:	<i>verbalne metode (najčešće metoda usmenog izlaganja, često metoda razgovora, ponekad metoda rada na tekstu).</i>		
Način i termin provjere znanja:			
	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>
	Prisutnost i aktivnost na nastavi	20	
	Seminar ili esej	20	Posljednji mjesec nastave
	Završni ispit	60	
Objašnjenje načina provjere znanja:	<i>Predavač uzima u obzir prisutnost na predavanjima i angažiranost studenata u toku semestra, zatim kvalitet i trud pokazan u izradi seminarskog rada, dok najveći broj bodova donosi završni pismeni ispit.</i>		
Obavezna literatura:	<p><i>Šabanović, Hazim (1982), „Bosanski pašaluk“, Sarajevo: Svjetlost</i></p> <p><i>Taslidža, Faruk (2017), „Bosanski ejalet u doba Bečkog rata: (1683-1699)“, Mostar: FMON</i></p> <p><i>Pelidija, Enes (1989), „Bosanski ejalet od Karlovačkog do Požarevačkog mira: 1699-1718“, Sarajevo: Veselin Masleša</i></p> <p><i>Aličić, Ahmed (1983), „Uređenje bosanskog ejaleta od 1789 do 1878“, Sarajevo: Orijentalni institut</i></p> <p><i>Kreševljaković, Hamdija (1991), „Izabrana djela 1-4“, Sarajevo: Veselin Masleša</i></p> <p><i>Inalcik, Halil (2018), „Osmansko carstvo: klasično doba 1300-1600“, Sarajevo: Dobra knjiga</i></p> <p><i>Historija Bosne i Hercegovine, tom III: Bosna i Hercegovina u osmansko doba, ur. Sedad Bešlija – Hana Younis, Institut za historiju Sarajevo 2024.</i></p>		
Preporučena literatura:	<p><i>Đurđev, Branislav i dr. (1959) „Historija naroda Jugoslavije“, tom. II, Zagreb: Školska knjiga</i></p> <p><i>Sučeska, Avdo (1965), „Ajani: Prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka“, Sarajevo: Naučno društvo BiH</i></p> <p><i>Handžić, Adem (1994), „Studije o Bosni. Historijski prilozi iz osmansko-turkog perioda“, Istanbul : Research Centre for Islamic History</i></p> <p><i>Zlatar, Behija (1996), „Zlatno doba Sarajeva“, Sarajevo: Svjetlost</i></p> <p><i>Aličić, Ahmed (1996), „Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine“, Sarajevo: Orijentalni institut</i></p> <p><i>Moačanin, Nenad (1999), „Turska Hrvatska“, Zagreb: Matica hrvatska</i></p> <p><i>Pelidija, Enes (2003), „Banjalučki boj iz 1737, uzroci i posljedice“, Sarajevo: El-Kalem</i></p> <p><i>Filipović, Nedim (2005), „Islamizacija u Bosni i Hercegovini“, Tešanj: Centar za kulturu</i></p>		
Značajne napomene:	<i>Student je dužan da uzme jednu od ponuđenih tema za seminarski rad ukoliko na predmetu Historija BiH u srednjem vijeku uzme esejski rad i obratno.</i>		

Osiguranje kvaliteta:	
------------------------------	--

Upute za vrednovanje znanja:

Ispit se ocjenjuje na osnovu prisustva i aktivnosti na nastavi, te uspjeha na završnom ispitu. Završni ispit je potrebno položiti sa minimalno 60% osvojenih bodova koji budu na raspolaganju na testu. Konačna ocjena se formira na osnovu uspjeha na testu, te gore spomenutih kriterija.

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Prezentiranje silabusa i razvoj proučavanja historije Bosne u osmanskome periodu	Pređavanje tema koje će se obrađivati na predavanjima, dogovor oko literature, bodovanja aktivnosti u toku semestra i naposljetku ispita. U drugom dijelu časa bit će govora o fazama razvoja bh osmanistike i najznačajnijim historičarima koji su proučavali ovaj period			Smajić, Ramiza, „	Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u kom smjeru će se odvijati nastava te na koji način će biti vrednovana njegova (pred)ispitna aktivnost. Bit će upoznat sa dometima historijske nauke o Bosni u osmanskome periodu i o ličnostima najznačajnijih istraživača.
2.		Osmanlije – pojava turkmenskog naroda i migracija na područje Male Azije, prvi kontakti sa europskim tlo	Ukazati na proces razvoja osmanskog turkmenskog naroda, od polunomadskih plemena srednje Azije, preko jednog od bejluka u blizini Bizanta, do početnih faza nastanka Carstva			Inaldžik, Matuz.	Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u najstarije tragove o ostojanju turkmenskog naroda iz koga će izniknuti Osmanlije, bit će osposobljeni da ih razlikuju od ostalih sličnih naroda, te da uvide karakteristike koje su isključivo ovaj bjeluk dovele do jednog od najvećih carstava.
3.		Prvi kontakti Bosne i Osmanlija	Izložiti dešavanja od kraja 14. stoljeća i prvih upada osmanskih trupa na područje Bosne, pa sve do konačne ofanzive 1463. godine			Tošić, „Bosna i Turci od Kosovske do Angorske bitke“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da vlada hronologijom kontakata između Bosne i Osmanlija, da prepozna višedecenijska opiranja Bosne moćnijem protivniku, te iz toga demistifikuje mitove o padu Bosne bez ispaljenog metka
4.		Od 1463 do kraja 15. stoljeća	Detaljno opisati dešavanja iz 1463. godine koja su dovela do pada Bosanskog kraljevstva, zatim do ofanzive ugarske vojske, ponovnog dolaska sultana Mehmeda II i uspostavljanja Bosanskog sandžaka			Šabanović, Ćirković, „Titularni kraljevi“	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da vlada znanjem o toku osvajanja Bosne, kroz prizmu osmanskih i latinskih izvora, zatim da sazna o uspostavljanju Bosanskog sandžaka i postojanju Marionetskih kraljeva.

5.	Administrativno ustrojstvo Osmanske države	Opisati uređenje Osmanskog carstva, sa podjelom na ejalet/beglerbegluke i sandžake, te društveno uređenje timarskog sistema, kao bi se bolje shvatile nijasne kasnijih dešavanja			Inaldžik	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da opiše uređenje sanskog carstva, shvati razliku između feudalsnog sistema europskih zemalja i shvati njegovu uspostavu na području Bosne.
6.	Osvajanja u vrijeme sultana Sulejmana Zakonodavca i nastanak Bosanskog ejaleta	Prikazati dalja osvajanja i širenje na zapad Osmanskog carstva nakon bitke na Mohaču, a time i osljedično širenje Bosanskog sandžaka i njegovo pretvaranje u Bosanski ejalet, zaključno sa osvajanjem bihaćkog područja			Šabanović, Inaldžik	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da upozna dinamiku i hronologiju osmasnog širenja na zapad, da uvidi način osvajanja današnje zapadne Bosne
7.	Bosanski ejalet u 17. stoljeću	Ukazati da je 17. stoljeće bilo vrijeme velikih ratova vođenih mahom na zapadnoj granici Carstva, tj. na području Bosanskog ejaleta i zaključiti do kojih je posljedica to dovelo			Historija naroda Jugoslavije II, Taslidža	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da prepozna velike ratne strahote koje su se dešavale u tom vremenu i da uoči znatne demografske i političke promjene do kojih su one dovele.
8.	Bosanski ejalet u 18. stoljeću	Ukazati kako je 18. stoljeće bilo vrijeme relativnog mira na području Bosne (sa izuzetkom austrijskog napada 1737.) te da su bosanski ratnici ginuli na udaljenim frontovima u borbama protiv Perzijanaca i Rusa. Naglasiti značaj Banjalučkog boja i uloge sve osjetnije moći lokalnog plemstva.			Pelidija, Pelidija	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da uoči specifičnosti 18. stoljeća i da prezentira najvažnije događaja i ličnosti, sa naglaskom na važnost Banjalučkog boja.
9.	Bosanski ejalet u 19. stoljeću do 1878. godine	Prikazati najznačajnija dešavanja 19. stoljeća, niz buna koje su u Bosni podizane, otpore reformi Osmanskog carstva, naročit naglasak staviti na pokret za autonomiju Husein-kapetana Gradaševića			Aličić, Aličić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da uoči specifičnosti 19. stoljeća, da diskutuje o razlozima brojnih buna i o značaju pokreta husein-kapetana u odnosu na centralnu vlast i njegovu percepciju danas.

10.	Specifičnosti Bosne pod osmanskom upravom, kapetanije i nastanak begovskih plemićkih porodica	Ukazati na najzanimljivije specifičnosti koje je Bosna imala u okviru Osmanskog carstva: zadržavanje imena, odžakluk timari, serhat krajina, novačenje u vojsku itd.			Handžić, Sućeska,	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da identificiraju sve posebnosti položaja Bosne i povlastice ili negativne konsekvence koje je njeno stanovništvo imalo
11.	Širenje Islama	Ukazati na dinamiku širenja islama na području Bosne, na okolnosti koje su povoljno uticale na taj proces, geografsko rasprostiranje procesa, te na mitološke zablude o njemu			Filipović, Husić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da spozna razloge zbog kojih je Islam u Bosni prihvaćen u daleko većoj mjeri nego u okolnim zemljama, te da prepozna niz mitova i neistina koji kruže o navodnom masovnom prelasku na islam odmah po osvojenju Bosanskog kraljevstva.
12.	Razvoj orijentalnog tipa gradova u Bosni	Pokazati da je osmansko carstvo u potpunosti promijenilo urbanu sliku Bosne, kako su većina vodećih gradova nastali gotovo iz ničega, dok su srednjovjekovni gradovi stagnirali, ukazati na model orijentalnog tipa grada, na najznačajnije urbane sredine i njihov značaj u geopolitičkom sistemu Carstva i Bosanskog ejaleta			Kreševljak ović, Handžić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da diskutira o značaju osmanskog perioda za urbanitet današnje Bosne i Hercegovine, da se upozna sa historijatom brojnih gradskih sredina, te da upozna model urbaniteta koji je i dan danas aktuelan u brojnim islamskim zemljama
13.	Položaj drugih vjera u Osmanskom carstvu i Bosnaskom ejaletu	Najprije razgovarati o položaju drugih vjera generalno u Osmanskom carstvu, a zatim na primjeru Bosne. Uočiti razlike između pravnog položaja pravoslavnog i katoličkog stanovništva, a zatim i Jevreja. Naročito akcenat staviti na Vlahe u periodu osmanske vladavine			Sućeska, Handžić, Ihsanoglu	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da shvati različit položaj, te time i različita prava koja su sultanovi podanici druge vjere imali u Osmanskom carstvu, te da spozna ulogu vlaških plemena u ovom vremenu
14.	Privredne prilike u osmanskoj Bosni i porezni sistem:	Pažnju posvetiti privrednim i trgovačkim kontaktima i procesima u osmanskoj Bosni, a naročito o komplikovanom poreznom sistemu i njegovim nijansama i posebnostima			Handžić, Sućeska, Kasumović	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.

			za bosanske prilike				
15.		Osmanska umjetnost, nauka i kultura u Bosni	Obraditi uticaj orijentalne kulture na razvoj arhitekture, kaligrafije, pjesništva i drugih oblika umjetnosti na području Bosne sa naglaskom na najznačanije ličnosti koje su se bavile ovim aktivnostima			Kreševljak ović, Bejtić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da poveže značaj kulture osmanske civilizacije na modernu kulturu Bosne i Hercegovine i shvatanje umjetnosti i nauke na ovim prostorima.

DIJALEKTOLOGIJA

Puni naziv predmeta:	<i>Dijalektologija</i>																
Šifra predmeta:	PDF-BJK17-225																
Akadska godina i semestar:	<i>2024/2025. godina, ljetni semestar</i>																
Godina studija:	<i>2. godina</i>																
Semestar:	<i>4. semestar</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	6																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>npr. Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">45</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">75</td> <td style="text-align: center;">150</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	45	15	15	-	75	150
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
45	15	15	-	75	150												
Voditelj predmeta:	<i>Doc. dr. Almira Džanić</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>dzanic_almira@hotmail.com</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>Utorak i petak: 11-13h</i>	Tel:	<i>037/229-850</i>													
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Odsjek za bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>obavezan</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>Staroslavenski jezik</i>																
Datum izrade:	<i>februar 2025.</i>																
Ciljevi predmeta:	<p><i>Ciljevi predmeta su:</i></p> <p><i>1. ponuditi studentima osnovna znanja o dijalektologiji kao lingvističkog discipline i temeljnim osobinama dijalekata srednjojužnoslavenskog dijaisistema i iscrpno poznavanje dijalektologije bosanskoga jezika;</i></p>																

	<p>2. osposobiti studente za uočavanje odnosa među dijalektima bosanskoga jezika;</p> <p>3. omogućiti razumijevanje književnih tekstova na dijalektu.</p>												
Ishodi učenja:	<p>Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pravilno definiranje suodnosa termina jezika, narječja i dijalekta te bitnih pojmova dijalektologije kao znanosti i predmeta njezina bavljenja. 2. pravilno određivanje i primjenjivanje klasifikacijske terminologije (mjesni govor i skupine govora kao konkretne jedinice, poddijalekti, dijalekti i narječja kao apstraktne jedinice) 3. pravilno primjenjivanje generalnih i strukturalnih kriterija pri određivanju narječnih sistema. 4. prepoznavanje i primjenjivanje razlikovnih kriterija u dijalektologiji: alijeteti, alteriteti, arealne i lokalne značajke. 5. utvrđivanje pripadnosti pojedinih govora pojedinomu dijalektu unutar pojedinoga narječja i hijerarhijski nižim jedinicama. 												
Indikativni sadržaj predmeta:	<p>Osposobljenost za vrlo kvalitetan pristup učenicima u bilo kojem mjestu u kojem se govori nekim dijalektom bosanskoga jezika; bolje poznavanje bosanskoga standardnog jezika; dizanje razine nastave bosanskoga jezika zbog mogućnost uspoređivanja standardnoga jezika i narječja kojim konkretno dijete govori; motiviranost za čuvanje zavičajne baštine područja škole u kojoj će učitelj raditi i osposobljenost za dizanje motiviranosti te vrste kod učenika.</p>												
Metode nastave i učenja:	<p>Verbalno izlaganje, demonstracija i rad na tekstu.</p>												
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Način provjere</th> <th>%</th> <th>Termin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>-</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>Pismeni završni ispit</td> <td>60</td> <td>Prema akademskom kalendaru</td> </tr> <tr> <td>Usmeni završni ispit</td> <td>40</td> <td>Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	Način provjere	%	Termin	Prisustvo nastavi	-	Kontinuirano	Pismeni završni ispit	60	Prema akademskom kalendaru	Usmeni završni ispit	40	Prema akademskom kalendaru
Način provjere	%	Termin											
Prisustvo nastavi	-	Kontinuirano											
Pismeni završni ispit	60	Prema akademskom kalendaru											
Usmeni završni ispit	40	Prema akademskom kalendaru											
Objašnjenje načina provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 8. Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača iz konkretnog predmeta. 9. Pismeni završni ispit podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom semestra 10. Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva studenata o sadržajima obrađenim tokom semestra. 												
Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Jahić: Trilogija o bosanskom jeziku, Sarajevo, 2000. 2. Govori sjeverozapadne Bosne, Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik, 2, 1979, str. 9-157. (A. Peco, D. Brozović, D. Vujičić, M. Dešić; D. B. obradio "III. Akcenatske značajke", str. 101-118 + 8 karata) 3. Josip Lisac: Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja., Zagreb 2003. 												
Preporučena literatura:	<p>U dogovoru sa predavačem.</p>												
Značajne napomene:													

Osiguranje kvaliteta:	
------------------------------	--

Upute za vrednovanje znanja:

U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (dva kolokvija). Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz ostalih nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Kriterij za prolaz na kolokvijima jeste 60% od ukupnog broja bodova. Studenti na kolokviju rade test u kojem se analiziraju primjeri iz književnosti. Da bi student položio ispit mora ostvariti minimalno 60% bodova na oba testa. Studentima koji su položili oba kolokvija, sabiraju se ostvareni bodovi i ocjena se unosi u index. Student koji ne pristupi kolokviju ili ne položi oba kolokvija, u redovnim ispitnim terminima pristupa ispitu i polaže cjelokupno gradivo.

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		<p>Dijalektologija kao lingvistička disciplina: pregled temeljnog metajezika; suodnos termina jezika, narječja i dijalekta; organski i neorganski govori; dijalektološka grafija.</p>	<p>Uvod u terminologiju i historiju proučavanja ove oblasti. Definiranje hijerarhije organskih jezičkih idioma.</p>	<p>Začetak dijalektoloških istraživanja.</p>	-	<p><i>Josip Lisac: Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja., Zagreb 2003.</i></p>	<p>Poslije predavanja studenti će znati historijat razvoja dijalektologije</p>
2.		<p>Podjela srednjojužnoslavenskog dijasistema: definicija, prostorno određenje; njegovi jezici i narječja</p> <p>- pregled temeljnih osobina čakavskog i kajkavskog narječja</p>	<p>Na predavanjima se definira srednjojužnoslavenski dijasistem, podjela na jezike i narječja.</p>	<p>Na vježbama se obrađuju razlike između jedinica narječje / dijalekt / podijalekt / mjesni govor / idiolekt (na primjerima)</p>	<p>Napisati 10 karakterističnih osobina svoga mjesnog govora.</p>	<p><i>Josip Lisac: Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja., Zagreb 2003.</i></p>	<p>Nakon predavanja studenti će moći razlikovati različite organske jedinice u dijalektologiji.</p>

3.		<p>Štokavsko narječje: kriteriji za njegovu podjelu; temeljne osobine; pregled dijalekata štokavskog narječja izvan Bosne i Hercegovine</p>	<p>.Na predavanjima se definira štokavsko narječje, rasprostiranje i temeljne osobine.</p>	<p>Na vježbama se na slijepim kartama ucrtavaju granice rasprostiranja štokavskog narječja</p>	-	<p><i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i></p> <p><i>Josip Lisac: Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja., Zagreb 2003.</i></p>	<p>Studenti će biti osposobljeni za prostorno određenje štokavštine, te prepoznavanje temeljnih osobina.</p>
4.		<p>Dijalekti bosanskog jezika: kriteriji za podjelu i rasprostiranje</p>	<p>Na predavanjima se obrađuju dijalekti bosanskog jezika i kriteriji na osnovu kojih je urađena klasifikacija.</p>	<p>Na vježbama se na slijepim kartama ucrtava rasprostiranje dijalekata bosanskoga jezika.</p>	-	<p><i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i></p> <p>Dževad Jahić: Trilogija o bosanskom jeziku, Sarajevo,</p>	<p>Nakon predavanja studenti će moći prepoznati osnovna tri kriterija za klasifikaciju štokavskog narječja, te prostorno odrediti rasprostiranje bosanskih dijalekata.</p>

						2000.	
5.		Zapadnobosanski dijalekt: podjela; temeljne fonološke, morfološke i leksičke osobine	Na predavanjima se obrađuju osnovne fonetske, morfološke i sintaksičke osobine zapadnobosanskog dijalekta.	Na vježbama se u tekstu pronalaze temeljne osobine ovog dijalekta.	Pronaći pet fonetskih, morfološki i sintaksičkih osobina zapadnobosanskog dijalekta.	<i>Gramatika bosanskog a jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će znati nabrojati osnovne osobine zapadnobosanskog dijalekta na svim gramatičkim razinama.
6.		Istočnobosanski dijalekt: podjela; temeljne fonološke, morfološke i leksičke osobine	Na predavanjima se obrađuju osnovne fonetske, morfološke i sintaksičke osobine istočnobosanskog dijalekta.	Na vježbama se u tekstu pronalaze temeljne osobine ovog dijalekta.	-	<i>Gramatika bosanskog a jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će znati nabrojati osnovne osobine istočnobosanskog dijalekta na svim gramatičkim razinama.
7.		Ponavljjanje obrađenog gradiva	Rad na tekstu i zvučnim zapisima.	Rad na tekstu			Ponavljjanje.
8.		Zapadnohercegovački dijalekt: podjela; temeljne fonološke, morfološke i leksičke osobine	Na predavanjima se obrađuju osnovne fonetske, morfološke i sintaksičke osobine zapadnohercegovačkog dijalekta.	Na vježbama se u tekstu pronalaze temeljne osobine ovog dijalekta.	-	<i>Gramatika bosanskog a jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će znati nabrojati osnovne osobine zapadnohercegovačkog dijalekta na svim gramatičkim razinama.
9.		Istočnohercegovački dijalekt:	Na predavanjima se obrađuju osnovne fonetske, morfološke i sintaksičke osobine	Na vježbama se u tekstu pronalaze		<i>Gramatika bosanskog a jezika,</i>	Studenti će znati nabrojati osnovne osobine istočnohercegovačkog dijalekta na svim gramatičkim

		podjela; temeljne fonološke, morfološke i leksičke osobine	istočnohercegovačkog dijalekta	temeljne osobine ovog dijalekta.		<i>grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	razinama.
10.		Sandžački dijalekt: podjela; temeljne fonološke, morfološke i leksičke osobine	Na predavanjima se obrađuju osnovne fonetske, morfološke i sintaksičke osobine sandžačkog dijalekta	Na vježbama se u tekstu pronalaze temeljne osobine ovog dijalekta.	-	<i>Gramatika bosanskog a jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će znati nabrojati osnovne osobine sandžačkog dijalekta na svim gramatičkim razinama.
11.		Vrste dijalekatnih rječnika; Dirigirano terensko istraživanje mjesnih govora na temelju upitnika i «slobodno istraživanje leksika»; Podrijetlo inačica u organskim govorima; Raščlanjivanje leksika u određena leksičko-semantička polja.	Na predavanjima se obrađuju načini prikupljanja dijalekatske građe i bilježenje iste. Također se obrađuje termin „idealni ispitanik“.	Na vježbama se bilježi i zapisuje građa na osnovu zvučnih zapisa.		<i>Josip Lisac: Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja., Zagreb 2003.</i>	Studenti će znati pronaći idealnog ispitanika i zabilježiti dijalekatsku građu.
12.		Kontaktna sinonimija; Višeznačnost. Organizacija natukničkoga članka u dijalektološkom rječniku:	Na predavanjima se studenti upoznaju sa organizacijom dijalektološkog rječnika.	Na vježbama studenti izrađuju mali dijalektološki rječnik svog mjesnog govora.		<i>Gramatika bosanskog a jezika, grupa autora, 2000.</i>	Studenti će biti osposobljeni za izradu dijalektološkog rječnika.

	<p>Temeljni pojmovi: glava članka, tijelo članka, leksikografska definicija, prijevodni ekvivalenti.</p> <p>Izradba upitnika za istraživanje pojedinih leksičkih činjenica te određenih semantičkih polja prema uzoru na upitnike za postojeće atlase.</p>				<p><i>godina (Uvodni dio)</i></p>	
13.	<p>Razlike u obradbi rječnika jednoga govora i više mjesnih govora.</p> <p>Kriteriji odabira leksika za dijalekatne rječnike.</p>	<p>Obrada kriterija za odabir leksika za dijalekatske rječnike.</p>	<p>Odabir leksika za dijalekatski rječnik</p>		<p><i>Gramatika bosanskog jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i></p>	<p>Nakon odslušanog predavanja studenti će samostalno moći odabrati odgovarajući leksik za dijalekatske rječnike.</p>
14.	<p>Rečenične potvrde natuknica.</p> <p>Dijalekatna frazeologija.</p>	<p>Obrada dijalekatne frazeologije.</p>	<p>Obrada dijalekatne frazeologije u tekstu.</p>		<p><i>Gramatika bosanskog jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i></p>	<p>Studenti će biti osposobljeni za odabir dijalektane frazeologije.</p>
15.	<p>Terensko istraživanje i izrada dijalektološkog upitnika.</p>	<p>Upoznavanje sa pojmom dijalektološkog upitnika.</p>	<p>Izrada dijalektološkog upitnika.</p>		<p><i>Josip Lisac: Hrvatska dijalektologij</i></p>	<p>Studenti će znati samostalno izraditi odgovarajući dijalektološki upitnik.</p>

						<i>a 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja., Zagreb 2003.</i>	
--	--	--	--	--	--	---	--

OPĆA LINGVISTIKA

Puni naziv predmeta:	<i>Opća lingvistika</i>					
Šifra predmeta:	<i>PDF-BJK17-226</i>					
Nivo predmeta/BH ciklus:	<i>I ciklus</i>					
Godina studija:	<i>II godina</i>					
Semestar:	<i>IV semestar</i>					
ECTS bodovna vrijednost:	<i>4</i>					
Radno opterećenje studenta:	<i>3 sata predavanja, 1 sat samostalnog učenja</i>					
	<i>Za cijeli semestar:</i>					
	<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>Npr. seminar</i>	<i>Npr. projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	<i>TOTAL</i>
	45	-	-	-	55	100
Voditelj predmeta:	<i>Belkisa Dolić</i>					
Kontakt detalji:	Kancelarija:	<i>1. sprat</i>	E-mail: <i>belkisa_dolic@hotmail.com</i>			
	Termini za konsultacije:	<i>petak, 10:00-12:00</i>	Tel: -			
	<i>(Asistent)</i>					
	Kancelarija:		e-mail:			
	Termini za konsultacije:		Tel:			
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>					
Status predmeta:	<i>Obavezni</i>					
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>-</i>					
Datum ovjere:	<i>-</i>					
Ciljevi predmeta:	<p><i>Osnovni ciljevi ovog predmeta su :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>7. upućivanje studenta u temeljnu lingvističku terminologiju;</i> <i>8. upućivanje studenta u razvoj lingvističke misli od njenih najranijih početaka do danas;</i> <i>9. pripremiti studenta za dalje proučavanje jezika s općelingvističkog motrišta;</i> 					
Ishodi učenja:	<i>Nakon uspješnog savlađivanja ovog predmeta student će biti u stanju:</i>					

	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>baratati temeljnim terminima i pojmovima vezanim uz svaku jezičku razinu;</i> 2. <i>hronološki opisati razvojni put lingvistike kao nauke;</i> 3. <i>opisati opće karakteristike i glavne predstavnike najuticajnijih lingvističkih pravaca i metoda;</i> 4. <i>adekvatno koristiti recentnu lingvističku literaturu.</i> 									
Indikativni sadržaj predmeta:	<p><i>Teorijska analiza elemenata strukture jezika prema jezičkim nivoima. Nastanak i razvoj nauke o jeziku. Predstrukturalne škole i pravci. Lingvističko učenje Ferdinanda de Saussurea i njegovih sljedbenika. Američka lingvistika i njene najistaknutije ličnosti. Pregled savremenih lingvističkih pravaca. Lingvistička tipologija</i></p>									
Metode nastave i učenja:	<p><i>verbalne metode (najčešće metoda usmenog izlaganja, često metoda razgovora, ponekad metoda rada na tekstu).</i></p>									
Način i termin provjere znanja:	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Kolokvij 1 i 2 / Pismeni ispit</i></td> <td><i>60 (30 + 30)</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Usmeni ispit</i></td> <td><i>40</i></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	<i>Kolokvij 1 i 2 / Pismeni ispit</i>	<i>60 (30 + 30)</i>		<i>Usmeni ispit</i>	<i>40</i>	
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>								
<i>Kolokvij 1 i 2 / Pismeni ispit</i>	<i>60 (30 + 30)</i>									
<i>Usmeni ispit</i>	<i>40</i>									
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p><u><i>I kolokvij</i></u></p> <p><i>Student je obavezan položiti prvi kolokvij. Kolokvij podrazumijeva gradivo iz prvih 7 nastavnih tema. On obuhvata vježbe i predavanja. Test ukupno ima 100 bodova. Za minimalnu ocjenu potrebno je ostvariti 60% bodova ili 60 bodova. I kolokvij nosi maksimalno 30, a minimalno 18 bodova u okviru cjelokupnog predmeta.</i></p> <p><u><i>II kolokvij</i></u></p> <p><i>Student je obavezan položiti drugi kolokvij. Kolokvij podrazumijeva gradivo iz drugih 7 nastavnih tema. On obuhvata vježbe i predavanja. Test ukupno ima 100 bodova. Za minimalnu ocjenu potrebno je ostvariti 60% bodova ili 60 bodova. Drugi kolokvij također nosi maksimalno 30, a minimalno 18 bodova u okviru cjelokupnog predmeta.</i></p> <p><u><i>Pismeni ispit</i></u></p> <p><i>Student koji ne položi oba kolokvija izlazi na pismeni ispit (odnosno na pismene ispite – ako ne položi na prvome ispitnom roku), koji propituje i integrira nastavnu materiju obuhvaćenu prethodnim kolokvijima, a nosi maksimalno 60 bodova, minimalno 36.</i></p> <p><u><i>Usmeni ispit</i></u></p> <p><i>Uslov za izlazak na usmeni ispit je osvojenih minimalno 36 bodova na kolokvijima ili pismenom ispitu. Ukupan broj bodova iznosi 40 bodova, a minimalan broj bodova za prolaznost iznosi 24 (dakle, opet 60%).</i></p> <p><u><i>Ovaj sistem bodovanja vrijedi i za vanredne studente.</i></u></p>									
Obavezna literatura:	<p><i>Ivić, Milka (1978). „Pravci u lingvistici“. Ljubljana: Državna založba Slovenije.</i></p> <p><i>Simeon, R. (1969). „Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva“. Zagreb: Matica hrvatska</i></p> <p><i>De Saussure, F. (1969). „Kurs opšte lingvistike“. Beograd: Nolit.</i></p>									
Preporučena literatura:	<p><i>Glovacki-Bernardi, Z. i dr. (2001). „Uvod u lingvistiku“. Zagreb: Školska knjiga.</i></p> <p><i>Trask, R. L. (2005). „Temeljni lingvistički pojmovi“. Zagreb: Školska knjiga.</i></p> <p><i>Riđanović, M. (1998). „Jezik i njegova struktura“. Sarajevo: Šahinpašić</i></p>									
Značajne napomene:	<p>-</p>									

Osiguranje kvaliteta:

Provođenje ankete među studentima i analiza prolaznosti u skladu s Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću i drugim relevantnim aktima

Plan realizacije predmeta :

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Prezentiranje silabusa	Preočavanje tema koje će se obrađivati na predavanjima, dogovor oko literature, bodovanja aktivnosti u toku semestra i naposljetku ispita.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u kom smjeru će se odvijati nastava te na koji način će biti vrednovana njegova (pred)ispitna aktivnost.
2.		Temeljni lingvistički pojmovi I	Uz pomoć lingvističkog rječnika obraditi sa studentima sljedeće termine: fonetika, fonologija, fonem, glas, grafem, alofon; morfologija, morfem, alomorf, derivacija, fleksija, paradigma.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
3.		Temeljni lingvistički pojmovi II	Uz pomoć lingvističkog rječnika obraditi sa studentima sljedeće termine: leksikologija, leksikografija, leksem, aloleksa, leksikon; sintaksa, sintaksema, sintagma, rečenica; tekst, diskurs; semantika, sem(antem); filologija, sinhronija, dijahronija, etimologija, onomastika...				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
4.		Porijeklo i razvoj jezika	Izložiti pretpostavke o nastanku jezika – njihove zagovarače i nedostatke.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
5.		Antička jezička tradicija Nauka o jeziku u drevnoj	Prezentirati stavove o jeziku grčkih mislilaca poput Platona, Aristotela, Dionizija Tračanina... Dati kratak osvrt na staroindijsku jezičku tradiciju s posebnim				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.

		Indiji	akcentom na Paninijev rad.				
6.		Proučavanje jezika u srednjem vijeku te u doba humanizma, renesanse i prosvjetiteljstva	Dati pregled zanimanja za jezik od vremena Rimljana pa sve do kraja XVIII stoljeća.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
7.		Lingvistička misao XIX stoljeća	Obraditi sljedeće lingvističke pravce: komparativizam, biološki naturalizam, humboldtizam i psihologizam. Prezentirati mladogramatičarske lingvističke ideje, a potom i one koje je zastupao H. Schuchardt.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
8.		I kolokvij	Sistematizirati gradivo i izvršiti provjeru znanja. Ispravak i uvid u radove.				Nakon ovoga nastavnog sata studenti će imati uvid u svoje stvarno znanje o dosada obrađenim nastavnim temama.
9.		Predstrukturalna lingvistika	Pozabaviti se lingvističkom geografijom i i pretačama strukturalizma.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
10.		Strukturalna lingvistika	Izložiti i temeljno obraditi De Saussureovo shvatanje jezika.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
11.		Strukturalističke lingvističke škole	Upoznati se sa strukturalističkim lingvističkim shvatanjima predstavnika Ženevske, Praške fonološke i Kopenhaške škole.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
12.		Američka lingvistika	Steći uvid u početak specifične američke lingvistike: F. Boas i E. Sapir. Osvrnuti se na lingvistički				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman

			doprinos L. Bloomfielda i njegovih sljedbenika.				za narednu nastavnu cjelinu.
13.		Generativizam	Napraviti uvid u rad N. Chomskog, tj. sagledati osnovne pretpostavke generativne gramatike.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
14.		Logički simbolizam u lingvistici Savremena lingvistika	Odrediti predmet proučavanja i utemeljitelje semiologije te lingvističke semantike i sintakse. Odrediti predmet proučavanja i utemeljitelje recentnijih lingvističkih disciplina kakve su: tekstualna lingvistika, sociolingvistika, analiza diskursa i pragmalingvistika.				Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
15.		II kolokvij	Sistematizirati gradivo i izvršiti provjeru znanja. Ispravak i uvid u radove.				Nakon ovog nastavnog sata studenti će znati da li na predstojećem ispitnom roku pristupaju samo usmenom ili i pismenom i usmenom dijelu ispita.

BH. KRITIKA I ESEJISTIKA

Puni naziv predmeta:	<i>Bh kritika i esejistika</i>																
Šifra predmeta:	<i>PFD-BJK 17 - 12</i>																
Akadska godina i semestar:	<i>2025, ljetni</i>																
Godina studija:	<i>II</i>																
Semestar:	<i>IV</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>3</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 16.6%;">Predavanja</th> <th style="width: 16.6%;">Vježbe / Praktična obuka</th> <th style="width: 16.6%;">npr. Seminar</th> <th style="width: 16.6%;">npr. Projekt</th> <th style="width: 16.6%;">Samostalno učenje</th> <th style="width: 16.6%;">TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>-</td> <td>15</td> <td>-</td> <td>30</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>					Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	npr. Projekt	Samostalno učenje	TOTAL	30	-	15	-	30	75
Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	npr. Projekt	Samostalno učenje	TOTAL												
30	-	15	-	30	75												
Voditelj predmeta:	<i>Šeherzada Džafić, red. prof.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>Seherzada.dzafic@unbi.ba</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>utorkom i srijedom od 9:30 – 11:30</i>	Tel:	<i>037229850</i>													
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>obavezni</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>Teorija književnosti</i>																
Datum izrade:	<i>februar, 2025.</i>																
Ciljevi predmeta:	Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa književnom kritikom i esejistikom, a preko njih s kulturnim tokovima u Bosni i Hercegovini; na koji način se desilo oživljavanje književnog života na promijenjenim političkim osnovama; kako se desilo obnavljanje nacionalno – književnih grupacija u kontekstu književne kritike.																

Ishodi učenja:	Osposobljavanje studenata za raspoznavanje te procjenu različitih aspekata književnokritičke misli, te ishodišta kritičke misli u BiH. Studenti su sposobni uočiti razliku između književne kritike i esejistike. Sposobni su ne samo za prepoznavanje, već i pisanje iste.																	
Indikativni sadržaj predmeta:	<p><i>Počeci književnoteorijske misli u BiH tokom 19. stoljeća. Počeci književnokritičke misli tokom 19.stoljeća. Književnokritička misao između dva svjetska rata: A.B. Šimić, Ivo Andrić, Jovan Kršić, Ognjen Prica, Akif Šermet, Veselin Masleša, Novak Simić, Eli Finci, Safet Krupić, Haim Alkalaj, Erih Koš, Avdo Humo, Zija Dizdarević, Skender Kulenović.</i></p> <p><i>Novija književnokritička misao: Muhsin Rizvić, Enes Duraković, Vedad Spahić, Enver Kazaz, Sanjin Kodrić, Dijana Hadžizukić, Muris Bajramović, itd.</i></p>																	
Metode nastave i učenja:																		
Način i termin provjere znanja:	<table border="1" data-bbox="587 577 1406 1272"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 577 970 629">Način provjere</th> <th data-bbox="970 577 1177 629">%</th> <th data-bbox="1177 577 1406 629">Termin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="587 629 970 703">Prisustvo nastavi</td> <td data-bbox="970 629 1177 703">0</td> <td data-bbox="1177 629 1406 703">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 703 970 891">Prvi kolokvij</td> <td data-bbox="970 703 1177 891">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 703 1406 891">7. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 891 970 1079">Drugi kolokvij</td> <td data-bbox="970 891 1177 1079">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 891 1406 1079">15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1079 970 1272">Završni ispit</td> <td data-bbox="970 1079 1177 1272">100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 1079 1406 1272">Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>			Način provjere	%	Termin	Prisustvo nastavi	0	-	Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru	Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru	Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru
Način provjere	%	Termin																
Prisustvo nastavi	0	-																
Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru																
Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru																
Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru																
Objašnjenje načina provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> 11. <i>Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača oz konkretnog predmeta. O prisustvu nastavi se vodi evidencija.</i> 12. <i>Prvi kolokvij prodrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra.</i> 13. <i>Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra</i> 14. <i>Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i> <p>Upute za vrednovanje znanja:</p>																	

	<p><i>U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (dva kolokvija), odnosno završni ispit. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz ostalih nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Kriterij za prolaz na kolokvijima jeste 60% od ukupnog broja bodova. Studenti na kolokvijima rade test u kojem se analiziraju primjeri iz književnosti. Da bi student položio ispit mora ostvariti minimalno 60% bodova na oba testa. Studentima koji su položili oba kolokvija, sabiraju se ostvareni bodovi i ocjena se unosi u index. Student koji ne pristupi kolokvijima ili ne položi oba kolokvija, u redovnim ispitnim terminima pristupa ispitu i polaže cjelokupno gradivo. Ako je položio jedan kolokvij, onda na završnom ispitu polaže samo drugi kolokvij.</i></p>
Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Antologija bošnjačkog eseja XX stoljeća. Sarajevo, 1996. (odabrana poglavlja)</i> 2. <i>M. Begić: Raskršća. Knjiga IV. Sarajevo, 1987. (odabrana poglavlja)</i> 3. <i>Savremena književnost naroda i narodnosti BiH u književnoj kritici, Svjetlost, Sarajevo, 1984/1985 (odabrana poglavlja)</i> 4. <i>Progresivna misao u BiH 1918 – 1941; Književnokritički i estetički radovi, Svjetlost, Sarajevo, 1983.</i> 5. <i>Bosanskohercegovačkintrakulturni i interkulturni identitet(i), Buybook, Zagreb, 2024.</i>
Preporučena literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>M. Rizvić: Pregled književnosti BiH, Veselin Masleša, Sarajevo, 1985.god.</i> 2. <i>M. Rizvić: Predgovor Sabranim djelima Hamze Hume, Sarajevo, 1998.</i> 3. <i>M. Selimović: Eseji i ogledi, Sarajevo, 1966.</i> 4. <i>R. Trifković: Kikićeva spisateljska muka nad ponorom bosanske tame, Savremena književnost BiH, 1968.</i> 6. <i>R. Trifković: Savremena književnost u BiH, Svjetlost, Sarajevo, 1968. Zbornik radova o Ziji Dizdareviću, Sarajevo, 197</i> 7. <i>Enes Duraković: Bošnjačka književnost u književnoj kritici, knj. IV, Sarajevo, 1998.</i> 8. <i>Zdenko Lešić: Pripovjedačka Bosna, Sarajevo, 1991.</i> 9. <i>Z. Lešić: Pripovjedači, Svjetlost, Sarajevo, 1991.</i>
Značajne napomene:	
Osiguranje kvaliteta:	

Plan realizacije predmeta : (Popuniti tabelu na narednoj stranici)

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Uvod u književnu kritiku. Razlikovanje književne kritike i književne esejistike.	Uvođenje u pojam eseja kao književnog žanra i eseja kao teorijskog ogleđa. Analiza poznatih eseja kao i programskih djelovanja unutar svjetske i evropske književnosti XX stoljeća.	Studentima se daju primjeri poznatih eseja iz svjetske i evropske esejističke misli, posebno iz perioda XX stoljeća kada nastaju manifesti pisani raznim društvenim pojavama.	Istražiti kulturna društva tog perioda i njihovo djelovanje kroz esejističko pisanje.	1-3	<ul style="list-style-type: none"> - kritički analiziraju književnu vrijednost i kulturni značaj periodičnih publikacija i kulturnih društava tog vremena. - prepoznaju razliku između kritike i eseja - razlikuju esej kao književnu vrstu i ogleđ
2.		Uvod u bosanskohercegovačku književnu kritiku i esejistiku: Počeci književnoteorijske misli u BiH tokom 19. stoljeća	Uvođenje u temu kroz analizu tekstova periodičnih publikacija iz prve decenije poslijeratnog perioda i kako su one oblikovale književnu i kulturnu scenu tog vremena. Predstavljane ključnih časopisa.	Studentima se daju isječci iz Pregleda, Gajreta, Bosanske vile ili drugih relevantnih časopisa tog vremena; zadatak je da analiziraju tematski kontekst i način pisanja.	Napraviti usporednu analizu između djela sa književne ljevice i djela pisaca sa književne desnice posebno preko esejističke misli.	4-6	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevaju ulogu književne kritike (razlikovanje od esejistike) - identifikuju ključne kritičare i njihova djela koji su činili književnu ljevicu i razumiju njihov uticaj na književni i politički život. - Interpretiraju kako pravci reagiraju na duhovnu krizu vremena
3.		Prvi književno-kritički radovi u Bosni i Hercegovini. Počeci književnoesejističke misli početkom XX stoljeća	Povezanost sa narodnim preporodom i njegovim kulturnim prilikama. Najpoznatiji pisci i njihovi kritički tekstovi (Jovan Kršić, Petar Kočić, Midhat Begić)	Čitanje tekstova Razmatranje kako su književnokritički tekstovi oblikovali	Istraživanje kako esejisti i kritičari prikazuju odnos između pojedinca i društva, te kako njihova djela oblikuju	6-7	<ul style="list-style-type: none"> - Kritički analiziraju književnu kritiku i eseje, razumijevajući ideje, simboliku i estetske vrijednosti. - Razvijaju sposobnost da uporede kritički i esejistički tekst - Razumijevanje značaja Midhata Begića za književnu kritiku

		Begićeva Raskršća		književnu scenu poslije rata,	književnost tog perioda.		
4.		<p>Počeci eseja u Bosni i Hercegovini: Uloga eseja u kulturnom životu BiH (Ognjen Prica, Akif Šermet, Veselin Masleša)</p>	<p>Jovan Kršić "Sa strana zamagljenih"</p> <p>Borivoje Jevtić: Istraživanje uticaja na postratnu srpsku poeziju, njegova lirika koja se bavi temama postojanja i borbe</p> <p>Marko Marković: Njegov pjesnički izraz koji istražuje teme nacionalne svijesti, postratnog perioda;</p>	Studentima se daju odlomci iz poezije Borivoja Jevtića, Marka Markovića . Zadatak je da analiziraju ulogu njihovih manifesta književnosti	<i>Razlikovanje eseja od drugih literarnih žanrova od manifesta</i>	3, 8	<p>-Razumijevanje književnog značaja Borivoja Jevtića,</p> <p>- uočavanje razlika između eseja i manifesta</p>
5.		<p>Književna kritika i esejistika u periodu austrougarske vlasti</p> <p>Uticaj političkih i kulturnih promena na književnost i kritiku</p>	<p>Uloga književnih časopisa i periodika</p> <p>Esejistika i kritika u kontekstu modernizma i realizma</p>	Uloga Skendera Kulenovića i njegovih eseja	Primjeri eseja u kojima se istražuje tema identiteta	3, 7	<p>Uloga književnih časopisa i periodika</p> <p>Esejistika i kritika u kontekstu modernizma i realizma</p>
6.		<p>Literarna kritika između dva svjetska rata</p>	Kritika u kontekstu jugoslovenskih političkih i kulturnih previranja	Razvoj esejistike kroz radove pisaca poput Meše Selimovića, Mak Dizdara, i drugih	Eseji i kritički tekstovi kao refleksija društvenih promjena	3, 10	Razumijevanje bitnosti angažirane kritike i esejistike

7.		I kolokvij Podrazumijeva kompletna znanja iz prvih 6 tema uključujući i analizu djela	Prvi kolokvij (pisanje eseja uz primjeru teorija kulture)	Studenti, kroz promišljanje preko odabrane teorije kulture primjenjuju primjere iz prakse.	esej		
8.		Književna kritika i esejistika poslije Drugog svjetskog rata Uloga angažirane kritike	Uloga kritike u socijalističkoj Jugoslaviji	Prepoznatljivost i važnost eseja i kritike u jugoslovenskim literarnim časopisima	Pisci i kritičari koji su oblikovali poslijeratnu književnu scenu BiH	9 i 10	-Prepoznavanje tematske i stilističke karakteristike kritike, uključujući pristupe narodnoj tradiciji, kulturnim vrijednostima i društvenim pitanjima.
9.		Socijalna i politička angažovanost kritičara i esejista Irfan Horozović i Dževad Karahasan	Književna kritika kao alat za društvenu kritiku. Uloga književne kritike i eseja u političkim krizama	Pisci i kritičari koji su se bavili političkim i društvenim pitanjima (Skender Kulenović)	Analiza tekstova angažirane književnosti Irfana Horozovića i Dževada Karahasana	5, 6	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti će saznati o socijalnim prilikama i društvenim uređenjima iz angažiranih eseja - Bit će osposobljeni za razlikovanje eseja, manifesta i književne kritike
10.		Početak postmoderne u bosanskohercegovačkoj književnosti	Karakteristike postmodernističke književne kritike Noviji bosanskohercegovački kritičari i kritičarke	Uticaj postmoderne na eseje i kritičke radove u BiH	Najpoznatiji postmoderni pisci i kritičari (npr. Dževad Karahasan, Irfan Horozović, Aleksandar Hemon)	12 i 10	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti će saznati o socijalnim prilikama i društvenim uređenjima iz angažiranih eseja - Bit će osposobljeni za razlikovanje eseja, manifesta i književne kritike
11.		Savremena književna kritika u Bosni i Hercegovini	Kritički radovi u postratnom periodu	Moderni književni časopisi i uloga savremenih kritičara	Analiza razlike između starije i novije kritičke misli	15, 16	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziraju i interpretiraju književnoumjetničke tekstove sa aspekta kritičke i teorijske misli

12.	Esejistika i kritika u kontekstu kulturnog identiteta	Eseji i kritički radovi koji se bave pitanjima identiteta, nacionalizma i multikulturalnosti, Enver Kazaz, Ivan Lovrenović i Vedad Spahić	Relacija između književnosti, kritike i nacionalnog identiteta	Istražiti eseje koji se bave temama identiteta u Bosni i Hercegovini	13, 14	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziraju i interpretiraju tekstove koji su duboko uronjeni u društveni sistem - Analiziraju i razlikuju tradicionalni i suvremeni esej
13.	Estetika i filozofija književne kritike	Estetički pristupi književnoj kritici i esejistici Dževad Karahasan, Almir Bašović, Edin Pabrić	Filozofska razmatranja u književnoj kritici i eseju	Istražiti autore koji su se bavili estetikom (npr. Ivo Andrić, Danilo Kiš, Enes Duraković)	10-12	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti stječu spoznaje o transkulturnim procesima u bosanskohercegovačkoj književnosti
14.	Savremena istraživanja i trendovi u bosanskohercegovačkoj književnoj kritici Savremeni književni kritičari	Digitalizacija književne kritike i uticaj novih medija na esejistiku Novi pravci i trendovi u književnoj kritici i esejistici	Uticaj postmodernizma, feminističke kritike, postkolonijalnih studija na savremenu književnu kritiku	Analiza savremenih pisaca i kritičara i njihovih uticaja na razvoj književnosti	12-18	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziraju strukturu književnih i kulturalnih tradicija u kompozitnom bosanskohercegovačkom habitusu - Vrše sintezu ko primjer integralnog i kompozitnog obrasca za složenu književnost kao što je bosanskohercegovačka književa kritika i esejistika
15.	Provjeravanje znanja	Drugi kolokvij	Studenti, kroz analizu i eseje primjenjuju stečeno znanje.	Esej, seminarski rad		

HISTORIJA BIH OD 1878. DO DRUGOG SVJETSKOG RATA

Puni naziv predmeta:	<i>Historija BiH od 1878. do Drugog svjetskog rata</i>																
Šifra predmeta:	<i>PDF-BJK17-321</i>																
Akadska godina i semestar:	<i>2024/25., ljetni</i>																
Godina studija:	<i>III</i>																
Semestar:	<i>VI</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>4</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 16.6%;">Predavanja</th> <th style="width: 16.6%;">Vježbe / Praktična obuka</th> <th style="width: 16.6%;">npr. Seminar</th> <th style="width: 16.6%;">npr. Projekt</th> <th style="width: 16.6%;">Samostalno učenje</th> <th style="width: 16.6%;">TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>70</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>					Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	npr. Projekt	Samostalno učenje	TOTAL	30	-	-	-	70	100
Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. Seminar	npr. Projekt	Samostalno učenje	TOTAL												
30	-	-	-	70	100												
Voditelj predmeta:	<i>Dženan Dautović, doc. dr.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>dzenandautovic@gmail.com</i>													
	Termini za konsultacije:		Tel:	<i>+38762582217</i>													
	<i>(Asistent)</i>																
	Kancelarija:		e-mail:														
			Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>obavezan</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:																	
Datum izrade:	<i>februar, 2025.</i>																
Ciljevi predmeta:	<ol style="list-style-type: none"> <i>4. upućivanje studenta u historiju Bosne austrougarskog i međuratnog perioda</i> <i>5. upućivanje studenta za samostalno predavanje ovih perioda bh prošlosti</i> <i>6. pripremiti studenta za poznavanje kulturne baštine navedenih perioda</i> 																
Ishodi učenja:	<i>Nakon uspješnog savlađivanja ovog predmeta student će biti u stanju da</i>																

	<p>1. se koristi temeljnim terminima i pojmovima vezanim za historiju austrougarskog i međuratnog perioda</p> <p>2. poznaje hronologiju dešavanja i ulogu Bosne u navedenim periodima</p> <p>3. se snalazi u specijalističkoj literaturi</p>												
Indikativni sadržaj predmeta:	<i>Teorijska analiza događaja iz austrougarskog i međuratnog perioda. Upoznavanje sa stručnom literaturom o vremenu od 1878-1941. Lociranje položaja Bosne u ukupnosti Austrougarskog carstva i Kraljevine SHS/Jugoslavije. Upoznavanje sa najznačajnijim ličnostima, društvenim i političkim procesima, kulturnim tokovima itd.</i>												
Metode nastave i učenja:	<i>verbalne metode (najčešće metoda usmenog izlaganja, često metoda razgovora, ponekad metoda rada na tekstu).</i>												
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisutnost i aktivnost na nastavi</td> <td>20</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Seminar ili esej</td> <td>20</td> <td>Posljednji mjesec nastave</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit</td> <td>60</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisutnost i aktivnost na nastavi	20		Seminar ili esej	20	Posljednji mjesec nastave	Završni ispit	60	
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>											
Prisutnost i aktivnost na nastavi	20												
Seminar ili esej	20	Posljednji mjesec nastave											
Završni ispit	60												
Objašnjenje načina provjere znanja:	<i>Predavač uzima u obzir prisutnost na predavanjima i angažiranost studenata u toku semestra, zatim kvalitet i trud pokazan u izradi seminarskog rada, dok najveći broj bodova donosi završni pismeni ispit.</i>												
Obavezna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Mustafa Imamović, <i>Pravni položaj i unutrašnje-politički razvitak BiH od 1878-1914.</i>, Magistrat, Sarajevo 2007 (ili neko ranije izdanje) - Historija Bosne i Hercegovine. Tom IV: Bosna i Hercegovina u austrougarsko doba, ur. Hana Younis – Muhamed Nametak, Institut za historiju, Sarajevo 2024. - Tomislav Kraljačić, <i>Kalajev režim u Bosni i Hercegovini (1882-1903)</i>, Veselin Masleša, Sarajevo 1987. - Nusret Šehić, <i>Bosna i Hercegovina: 1918-1925, privredni i politički razvoj</i>, Institut za istoriju, Sarajevo 1991. - Historija Bosne i Hercegovine. Tom V: Bosna i Hercegovina u XX stoljeću (1918-1945), ur. Adnan Jahić – Sanja Gladanac-Petrović, Institut za historiju, Sarajevo 2024. 												
Preporučena literatura:	<ul style="list-style-type: none"> - Hamdija Kapidžić, <i>Hercegovački ustanak 1882. godine</i>, Veselin Masleša, Sarajevo 1973. - Dževad Juzbašić, <i>Politika i privreda u BiH pod austrougarskom upravom</i>, ANUBiH, Sarajevo 2002. - Amila Kasumović, <i>Austrougarska trgovinska politika u BiH 1878-1914</i>, Institut za historiju, Sarajevo 2016. - Atif Purivatra, <i>Jugoslavenska muslimanska organizacija u političkom životu Kraljevine Srba, Hrvata i Muslimana</i>, Svjetlost, Sarajevo 1977. - Nedim Šarac, <i>Uspostavljanje šestojanuarskog režima 1929. godine : sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu</i>, Svjetlost, Sarajevo 1975. 												
Značajne napomene:	.												
Osiguranje kvaliteta:													

Upute za vrednovanje znanja:

Ispit se ocjenjuje na osnovu prisustva i aktivnosti na nastavi, te uspjeha na završnom ispitu. Završni ispit je potrebno položiti sa minimalno 60% osvojenih bodova koji budu na raspolaganju na testu. Konačna ocjena se formira na osnovu uspjeha na testu, te gore spomenutih kriterija.

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Prezentiranje silabusa i razvoj proučavanja historije Bosne u austrougarskom i međuratnom periodu	Pređavanje tema koje će se obrađivati na predavanjima, dogovor oko literature, bodovanja aktivnosti u toku semestra i naposljetku ispita. U drugom dijelu časa bit će govora o fazama razvoja bh historiografije i najznačajnijim historičarima koji su proučavali ovaj period				Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u kom smjeru će se odvijati nastava te na koji način će biti vrednovana njegova (pred)ispitna aktivnost. Bit će upoznati sa dometima historijske nauke o Bosni u navedenim periodima i o ličnostima najznačajnijih istraživača.
2.		Okupacija Bosne 1878. godine	Sagledavanje dešavanja na Berliskom kongresu 1878. godine. Zatim obraditi povlačenje osmanske vojske, samoorganizaciju bosanskih vojnih redova i otpor ulasku austrougarske vojske, te razvoj situacije neposredno nakon sloma otpora.			Historija BiH IV, Imamović	Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u diplomatsko-pravne norme koje su vladala na Berlinskom kongresu. Poznavat će glave sudionike domaće otpora okupacijskoj vojsci i njihovu sudbinu, te organizaciju a-u vlasti u poćenim mjesecima nakon okupacije.
3.		Uspostava austrougarskog režima	Izložiti dešavanja od uspostave okupacije do Hercegovačkog ustanka 1882. godine. Probleme sa kojima se sretala nova vlast i principe uspostavljanja novih pravnih, društvenih i ekonomskih normi.			Historija BiH IV, Imamović, Kapidžić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti upoznat sa problemima uspostava novog režima, sa valom iseljavanja bošnjačkog stanovništva i sa nezadovoljstvom svih stanovnika Bosne novih normama.
4.		Kallayev režim	Detaljno opisati promjenu režima nove vlasti koja je nastupila sa dolaskom Benjamina Kalaja na čelo ministarstva finansija. Objasniti Kalajevo intrgalno bošnjaštvo			Historija BiH IV, Imamović, Kraljačić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da vlada znanjem o tdbljim segmentima uspostave nove vlasti, te načinima na koje se pokušala oduprijeti sve jačim nacionalnim procesima iz susjedstva.
5.		Borba za vakufsko-	Opisati osnovne probleme koje su u			Historija	Nakon ovog nastavnog sata student će

		mearifsku i prosvjetnu autonomiju	novom režimu imali muslimani i pravoslavci, te načine na koje su se borili da ostvare svoje težnje i aspiracije			BIH IV, Imamović	biti u stanju da razazna nastanak nacionalnih, kultuno-umjetničkih i političkih strujanja na području Bosne i Hercegovine
6.		Aneksija Bosne i Hercegovine. Nastanak prvih stranaka. Zemaljski štatut i prvi parlament	Prikazati razvoj a-u uprave nakon Kalaja, tokom Burainovog režima, sve do 1907. godine i aneksije Bosne i Hercegovine.			Historija BIH IV, Imamović	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da raspozna razlike između pravnih pojmova okupacije i aneksije, te da razumiješiri kontekst koji je u svijetu izazvala aneksiona kriza u Bosni i Hercegovini.
7.		Kulturno-civilizacijski dometi austorugarskog perioda	Obraditi različite kulturološke segmente austorugarske vladavine – urbanizaciju, industrijalizaciju, promjene u obrazovnom sistemu, ulazak civilizacijskih normi centralne Europe			Historija BIH IV, Kasumović	Nakon ovog nastavnog sata student će poznavati najvažnije arhitekture austro-ugarskog perioda i njihove projekte, spoznati nastanak nove vrste gradova – industrijskih centara, te uvidjeti napredak koji je Bosna u ovom smislu ostvarila u 50ak godina.
8.		Bosna u Prvom svjetskom ratu	Sagledati značaj i posljedice Sarajevskog atentata i razvoj političkih prilika nakon njega. Prikazati izbijanje Prvog svjetskog rata i načine na koje je on uticao na područje BiH. Obraditi epidemiju Španske gripe			Zijad Šehić, <i>U smrt za cara i domovinu!</i>	Nakon ovog nastavnog sata studenti će poznavati značaj i različite interpretacije pokreta Mlada Bosna i Sarajevskog atentata. Poznavat će načine regrutacije bosanskih vojnika u KuK armiju i njihove borbe na raznim frontovima.
9.		Formiranje Države i Kraljevine SHS, razvoj političkih stranaka, Vidovdanski ustav	Prikazati posljedice kralja Prvog svjetskog rata i uništenja Austro-Ugarske. Obraditi političke procese i njihove lidere u prvom sjedinjenju južnoslavenskih naroda, te u izboru dinastije Karađorđevića na čelu zemlje.			Historija BIH V, Šehić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da razazna hronologiju dešavanja nakon 1918. i formiranja Države a zatim i Kraljevine SHS.
10.		Agrarna reforma	Ukazati na opsege i značaj koji je agrarna reforma imala na bh stanovništvo u vremenu nakon 1918.			Historija BIH V, Šehić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da objasni različite aspekte agrarne reforme, da razumije njen značaj i sadržaj, te uticaj pogotovo na

							begovski sloj stanovništva
11.		Politički i kulturno-umjetnički život u Međuratnom periodu	Ukazati na dinamiku nastanka i rada političkih stranaka i njihovog prelijevanja na kulturno-umjetnička društva			Historija BiH V, Šehić	Nakon ovog nastavnog sata student će poznavati najvažnije stranke koje su djelovale na području BiH u ovom periodu, da razlikuje njihove programe i odnos prema centralnoj vlasti u Beogradu, ali i značaj i ulogu koju su KUD-ovi imali u širenju političkih i nacionalnih interesa
12.		Jugoslovenska muslimanska organizacija i Mehmed Spaho	Posebno obratiti pažnju na najznačajniju političku stranku u Bosni i Hercegovini JMO i značaj njenog lidera dr. Mehmeda Spahe			Historija BiH V, Purivatra	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da diskutira o značaju JMO I Mehmeda Spahe, te da spozna različita tumačenja uzroka njegove smrti
13.		Šestojanuarska diktatura kraja Aleksandra I Karađorđevića	Sagledati političku situaciju prije proglašenja Šestojanuarske diktature. Proces njenog uvođenja i vremena Oktobriranog ustava, te razvoj političke situacije do atentata na kralja u Marseju			Historija BiH V, Šarac	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da shvati razloge uspostavljanja Diktature, njene posljedice, pogotovo na administrativno ustrojstvo Bosne i Hercegovine.
14.		Kulturno-civilizacijski dometi Međuratnog perioda	U ovom času će biti obrašeni privredno-industrijski razvoj Bosne, te određeni kulturološki dosezi perioda 1918-1941			Historija BiH V, Šahić	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju objasniti svojim riječima privredni i industrijski razvoj Bosne i Hercegovine u navedenom periodu
15.		Bosna u okviru sporazuma Cvetković-Maček	Obraditi razvoj političke situacije u Kraljevini Jugoslaviji od atentata na kralja Aleksandra do Aprilskog rata 1941, s posebni akcentom na značaj dogovora Cvetković-Maček za bosansku historiju			Historija BiH V	Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da poveže hronološke i kontekstualne detalje perioda prije Drugog svjetskog rata i razazna namjere koje su centralne vlasti male prema bh području.

BH. KNJIŽEVNOST IZMEĐZ DVA SVJETSKA RATA

Puni naziv predmeta:	<i>Bh književnost između dva svjetska rata</i>																
Šifra predmeta:	<i>PFD-BJK17-322</i>																
Akadska godina i semestar:	<i>2025, ljetni</i>																
Godina studija:	<i>III</i>																
Semestar:	<i>VI</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>5</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>npr. Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>45</td> <td>15</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>65</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	45	15	-	-	65	125
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
45	15	-	-	65	125												
Voditelj predmeta:	<i>Šeherzada Džafić, red. prof.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>Seherzada.dzafic@unbi.ba</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>utorkom i srijedom od 9:30 – 11:30</i>		Tel:	<i>037229850</i>												
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>obavezni</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>Bh književnost austrougarskog perioda</i>																
Datum izrade:	<i>mart, 2025.</i>																
Ciljevi predmeta:	<p>Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa književnim i kulturnim tokovima u Bosni i Hercegovini nakon drugog svjetskog rata; na koji način se desilo oživljavanje književnog života na promijenjenim političkim osnovama; kako se desilo obnavljanje nacionalno – književnih grupacija (muslimanskih, srpskih, hrvatskih i jevrejskih časopisa i listova), zatim kulturno – prosvjetnih društava (Gajret, Prosvjeta i Napredak). Kako se odigravala saradnja pripadnika predratne jugoslavenske nacionalističke omladine iz BiH u časopisima <i>Književni jug, Kalendar</i> i časopisu <i>Prosvjeta</i>; demokratska i antifasistička djelatnost časopisa <i>Pregled</i>, formiranje <i>Grupe sarajevskih književnika</i> (1928) te njen odnos sa časopisom <i>Pregled</i>. Analizirat će se društvene i političke struje unutar svih većih tradicija u BiH.</p>																

Ishodi učenja:	<p><i>Studenti će biti upoznati s društvenim i kulturnim kretanjima između dv svjetska rata, prepoznati ključne predstavnike i njihovu angažiranu književnost.</i></p> <p><i>Pored toga što će znanja biti primijenjena u književnoteorijskom procesu, radu, istraživanju, znanja o postratnoj književnosti omogućit će studenti/ca/ma da promišljaju o društvenoj sceni tog vremena i o njenom odrazu u književnim djelima.</i></p>																	
Indikativni sadržaj predmeta:	<p>Upoznavanje sa Starom pripovjedačkom Bosnom, njenim predstavnicima i ključnim djelima međuratne književnosti</p>																	
Metode nastave i učenja:																		
Način i termin provjere znanja:	<table border="1" data-bbox="587 495 1406 1187"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 495 970 546">Način provjere</th> <th data-bbox="970 495 1177 546">%</th> <th data-bbox="1177 495 1406 546">Termin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="587 546 970 620">Prisustvo nastavi</td> <td data-bbox="970 546 1177 620">0</td> <td data-bbox="1177 546 1406 620">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 620 970 808">Prvi kolokvij</td> <td data-bbox="970 620 1177 808">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 620 1406 808">7. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 808 970 996">Drugi kolokvij</td> <td data-bbox="970 808 1177 996">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 808 1406 996">15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 996 970 1187">Završni ispit</td> <td data-bbox="970 996 1177 1187">100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 996 1406 1187">Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>			Način provjere	%	Termin	Prisustvo nastavi	0	-	Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru	Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru	Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru
Način provjere	%	Termin																
Prisustvo nastavi	0	-																
Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru																
Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru																
Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru																
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p>15. Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača oz konkretnog predmeta. O prisustvu nastavi se vodi evidencija.</p> <p>16. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra.</p> <p>17. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra</p> <p>18. Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</p> <p>Upute za vrednovanje znanja:</p> <p><i>U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (dva kolokvija), odnosno završni ispit. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz ostalih nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Kriterij za prolaz na kolokvijima jeste 60% od ukupnog broja bodova. Studenti na kolokvijima rade test u kojem se analiziraju primjeri iz književnosti. Da bi student položio ispit mora ostvariti minimalno 60% bodova na oba testa. Studentima koji su položili oba kolokvija, sabiraju se ostvareni bodovi i ocjena se unosi u index. Student koji ne pristupi kolokvijima ili ne položi oba kolokvija, u redovnim ispitnim terminima pristupa ispitu i polaže cjelokupno gradivo. Ako je položio jedan kolokvij, onda na završnom ispitu polaže samo drugi kolokvij.</i></p>																	

Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alija Isaković, Muhsin Rizvić: <i>Književni život između dva rata I, II, III</i>, Sarajevo, 1980. 2. Muhsin Rizvić: <i>Pregled književnosti naroda Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo, 1985. 3. Bajramović, Muris, Džafić, Šeherzada, Smajlović, Ikbal: <i>Bošnjačka književnost XX i XXI stoljrcs, anaovi Pazar</i>, 2024.
Preporučena literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spahić, Vedad: <i>Krugovi i elipse</i>, Lijepa rijač Tuzla, 2017. 2. Enes Duraković: <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, knj. IV, Sarajevo, 1998. 3. Zilhad Ključanin: <i>Lice svjetlosti</i>, Sarajevo, 2004. 4. Zdenko Lešić: <i>Pripovjedačka Bosna</i>, Saraejvo, 1991. 5. Zbornik radova o Musi Ćatiću, Inst.za jezik i književnost, Sarajevo 6. Meša Selimović: <i>Eseji i ogledi</i>, Sarajevo, 1966. 7. Niko Miličević: <i>Sunčani stihovi</i>, Salih Alić: lirski dnevnik 8. Radovan Vučković: <i>Preobražaji / Velika sinteza</i> 9. Risto Trifković: <i>Savremena književnost u BiH</i>, Sarajevo, 1968. 10. Rizo Ramić: <i>Budna Bosna</i>, Sarajevo, 1996. 11. Pobrić, Edin: <i>Priča i ideologija</i>, Centar Samouprava, Sarajevo, 2016. 12. Skednder Kulenović: <i>Eseji</i>, Izabrana djela, knjiga 4. 13. Skender Kulenović: <i>Eli Finci kao književni kritičar</i>, Nova misao, 1953. 14. Slavko Leovac: <i>Svetlo i tamno</i>, Sarajevo 1956. god. 15. Smail Balić: <i>Kultura Bošnjaka</i>, Sarajevo. 16. Zbornik radova o Ziji Dizdareviću, Sarajevo, 1978. 17. Zlatko Čolaković: <i>Popis rukopisne ostavštine Envera Čolakovića</i>, Svj., Sarajevo 18. Z.Lešić: <i>Pripovjedači</i>, Svjetskost, Saraajevo, 1991.
Značajne napomene:	
Osiguranje kvaliteta:	

Plan realizacije predmeta : (Popuniti tabelu na narednoj stranici)

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Književni život u prvoj deceniji poslije rata: oživljavanje nacionalnih časopisa i kulturno – prosvjetnih društava; književni i kulturni značaj <i>Pregleda</i> ;	Uvođenje u temu kroz analizu glavnih periodičnih publikacija iz prve decenije poslijeratnog perioda i kako su one oblikovale književnu i kulturnu scenu tog vremena. Predstavljane ključnih časopisa	Studentima se daju isječki iz Pregleda ili drugih relevantnih časopisa tog vremena; zadatak je da analiziraju tematski fokus, i književnu vrijednost tekstova.	Istražiti kulturna društva tog perioda i njihov utjecaj na razvoj nacionalnih svijesti	1-3	<ul style="list-style-type: none"> - kritički analiziraju književnu vrednost i kulturni značaj periodičnih publikacija i kulturnih društava tog vremena. - prepoznaju uticaj oživljavanja kulturnih društava na razvoj književnosti u prvoj deceniji poslije rata.
2.		Prvi pisci nakon I svjetskog rata: književna ljevica i njeni pisci; Knjiga drugova;	Prezentacija o nastanku književne ljevice i o njenoj ulozi u društvu, s posebnim naglaskom na pisce koji su je činili ključnu snagu književnog života poslije rata.	Diskusija o tome kako su pisci prikazivali socijalnu stvarnost, borbu za pravdu, te kako su književno obrađivali traume.	Napraviti usporednu analizu između djela sa književne ljevice i djela pisaca sa književne desnice.	4-6	<ul style="list-style-type: none"> - razumijevaju ulogu književne ljevice (razlikovanje desnice) - identifikuju ključne pisce i njihova dela koji su činili književnu ljevicu i razumiju njihov uticaj na književni i politički život. - Interpretiraju kako pravci reagiraju na duhovnu krizu vremena
3.		Epohe i pravci u književnosti nakon I svjetskog rata:	Uvođenje u temu ekspresionizma i simbolizma kao književnih pravaca koji su nastali kao reakcija na ratne traume, društvene nestabilnosti i	Čitanje odlomaka Razmatranje kako su književni pravci	Istraživanje kako pjesnici prikazuju odnos između pojedinca i	6-7	<ul style="list-style-type: none"> - Kritički analiziraju književne tekstove ekspresionista i simbolista, razumijevajući

		ekspresionizam, simbolizam;	duhovnu krizu.	oblikovali književnu scenu posle rata i kako su se bavili temama patnje, apokalipse, unutrašnjih konflikata.	društva, te kako njihova djela oblikuju književnost tog perioda.		njihove ideje, simboliku i estetske vrijednosti. - Razvijaju sposobnost da uporede ekspresionizam i simbolizam i prepoznaju njihove razlike u pristupu stvarnosti, emocijama i umjetničkim formama.
4.		Srpska književna komponenta: Borivoje Jevtić, Marko Marković, Novak Simić;	Borivoje Jevtić: Istraživanje njegovog uticaja na postratnu srpsku poeziju, njegova lirika koja se bavi temama postojanja i borbe Marko Marković: Njegov pjesnički izraz koji istražuje teme nacionalne svijesti, postratnog perioda; Novak Simić: Analiza njegovih pjesama koje govore o humanizmu, radničkim pravima i društvenim pitanjima iz perioda postratne stvarnosti.	Studentima se daju odlomci iz poezije Borivoja Jevtića, Marka Markovića i Novaka Simića . Zadatak je da analiziraju simboliku, stil, teme i emocije koje ovi autori koriste da izraze postratnu stvarnost.	Pored analize specifičnih tekstova, studenti treba da analiziraju i socijalnu, političku i kulturnu pozadinu koja oblikuje stvaralaštvo tih pisaca.	3, 8	-Razumijevanje književnog značaja Borivoja Jevtića, Marka Markovića i Novaka Simića u kontekstu postratne srpske književnosti. -Prepoznaju teme i stilističke posebnosti njihovih djela, uključujući socijalnu angažovanost, postratnu traumu i kulturni identitet.
5.		Srpska književna komponenta: Branko Ćopić; Ivo Andrić	Uvođenje u književnu i kulturnu ulogu oba autora u postratnom periodu, s posebnim naglaskom na njihove različite pristupe životu i svijetu, ali i zajednički značaj u oblikovanju jugoslovenskog i srpskog identiteta kroz literaturu.	Uloga Branka Ćopića, njegova zavičajna poezija i proza, posebna uloga zbirke priča "Bašta sljezove boje".	Usporedba pristupa historiji i prošlim vremenima. Kako svaki autor koristi historijske događaje i likove da prenese poruku o	3, 7	-Razumiju književnu vrijednost Branka Ćopića i Ive Andrića kao ključnih autora međuratne književnosti; Prepoznaju tematske i stilističke karakteristike uključujući humor, narodnu tradiciju, historijske kontekste i analize društvenih složenosti. Kritički analiziraju

			<p>Pjesnički i prozni izraz Branka Ćopića s posebnim naglaskom na teme djetinjstva, narodne tradicije i humorističke elemente.</p> <p>Politički romani Ive Andrića i reflektivna poezija.</p>	<p>Uloga Andrića:</p> <p>Diskusija o romanima „<i>Na Drini ćuprija</i>” i „<i>Travnička hronika</i>”</p>	identitetu		odabrana djela oba autora, razumejući njihov literarni izraz i društveni angažman
6.	<p>Hrvatska književna komponenta: Antun Branko Šimić, Nikola Šop, Zvonimir Šubić</p>	<p>Uvođenje u književnu tradiciju i značaj svakog od autora, uz naglasak na njihove doprinose modernizaciji hrvatske književnosti kroz simbolizam, ekspresionizam, i avangardne pravce.</p>	<p>Antun Branko Šimić: Razmatranje njegovih pjesama, koje su obilježene apstraktnim, filozofskim i emotivnim izrazima. Objašnjenje kako je njegova poezija, kroz simbolizam i ekspresionizam, preispitivala postojanje, umjetnosti i stvarnosti.</p>	<p>Nikola Šop: Diskusija o njegovom modernističkom pristupu, te o stilu koji balansira između ekspresionizma, simbolizma i realizma.</p> <p>Zvonimir Šubić: literarna potraga za novim estetskim izrazima i intelektualnim refleksijama.</p>	3, 10	<p>Razumiju književnu ulogu Antuna Branka Šimića, Nikole Šopa i Zvonimira Šubića u kontekstu hrvatske književnosti 20.stoljeća</p> <p>Prepoznaju i analiziraju ključne tematske i stilske osobitosti u pjesništvu svakog autora, uključujući njihov pristup simbolizmu, ekspresionizmu i postmodernizmu.</p> <p>Kritički interpretiraju pjesme ovih autora, razumijevajući njihove filozofske, emocionalne i estetske složenosti.</p>	
7.	<p>I kolokvij</p> <p>Podrazumijeva kompletna znanja iz</p>	<p>Prvi kolokvij (pisanje eseja uz primjeru teorija kulture)</p>	<p>Studenti, kroz promišljanje preko odabrane teorije</p>	esej			

		prvih 6 tema uključujući i analizu djela		kulture primjenjuju primjere iz prakse.			
8.		Bošnjačka književna komponenta: Abdurezak Hifzi Bjelevac, Hamza Humo;	Uvođenje u književni kontekst bošnjačke književnosti, te njene posebnosti. Poseban značaj Bjelevca i Hume te doprinos ovih autora u periodu između dva svjetska rata, posebno u vezi sa temama nacionalnog identiteta, tradicije, i kulture.	Razmatranje modernističkog pristupa u pjesmama, Hamze Hume njegovih socijalnih i kulturnih refleksija. Bjelevac: Analiza pjesama koje se bave bošnjačkom tradicijom.	Studentima se dodeljuju priče A. Hifzi Bjelevca i Hamze Hume . Zadatak je da analiziraju motive, simbole, jezičke izraze i stil.	9 i 10	-Prepoznavanje tematske i stilističke karakteristike poezije oba autora, uključujući njihove pristupe narodnoj tradiciji, kulturnim vrijednostima i društvenim pitanjima. Kritička analiza pjesama oba autora. Razvijaju sposobnost da uporede Bjelevčev i Humin književni izraz u kontekstu kulturne baštine, identiteta i modernizacije. Razvijaju sposobnost da analiziraju bošnjačku književnost u širem kulturnom i društvenom okviru
9.		Bošnjačka književna komponenta: Hasan Kikić, Ahmed Muradbegović	Predstavljanje Hasana Kikića i Ahmeda Muradbegovića te njihov značaj u kombiniranju tradicionalne bošnjačke vrijednosti s modernističkim pristupima. Analiziranje njegovih pjesama koje se bave temama ljubavi, tradicije i borbe za očuvanje kulture.	“Haremska lirika” i “Haremske novele” Ahmeda Muradbegovića s naglaskom na njegove pjesme koje se bave temama narodnog identiteta, vjere i tradicije. Iščitivanje priča Hasana Kikića	Usporedba priča Hasana Kikića i Ahmeda Muradbegovića, traženje socijalnih motiva	5, 6	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti će saznati o socijalnim prilikama i društvenim uređenjima iz zbirke „Prvoncija u pozadini“ Hasana Kikića, kao i iz njegovih romana „Ho-ruk“ i „Bukve“. - Bit će u mogućnosti da prepoznaju lirske slike i motive iz pjesama „Haremska lirika“, kao i socijalno stanje iz zbirke „Haremske novele“ - Uočavanje katarze

10.	Bošnjačka književna komponenta: Salih Alić, Hamid Dizdar;	Objašnjenje pjesničkih i prozih radova Saliha Alića s naglaskom na kombinaciju narodnih motiva i modernističkih stilskih elemenata. Analiziranje njegovog pristupa bošnjačkom identitetu i životu kroz narodnu i savremenu perspektivu.	Predstavljanje Hamida Dizdara kao autora koji se bavio temama postojanja, ljubavi i patrijarhalnih vrijednosti u bošnjačkom društvu.	Istraživanje pjesama Saliha Alića i Hamida Dizdara, a koje se bave pitanjima vjere, narodnog identiteta i filozofskim pitanjima.	12 i 10	-Razumiju književni doprinos Saliha Alića i Hamida Dizdara u kontekstu bošnjačke književnosti, naročito u vezi sa narodnim motivima i modernističkim pristupima. - Prepoznaju specifične stilističke osobitosti pjesništva oba autora, uključujući teme vjere, postojanja, identiteta i bošnjačke tradicije.
11.	Bošnjačka književna komponenta: Alija Nametak, Enver Čolaković;	Predstavljanje specifičnosti proznog stvaralaštva Alije Nametka i Envera Čolakovića. Komparativni prikaz specifičnosti stila pisanja, posebno narodne usmene književnosti kao podloge književnog stvaralaštva oba autora.	Predstavljanje proze u kojoj se spajaju tradicionalni i moderni elementi.		15, 16	- Analiziraju i interpretiraju književnoumjetničke tekstove sa aspekta književnih epoha
12.	Bošnjačka književna komponenta: Zija Dizdarević, Rasim Filipović	Predstavljanje specifičnosti proznog stvaralaštva Zije Dizdarevića i Rasima Filipovića. Komparativni prikaz specifičnosti stila pisanja, posebno prikaza bosanskohercegovačke svakodnevice kao podloge književnog stvaralaštva.	Studenti kroz primjere književnog opusa Zije Dizdarevića rekonstruiraju društvene prilike, kao i kontekst stvaranja Zije dizdarevića i Rasima Filipovića	Ičšitavanje priča iz zbirke „Prosanjene jeseni“, posebno priča „Majka“, „U bosanskoj kafani“, kao i na predlošcima iz opusa Rasima Filipovića.	13, 14	- Analiziraju i interpretiraju tekstove koji su duboko uronjeni u društveni sistem - Analiziraju i razlikuju matrijarhat od patrijarhata - Prepoznaju refleksivnu poeziju i prozu
13.	Jevrejska književna komponenta: Isak Samokovlija, ostali	Upoznavanje s dolaskom Jevreja Sefarda u Bosnu i Hercegovinu, rekonstrukcija njihovoga kulturnog i književnog djelovanja, osnivanje	Kroz analizu konkretnih tekstova studenti uočavaju jevrejsku	Prepoznavanje bosanskojevrejskog identiteta na primjeru zbirki	10-12	- Studenti se upoznaju sa intrakulturnim procesima koji podrazumijevaju stapanje bosanskohercegovačkog

		jevrejski pisci	centra Benevolucija, djelovanje i književni opus Isaka Samokvlije i P. Fincija.	kulturu i njeno intrakulturno stapanje s bosanskohercegovačkom.	„Nosač Samuel“, „Rafina avlija“, kao i pojedinih priča i drama (Hanka) Isaka Samokvlije.		identiteta s jevrejskim identitetom u jedna kulturološki habitus - Studenti stječu spoznaje o transkulturnim procesima u bosanskohercegovačkoj književnosti
14.		Sinteza između srpske, bošnjačke, hrvatske i jevrejske književne tradicije; žanrovi koji su došli u prvi plan, generalno sumiranje	Osvrt na značaj Stare pripovjedačke Bosne i preduvjeti za kreiranje Nove pripovjedačke Bosne	Studenti se kroz primjere upoznaju s osobinama, vrstama i tipovima tekstova koji ukazuju na hronotop Bosne u turbulentnim vremenima između dva svjetska rata	Studenti će dobiti zadatke kojima je cilj sinteza prethodno stečenih znanja s ciljem objedinjavanja književnih tradicija u Bosni i Hercegovini, a što je ujedno i priprema za ispit.	12-18	- Analiziraju strukturu književnih i kulturalnih tradicija u kompozitnom bosanskohercegovačkom habitusu - Vrše sintezu ko primjer integralnog i kompozitnog obrasca za složenu književnost kao što je bosanskohercegovačka
15.		Provjeravanje znanja	Drugi kolokvij	Studenti, kroz analizu i eseje primjenjuju stečeno znanje.	Esej, seminarski rad		

HISTORIJSKA GRAMATIKA

Puni naziv predmeta:	<i>Historijska gramatika</i>																
Šifra predmeta:	PDF-BJK17-323																
Akadska godina i semestar:	<i>2024/2025, VI semestar</i>																
Godina studija:	<i>3. godina</i>																
Semestar:	<i>6. semestar</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	5																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>npr. Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>30</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>65</td> <td>125</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	30	30	-	-	65	125
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
30	30	-	-	65	125												
Voditelj predmeta:																	
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>dzanic_almira@hotmail.com</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>Utorak i petak: 11-13h</i>	Tel:	<i>037/229-850</i>													
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Odsjek za bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>obavezan</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>Staroslavenski jezik</i>																
Datum izrade:																	
Ciljevi predmeta:	<p><i>Ciljevi predmeta su:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. pružiti studentima znanje o razvoju samoglasničkog i suglasničkog sistema slavenskih jezika,</i> <i>2. savladavanje razvoja morfoloških i sintaksičkih osobina na odabranom korpusu tekstova i</i> 																

	<i>3. ovladati terminologijom iz historije jezika i razvojnim pravcima gramatičkih struktura.</i>															
Ishodi učenja:	<p><i>Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju da:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. samostalno pretražuju i nalaze informacije i podatke o historiji jezika,</i> <i>2. razlikuju sinhrono i dijahrono izučavanje jezika i</i> <i>3. stečeno znanje o historiji jezika primjenjuju na konkretnim tekstovima.</i> 															
Indikativni sadržaj predmeta:	<i>Prepoznavanje odnosa između arhaizama (staroslavenizama) i inovacija (elemenata narodnog govora) na odabranom korpusu srednjovjekovnih tekstova.</i>															
Metode nastave i učenja:	<i>Verbalno izlaganje, demonstracija i rad na tekstu.</i>															
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>-</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>Prvi kolokvij</td> <td>30</td> <td>7. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td>Drugi kolokvij</td> <td>30</td> <td>15. sedmica u semstru</td> </tr> <tr> <td>Usmeni završni ispit</td> <td>40</td> <td>Prema akademskom kalemndaru</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	-	Kontinuirano	Prvi kolokvij	30	7. sedmica u semestru	Drugi kolokvij	30	15. sedmica u semstru	Usmeni završni ispit	40	Prema akademskom kalemndaru
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>														
Prisustvo nastavi	-	Kontinuirano														
Prvi kolokvij	30	7. sedmica u semestru														
Drugi kolokvij	30	15. sedmica u semstru														
Usmeni završni ispit	40	Prema akademskom kalemndaru														
Objašnjenje načina provjere znanja:	<ol style="list-style-type: none"> <i>19. Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača iz konkretnog predmeta.</i> <i>20. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra.</i> <i>21. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra</i> <i>22. Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i> 															
Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i> <i>2. Belić, Aleksandar, Istorija srpskog jezika. Izabrana dela IV, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 1999.</i> <i>3. Mihaljević, Milan, Slavenska poredbena gramatika, 2. dio, Školska knjiga, Zagreb, 2014.</i> <i>4. Moguš, M., Povijest hrvatskoga književnoga jezika, 2. prošireno izdanje, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1995.</i> 															
Preporučena literatura:	<i>U dogovoru sa predavačem.</i>															
Značajne napomene:																
Osiguranje kvaliteta:																

Plan realizacije predmeta : *(Popuniti tabelu na narednoj stranici)*

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi / Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		<i>Historijska gramatika i historija književnoga jezika – bliskosti i razlike. Standardni jezik i predstandardni idiomi. Historijska gramatika na južnoslavenskom području.</i>	Uvod u terminologiju i historiju proučavanja ove oblasti.	Definicija i razlike između termina jezik kao sistem i termina jezik kao standard.	-	<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i> <i>Belić, Aleksandar, Istorija srpskog jezika. Izabrana dela IV, Zavod za izdavanje udžbenika, Beograd, 1999.</i>	Poslije predavanja studenti će znati razlikovati terminologiju historije jezika, te standardni oblik jezika od jezika koji je sistem.
2.		<i>Pisani tekst i književni tekst – metodološka razgraničenja. Razlike u shvatanju književnog fenomena u različitim epohama.</i>	Na predavanjima se obrađuje grupa pisanih tekstova, njihov razvoj i definira se korpus na kojem će se raditi.	Obrada i ponavljanje historijata pisanja i pisma.	Pronaći informacije o najstarijim medijima na kojima se u pisalo.	<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i> <i>Moguš, M., Povijest hrvatskoga književnoga jezika, 2. prošireno izdanje, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1995.</i>	Nakon predavanja studenti će moći razlikovati različite vrste pisanih tekstova.
3.		<i>Uvod u interpretaciju: Složenost korpusa srednjovjekovnih pisanih spomenika.</i>	Na predavanju će se pobrojati vrste pisanih srednjovjekovnih tekstova, te njihove podjele.	Sve vrste pisanih tekstova će biti potkrijepljene primjerima.		<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Sposobnost prepoznavanja vrste srednjovjekovnog teksta.

						<i>Moguš, M., Povijest hrvatskoga književnoga jezika, 2. prošireno izdanje, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 1995.</i>	
4.		<i>Pisani jezik od 11. do kraja 15. stoljeća. Model jezičkog izraza srednjovjekovnog jezika: jezik religijskih tekstova. Pitanje utjecaja glagoljskih predložaka.</i>	Obrada prve faze razvoja bosanskoga književnog jezika.	Jezik i grafija prve faze razvoja bosanskoga književnog jezika.		<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će moći datirati prvu fazu razvoja bosanskoga književnog jezika, te nabrojati jezike i pisma koja su se tokom nje baštinila.
5.		<i>Bosanski rukopisni kodeksi južnoslavenske redakcije staroslavenskoga jezika. Fonetske i ortografske karakteristike bosanske redakcije stsl. jezika. Morfološke crte bosanske redakcije – utjecaj narodnoga jezika. Grcizmi u bosanskoj redakciji. Sintaksičke crte: red riječi, participske konstrukcije.</i>	Na predavanju se obrađuju jezičke i gramatičke osobine starobosanskoga jezika na svim nivoima.	Prepoznavanje osnovnih starobosanskih osobina na odabranom korpusu.		<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i> <i>Mihaljević, Milan, Slavenska poredbena gramatika, 2. dio, Školska knjiga, Zagreb, 2014.</i>	Studenti će steći osnovna znanja o bosanskoj redakciji stsl. jezika.
6.		<i>Jezik bosanskih povelja. Utjecaj srednjovjekovne ars dictaminis: invokacija, intitulacija, arenga, promulgacija, peticija naracija,</i>	Analiza jezika srednjovjekovnih bosanskih povelja.	Analiza jezika Povelje Kulina bana.		<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Osposobljenost studenata da samostalno analiziraju korpus srednjovjekovnih administrativno-pravnih dokumenata.

		<i>dispozicija, svjedoci, sankcija, koroboracija.</i>					
7.		I kolokvij Podrazumijeva kompletna znanja iz prvih 6 tema uključujući i praktični dio					Pismeni test
8.		<i>Ktitorski natpisi: Humačka ploča i Kulinova ploča (jezičke osobitosti).</i>	Analiza Humačke ploče – jezičke osobine. Odnos između arhaizama i inovacija.	Analiza Humačke ploče na svim gramatičkim razinama.	Pronaći primjere uticaja glagoljice na Humačku ploču.	<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Osposobljenost studenata da samostalno analiziraju korpus srednjovjekovnih ktitorski natpisa.
9.		<i>Jezičke odlike natpisa na stećcima. Rasprava o postojanju ikavskoga manira u jeziku stećaka.</i>	Analiza natpisa na stećcima – uticaj narodnog jezika.	Oprimjeriti uticaj narodnog jezika na korpus natpisa na stećcima.	Odabrati jedan napis na stećku i analizirati ga.	<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će biti osposobljeni da samostalno analiziraju sve sačuvane natpise na stećcima.
10.		<i>Preobražaji morfološke strukture u poveljama bosanskih vladara od 11. do kraja 15. stoljeća.</i>	Morfološka analiza povelja.	Uvježbavanje morfološke analize na konkretnim poveljama.	-	<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Nakon odslušanog predavanja studenti će moći samostalno uraditi morfološku analizu povelja.
11.		<i>Preobražaji morfološke strukture u bosanskim</i>	Morfološka analiza bosanskih crkvenih tekstova	Uvježbavanje morfološke		<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora,</i>	Nakon odslušanog predavanja studenti će moći samostalno uraditi morfološku analizu na korpusu crkvenih tekstova i

		<i>crkvenim tekstovima i epigrafici.</i>	i epitafa.	analize na korpusu bosanskih crkvenih tekstova.		<i>2000. godina (Uvodni dio)</i>	epitafa.
12.		<i>Glagolski oblici: preobražaji morfološke strukture u najstarijim bosanskim tekstovima. Preobražaji morfološke strukture u tekstovima od 16. do 19. stoljeća.</i>	Odnos između arhaizama i inovacija kod glagola – dijahronijski pregled.	Uočavanje odnosa između arhaizama i inovacija kroz vrijeme.		<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će moći odrediti odnose između arhaizama i inovacija glagola kroz različite faze razvoja pisanog jezika.
13.		<i>Jezik krajišničkih pisama.</i>	Sadržajna i gramatička analiza krajišničkih pisama.	Uvježbavanje na primjeru krajišničkog pisma.		<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Nakon odslušanog predavanja studenti će samostalno moći uočavati dijelove krajišničkog pisma, te uraditi gramatičku analizu.
14.		<i>Jezik sevdalinke.</i>	Vrste sevdalinke, centri sevdalinke, gramatička analiza.	Uvježbavanje na primjerima.	Odabrali jednu sevdalinku i uradili gramatičku analizu.	<i>Gramatika bosanskoga jezika, grupa autora, 2000. godina (Uvodni dio)</i>	Studenti će biti osposobljeni za samostalnu analizu sevdalinki.
15.		Drugi kolokvij					Pismeni test.

SVJETSKA KNJIŽEVNOST III

Puni naziv predmeta:	<i>Svjetska književnost III</i>																
Šifra predmeta:	PDF-BJK17-324																
Akadska godina i semestar:	2024/25. <i>Ljetni semestar</i>																
Godina studija:	<i>III</i>																
Semestar:	<i>VI</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	5																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>Lektira</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td align="center">45</td> <td align="center">15</td> <td align="center">15</td> <td align="center">20</td> <td align="center">20</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>Lektira</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	45	15	15	20	20	125
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>Lektira</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
45	15	15	20	20	125												
Voditelj predmeta:	<i>Prof.dr. Amira Dervišević</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	d.amira.0106@gmail.com													
	Termini za konsultacije:	<i>Ponedjeljak</i> <i>9:00-12:00</i>															
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Odsjek za bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>Obavezan</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	Svjetska književnost II																
Datum izrade:	24.02. 2023.																
Ciljevi predmeta:	<p>Nastava iz predmeta Svjetska književnost III pruža uvid u najznačajnija djela svjetske književnosti koja su odredila epohe i stilske formacije, te upućuje studente u razvitak književnosti zapadnoga civilizacijskog kruga XIX stoljeća (epoha romantizma i realizma) kako bi dobivena saznanja mogli primijeniti (i) na izučavanje, razumijevanje i kontekstualiziranje književnopovijesnih pojava u bosanskohercegovačkoj književnosti a koje su vrlo često neodvojive ili čak posljedice poticaja i pojava iz stranih nacionalnih književnosti.</p>																

Ishodi učenja:	<p>Nakon što odslušaju modul i izvrše svoje obaveze studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znati opća kretanja u kulturnom i književnom životu XIX stoljeća • Moći objasniti značaj književnih tekstova za kasniji književni i kulturni razvitak evropskog kulturnog kruga • Moći prepoznati važnost izučavanja književnosti romantizma i realizma u kulturi i književnosti evropskog civilizacijskog kruga • Dovedi u vezu procese iz historije sa kulturom pojedinih nacionalnih književnosti 																		
Indikativni sadržaj predmeta:	<p>Poetička načela romantizma kao stilske formacije Romantizam u Njemačkoj: Johann Wolfgang Goethe, Friedrich Schiller, Ernst Theodor Amadeus Hoffmann, Novalis (Friedrich von Hardenberg), Heinrich Heine Romantizam u Engleskoj, Jezerski pjesnici (Vilijem Vordsvort, Samuel Taylor Coleridge), Walter Scott, Georg Gordon Byron, Percy Bysshe Shelley Romantizam u Italiji: Alessandro Manzoni, Giacomo Leopardi, Ugo Foscolo Romantizam u Francuskoj: Francois Rene de Chateaubriand, Alphonse de Lamartine, Alfred de Vigny, Victor Hugo, Rusija: Aleksandar Sergejevič Puškin, Mihail Jurjevič Ljermontov Ukrajina: Teras Ševčenko, Poljska: Adam Mickiewicz Sjedinjene Američke Države: Edgar Allan Poe Realizam kao književna epoha, poetička načela realizma Francuski realizam: Marie – Henri Beyle Stendhal, Honore Balzac, Gustave Flaubert Naturalizam: Emil Zola Norveški naturalizam, Ibsen Realizam u Engleskoj: Vašar taštine - William Thackeray, Dickens Realizam u Njemačkoj: Gerhart Hauptman...; Italijanska književnost, verizam, Američki realizam-Walt Whitman Ruski realizam Nikolaj V. Gogolj Lav N. Tolstoj, Turgenjev Fjodor M. Dostojevski</p>																		
Metode nastave i učenja:	<i>Predavanja, interaktivno učenje, samostalan rad studenata.</i>																		
Način i termin provjere znanja:	<table border="1" data-bbox="587 1249 1406 1706"> <thead> <tr> <th><i>Način provjere</i></th> <th><i>%</i></th> <th><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>10</td> <td>Kontinuirano</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>7. ili 14. sedmica</td> </tr> <tr> <td>Prvi kolokvij</td> <td>20</td> <td>8. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td>Drugi kolokvij</td> <td>20</td> <td>15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td>Usmeni završni ispit</td> <td>40</td> <td>Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano	Seminarski rad	10	7. ili 14. sedmica	Prvi kolokvij	20	8. sedmica u semestru	Drugi kolokvij	20	15. sedmica u semestru	Usmeni završni ispit	40	Prema akademskom kalendaru
<i>Način provjere</i>	<i>%</i>	<i>Termin</i>																	
Prisustvo nastavi	10	Kontinuirano																	
Seminarski rad	10	7. ili 14. sedmica																	
Prvi kolokvij	20	8. sedmica u semestru																	
Drugi kolokvij	20	15. sedmica u semestru																	
Usmeni završni ispit	40	Prema akademskom kalendaru																	
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p>23. <i>Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača oz konkretnog predmeta. O prisustvu nastavi se vodi evidencija.</i></p> <p>24. <i>Seminarski rad- student piše jedan seminarski rad tokom semestra.</i></p> <p>25. <i>Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra.</i></p> <p>26. <i>Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra</i></p>																		

	<p>27. <i>Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i></p> <p>28. <i>Lektira podrazumijeva čitanje lektira prema dostavljenom spisku u toku svih 15 sedmica nastave i vođenje dnevnika čitanja.</i></p>
Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Solar, M. (2003). <i>Povijest svjetske književnosti</i>. Zagreb: Golden marketing. 2. Beker, M. (1995). <i>Uvod u komparativnu književnost</i>. Zagreb: SNL. 3. Čale, F. et al. (ur.) (1971. i dalje). <i>Povijest svjetske književnosti, sv. 1 i 2</i>. Zagreb: Mladost. 4. Slamnig, I. (1999). <i>Svjetska književnost zapadnoga kruga</i> Zagreb: Školska knjiga.
Preporučena literatura:	
Značajne napomene:	<i>Vježbe prate predavanja.</i>
Osiguranje kvaliteta:	

Plan realizacije predmeta :

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaci)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, studenti će biti u stanju da:)
1.	3 sata predavanja 5.3.2025.	Upoznavanje studenata sa sadržajem nastavnog predmeta, ciljevima i ishodima, spisak lektira, obavezna literatura	Predavanje Zajednička analiza programskih tekstova	Interpretacija odabranih tekstova		Solar, M. (2003). Povijest svjetske književnosti. Beker, M. (1995). <i>Uvod u komparativnu književnost.</i>	Razumiju osnovne ciljeve i sadržaj predmeta <i>Svjetska književnost.</i> Identificiraju ključna razdoblja, autore i djela koja će biti obrađena tokom semestra. Razumiju metode i pristupe koji će se koristiti u proučavanju književnih tekstova. Prepoznati očekivanja, obaveze i kriterije ocjenjivanja u okviru predmeta.
2.	3 sata predavanja 12.3.2025.	Metodologija komparativne književnosti. Poetička načela romantizma kao stilske formacije, definicija, vremenski okvir, teme, motivi	Predavanje Analiza programskih tekstova	Interpretacija odabranih tekstova		Solar, M. (2003). Povijest svjetske književnosti. Zagreb: Golden marketing. Beker, M. (1995). <i>Uvod u komparativnu književnost.</i> Zagreb: SNL.	Identificiraju ključne poetičke principe romantizma kao stilske formacije. Definiraju romantizam u kontekstu svjetske književnosti i odrediti njegov vremenski okvir. Analiziraju dominantne teme i motive romantizma kroz različite književne primjere. Razlikuju nacionalne specifičnosti romantizma i prepoznaju univerzalne elemente pokreta u različitim književnim tradicijama.
3.	3 sata predavanja 19.3.2025.	Romantizam u Njemačkoj: Johann Wolfgang Goethe, Friedrich Schiller, Ernst Theodor Amadeus	Predavanje Zajednički rad na primjerima	Interpretacija odabranih tekstova		Solar, M. (2003). Povijest svjetske književnosti. Zagreb: Golden marketing.	Razumiju specifičnosti njemačkog romantizma kroz radove autora kao što su Johann Wolfgang Goethe, Friedrich

		Hoffmann, Novalis (Friedrich von Hardenberg), Heinrich Heine				Johann Wolfgang Goethe, <i>Patnje mladog Vertera</i> Heinrich Heine – Poezija po izboru Friedrich Schiller, <i>Razbojnici</i>	Schiller, Ernst Theodor Amadeus Hoffmann, Novalis (Friedrich von Hardenberg) i Heinrich Heine. Razviju sposobnost interpretacije književnih tekstova njemačkog romantizma kroz teorijske okvire komparativne književnosti i drugih relevantnih disciplina (filozofija, estetika).
4.	3 sata predavanja 26.3.2025.	Romantizam u Engleskoj, Jezerski pjesnici (Vilijem Vordsvort, Samuel Taylor Coleridge), Walter Scott, Georg Gordon Byron, Percy Bysshe Shelley	Predavanje Zajednički rad na tekstovima	Interpretacija odabranih tekstova		Solar, M. (2003). Povijest svjetske književnosti. Zagreb: Georg Gordon Byron – <i>Childe Harold</i> Jane Austen – <i>Ponos i predrasude</i>	Prepoznaju značajke romantičarske književnosti i društvene okolnosti koje su dovele do pojave romantizma u Engleskoj. Analiziraju temeljne ideje i poetička načela koja se pojavljuju u djelima navedenih autora, s naglaskom na njihove jedinstvene pristupe romantizmu.
5.	3 sata predavanja 2.4.2025.	Romantizam u Italiji: Alessandro Manzoni, Giacomo Leopardi, Ugo Foscolo Romantizam u Francuskoj: Francois Rene de Chateaubriand, Alphonse de Lamartine, Alfred de Vigny, Victor Hugo	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova		Solar, M. (2003). Povijest svjetske književnosti. Zagreb: Golden marketing. Alessandro Manzoni, Giacomo Leopardi, Ugo Foscolo – izbor iz poezije Alfred de Vigny, Alfred de Musset i Alphonse de Lamartine – izbor iz poezije Victor Hugo – <i>Zvonar crkve Notre Dame</i>	Analiziraju temeljne poetičke karakteristike romantizma u Italiji i Francuskoj, s naglaskom na individualne književne doprinose svakog autora. Razlikuju specifične teme i motive koje su dominantne u djelima talijanskih i francuskih romantika, kao što su patriotizam, priroda, melanholija, idealizam, ljudska patnja, ljubav, borba za slobodu i nacionalna neovisnost. Razumiju ulogu društvenih, političkih i kulturnih promjena u Italiji i Francuskoj tokom 19. stoljeća i njihov utjecaj na književnost tih zemalja. Analiziraju sličnosti i razlike između romantizma u Italiji i Francuskoj, prepoznajući kulturne, političke i filozofske razlike koje su oblikovale književnu produkciju tih zemalja.

6.	3 sata predavanja 9.4.2025.	Rusija: Aleksandar Sergejevič Puškin, Mihail Jurjevič Ljermontov	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova	Solar, M. (2003). Povijest svjetske književnosti. Zagreb: Golden marketing. Aleksandar Sergejevič Puškin – <i>Evgenije Onjegin</i> Mihail Jurjevič Ljermontov, <i>Junak našeg doba</i>	Razumiju specifičnosti romantizma u Rusiji kroz djela <i>Aleksandra Sergejeviča Puškina</i> i <i>Mihaila Jurjeviča Ljermontova</i> , s posebnim naglaskom na njihove književne inovacije i ulogu u oblikovanju ruskog romantizma. Interpretiraju ključna djela A.S. Puškina i M. J. Ljermontova, kroz romantičarsku prizmu i filozofiju tog vremena.
7.	3 sata predavanja 16.4.2025.	Ukrajina: Teras Ševčenko, Poljska: Adam Mickiewicz, Sjedinjene Američke Države: Edgar Allan Poe	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova	Solar, M. (2003). Povijest svjetske književnosti. Zagreb: Golden marketing. Adam Mickiewicz – poezija po izboru Edgar Allan Poe – <i>Gavran</i> , <i>Annabel Lee</i> , <i>Filozofija kompozicije</i> , <i>Crni mačak</i> , <i>Ubistva u Rue Morgu</i>	Razumiju specifičnosti romantizma u Ukrajini, Poljskoj i Sjedinjenim Američkim Državama kroz radove ključnih autora kao što su <i>Teras Ševčenko</i> (Ukrajina), <i>Adam Mickiewicz</i> (Poljska) i <i>Edgar Allan Poe</i> (SAD). Analizirati poetička načela romantizma u kontekstu tih zemalja, s naglaskom na kulturne i političke izazove s kojima su se autori susretali, te kako su ti izazovi oblikovali njihove književne izraze. Prepoznaju glavne teme i motive u djelima Ševčenka, Mickiewicza i Poea, kao što su sloboda, nacionalni identitet, borba protiv ugnjetavanja, tajne, smrt, tuga, nadrealno i fantastično. Razviju sposobnost interpretacije romantizma kao reakcije na društvene i političke okolnosti u Ukrajini, Poljskoj i Sjedinjenim Državama, analizirajući kako su pojedini autori kroz svoje radove reagirali na nacionalne borbe, društvene nepravde i lične tragedije.

8.	3 sata predavanja 23.4.2025.	I parcijalni ispit – provjera znanja iz epohe romantizma				
9	3 sata predavanja 30.4.2024.	Realizam kao književna epoha, poetička načela realizma, vremenski okvir, predstavnici, djela, teme i motivi	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova		<p>Čale, F. et al. (ur.) (1971. i dalje). <i>Povijest svjetske književnosti, sv. 1 i 2.</i> Zagreb: Mladost.</p> <p>Definiraju realizam kao književnu epohu, razumiju njegove osnovne karakteristike u odnosu na romantizam.</p> <p>Prepoznaju poetička načela realizma, uključujući naglasak na stvarno, svakodnevno, društvene nepravde i likove iz običnog života.</p> <p>Razumiju vremenski okvir realizma i njegovu vezu s društvenim i političkim promjenama 19. stoljeća (industrijalizacija, urbanizacija, društvena mobilnost).</p> <p>Identificiraju ključne predstavnike realizma, poput Gustava Flauberta, Honoré de Balzaca, Tolstoja i drugih</p>
10	3 sata predavanja 7.5.2025.	Francuski realizam: Marie – Henri Beyle Stendhal, Honore Balzac, Gustave Flaubert	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova Prezentacija seminarškog rada		<p>Čale, F. et al. (ur.) (1971. i dalje). <i>Povijest svjetske književnosti, sv. 1 i 2.</i> Zagreb: Mladost</p> <p>Marie – Henri Beyle Stendhal – <i>Crveno i crno</i></p> <p>Honore Balzac- <i>Čiča Gorio,</i></p> <p>Gustave Flaubert – <i>Madam Bovari</i></p> <p>Komparativnom metodom moći će analizirati stil, strukturu i teme u djelima Stendhala, Balzaca i Flauberta, te razumjeti kako su ta djela odražavala političke, ekonomske i društvene promjene u Francuskoj 19. stoljeća.</p> <p>Interpretiraju djela francuskog realizma u kontekstu društvenih, kulturnih i filozofskih tokova tog vremena.</p>

11	3 sata predavanja 14.5.2025.	Naturalizam: Emil Zola, norveški naturalizam, Ibsen	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova		Čale, F. <i>Povijest svjetske književnosti, sv. 1 i 2.</i> Zagreb: Mladost. Emil Zola – <i>Žerminal</i> Henri Ibsen – <i>Nora</i> (Kuća lutaka), Hedda Gabler	Razumiju osnovna poetička načela <i>naturalizma</i> , uključujući naglasak na detaljno istraživanje ljudskog ponašanja pod utjecajem naslijeđa i okoline, kao i sociološke i znanstvene osnove koje podupiru ovu književnu struju. Analiziraju ključne teme i motive u djelima <i>Émila Zole</i> , kao što su determinizam, utjecaj društva i prirode na pojedinca, te prikazivanje neurednih aspekata života (siromaštvo, patologija, nasilje). Prepoznaju specifičnosti <i>norveškog naturalizma</i> kroz djela <i>Henrika Ibsena</i> , s naglaskom na moralne dileme, društvenu kritiku i analizu unutarnjih sukoba likova.
12	3 sata predavanja 21.5.2025.	Realizam u Engleskoj: Vašar taštine - William Thackeray, Dickens, realizam u njemačkoj: Gerhart Hauptman...; talijanska književnost, verizam, američki realizam, Walt Whitman	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova Prezentacija seminarskog rada		Čale, F. et al. (ur.) (1971. i dalje). <i>Povijest svjetske književnosti, sv. 1 i 2.</i> Zagreb: Mladost. William Thackeray – <i>Vašar taštine</i> Charles Dickens – <i>Oliver Twist</i>	Razumiju specifičnosti <i>realizma u Engleskoj</i> , kroz djela <i>Williama Thackeraya</i> i <i>Charlesa Dickensa</i> , analizirajući njihove prikaze viktorskog društva, društvenih slojeva, moralnih dilema i kritike društvenih normi. Razumiju <i>realizam u Njemačkoj</i> kroz djelo <i>Gerharta Hauptmanna</i> , s posebnim naglaskom na njegovu dramatičnu analizu socijalnih problema i sudbinu radničke klase u Njemačkoj.

							<p>Razumiju <i>italijansku književnost</i>, s naglaskom na <i>verizam</i></p> <p>Prepoznaju <i>američki realizam</i>, analizirajući doprinos <i>Walta Whitmana</i> i njegovu poeziju koja odražava američke ideje slobode, nacionalnog identiteta, socijalnih promjena i demokracije, u kontekstu realizma 19. stoljeća.</p>
13	3 sata predavanja 21.5.2025.	<p>Ruski realizam</p> <p>Nikolaj V. Gogolj</p> <p>Lav N. Tolstoj, Turgenjev</p>	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova Prezentacija seminarskog rada		<p>Solar, M. (2003). <i>Povijest svjetske književnosti</i>. Zagreb: Golden marketing. Nikolaj Vasiljevič Gogolj – <i>Šinjel</i></p> <p>Lav Nikolajevič Tolstoj – <i>Ana Karenjina</i></p> <p>Ivan Turgenjev – <i>Lovčevi zapisi</i></p>	<p>Prepoznaju značajke realističke književnosti i društvene okolnosti koje su dovele do pojave realizma u Rusiji.</p> <p>Prepoznaju elemente realizma u konkretnim djelima.</p>
14	3 sata predavanja 28.5.2025.	<p>Analiza i interpretacija romana <i>Zločin i kazna</i>, Fjodora M. Dostojevskog</p>	Predavanje Čitanje i obrada primjera iz književnih djela	Interpretacija odabranih tekstova Prezentacija seminarskog rada		<p>Solar, M. (2003). <i>Povijest svjetske književnosti</i>. Zagreb: Golden marketing. Fjodr Mihajlovič Dostojevski – <i>Zločin i kazna</i></p>	<p>Razumiju ključne biografske i društvene okolnosti koje su oblikovale život i književni rad <i>Fjodora M. Dostojevskog</i>, s naglaskom na njegovu osobnu tragediju, političke ideje i filozofske stavove.</p> <p>Analiziraju poetička načela Dostojevskog, kao što su psihološka analiza likova, istraživanje moralnih dilema, društvenih nepravdi i pitanja slobodne volje.</p>
15	3 sata predavanja 4.6.2025.	II parcijala – provjera znanja iz epohe realizma					

SEMANTIKA

Puni naziv predmeta:	Semantika																
Šifra predmeta:	PDF-BJK17-325																
Nivo predmeta/BH ciklus:	I ciklus																
Godina studija:	III godina																
Semestar:	VI semestar																
ECTS bodovna vrijednost:	6																
Radno opterećenje studenta:	2 sata predavanja, 2 sata vježbi, 6 sati samostalnog učenja																
	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Predavanja</th> <th>Vježbe / Praktična obuka</th> <th>npr. seminar</th> <th>npr. projekt</th> <th>Samostalno učenje</th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>30</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>90</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>					Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. seminar	npr. projekt	Samostalno učenje	TOTAL	30	30	-	-	90	150
Predavanja	Vježbe / Praktična obuka	npr. seminar	npr. projekt	Samostalno učenje	TOTAL												
30	30	-	-	90	150												
Voditelj predmeta:	vanr. prof. Belkisa Dolić																
Kontakt detalji:	Kancelarija:	1. sprat	e-mail: belkisa_dolic@hotmail.com														
	Termini za konsultacije:	petak, 10:00-12:00	Tel: -														
	as. Džemajla Smlatić																
	Kancelarija:	2. sprat	E-mail:														
	Termini za konsultacije:	petak, 10:00-12:00															
Matični studijski program/odsjek:	Bosanski jezik i književnost																
Status predmeta:	Obavezni																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	-																
Datum ovjere:																	
Ciljevi predmeta:	<p>Osnovni ciljevi ovog predmeta su :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. da se studenti upoznaju s hronološkim razvojem semantike; 2. da studenti usvoje osnovne semantičke termine, pojmove i odnose; 3. da se studenti osposobe vršiti semantičku analizu. 																
Ishodi učenja:	<p>Nakon uspješnog savladivanja ovog predmeta student će biti u stanju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opiše proces utemeljenja semantike kao lingvističke discipline te karakteristike njezinih temeljnih pravaca i njihov doprinos; 																

	<ol style="list-style-type: none"> 2. razlikuje i definira temeljne semantičke pojmove; 3. interpretira određene semantičke pojavnosti na razini leksema te na paradigmatškoj i na sintagmatškoj razini; 4. primijeni stečeno znanje na konkretnim primjerima. 									
Indikativni sadržaj predmeta:	<i>Semantika – razvojni put, predmet istraživanja, odnos s drugim naukama i lingvističkim disciplinama. Značenje – definicije, vrste, struktura, odnosi, ekstenzije. Komponencijalna analiza i semovi. Semantička polja. Značenje u kontekstu. Semantički odnosi na paradigmatškoj razini: polisemija, homonimija, sinonimija, antonimija, hiperonimija, paronimija. Rečenična semantika. Pragmatika i semantika.</i>									
Metode nastave i učenja:	<i>verbalne metode (kombinacija metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora i metoda rada na tekstu).</i>									
Način i termin provjere znanja:	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Način provjere</th> <th>%</th> <th>Termin</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kolokvij 1 i 2 / Pismeni ispit</td> <td>60 (30 + 30)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><u>I kolokvij</u></p> <p><i>Student je obavezan položiti prvi kolokvij. Kolokvij podrazumijeva gradivo iz prvih 7 nastavnih tema. On obuhvata vježbe i predavanja. Test ukupno ima 100 bodova. Za minimalnu ocjenu potrebno je ostvariti 60% bodova ili 60 bodova. I kolokvij nosi maksimalno 30, a minimalno 18 bodova u okviru cjelokupnog predmeta.</i></p> <p><u>II kolokvij</u></p> <p><i>Student je obavezan položiti drugi kolokvij. Kolokvij podrazumijeva gradivo iz drugih 7 nastavnih tema. On obuhvata vježbe i predavanja. Test ukupno ima 100 bodova. Za minimalnu ocjenu potrebno je ostvariti 60% bodova ili 60 bodova. Drugi kolokvij također nosi maksimalno 30, a minimalno 18 bodova u okviru cjelokupnog predmeta.</i></p> <p><u>Pismeni ispit</u></p> <p><i>Student koji ne položi oba kolokvija izlazi na pismeni ispit (odnosno na pismene ispite – ako ne položi na prvome ispitnom roku), koji propituje i integrira nastavnu materiju obuhvaćenu prethodnim kolokvijima, a nosi maksimalno 60 bodova, minimalno 36.</i></p> <p><u>Usmeni ispit</u></p> <p><i>Uslov za izlazak na usmeni ispit je osvojenih minimalno 36 bodova na kolokvijima ili pismenom ispitu. Ukupan broj bodova iznosi 40 bodova, a minimalan broj bodova za prolaznost iznosi 24 (dakle, opet 60%).</i></p> <p><u>Ovaj sistem bodovanja vrijedi i za vanredne studente.</u></p>	Način provjere	%	Termin	Kolokvij 1 i 2 / Pismeni ispit	60 (30 + 30)		Usmeni ispit	40	
Način provjere	%	Termin								
Kolokvij 1 i 2 / Pismeni ispit	60 (30 + 30)									
Usmeni ispit	40									
Objašnjenje načina provjere znanja:	<i>Predavač najveći broj bodova dodjeljuje rezultatima na kolokvijima / pismenome ispitu, a potom rezultatima na usmenome dijelu ispita. Na osnovu pobrojanog i angažiranosti studenata u toku semestra utvrđuje se konačna ocjena.</i>									
Obavezna literatura:	<p><i>Raffaelli, I. (2015). „O značenju. Uvod u semantiku“. Zagreb: Matica hrvatska.</i></p> <p><i>Berruto, G (1994). „Semantika“. Zagreb: Izdanja antiBARBARUS.</i></p>									
Preporučena literatura:	<p><i>Prčić, T. (1997). „Semantika i pragmatika reči“ Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića</i></p> <p><i>Lyons, J. (1977). Semantics (Vol I and Vol II). Cambridge: Cambridge University Press.</i></p> <p><i>Raffaelli, I. (2009). „Značenje kroz vrijeme: poglavlja iz dijakronijske semantike“. Zagreb: Disput.</i></p>									
Značajne napomene:	-									
Osiguranje kvaliteta:	<i>Provođenje ankete među studentima i analiza prolaznosti u skladu s Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću i drugim relevantnim aktima</i>									

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Prezentiranje silabusa	Predočavanje tema koje će se obrađivati na predavanjima i seminarima, dogovor oko literature, bodovanja aktivnosti u toku semestra i naposljetku ispita.	Davanje tema za seminarski rad i upućivanje na literaturu potrebnu za njihovu izradu.			Nakon ovog nastavnog sata student će biti upućen u kom smjeru će se odvijati nastava i vježbe te na koji način će biti vrednovana njegova (pred)ispitna aktivnost.
2.		Razvoj i utemeljenje semantike kao savremene lingvističke discipline. Pet pristupa značenju	Uvod u semantiku kao lingvističku disciplinu - kratak povijesni pregled i odnos s drugim relevantnim naukama i disciplinama. Sprega mentalizma i referencijalizma u strukturalističkoj semantici. Antimentalizam, antireferencijalizam i Martinetova kritičnost prema semantici. Upotrební pristup značenju. Američki strukturalizam i Bloomfield: antimentalizam i referencijalizam u semantici. Američka lingvistika prije Bloomfielda i mentalizam u lingvistici	Monosemija i polisemija I			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
3.		Temelji leksičke semantike	Leksem, leksik i leksičko značenje. Struktura leksičkog značenja: designacija, denotacija, konotacija. Referencija. Smisao.	Polisemija i homonimija			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
4.		Raščlanjivanje leksičkoga značenja	Komponencijalna i semička analiza.	Sinonimija I			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.

5.		Semantička polja	Asocijativna polja Charlesa Ballyja. Trierov model polja. Baldingerov model onomasiološkoga polja. Guiraudova morfosemantička polja.	Sinonimija II			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
6.		Prijenos značenja	Konceptualna metafora i metonimija te druge semantičke ekstenzije.	Antonimija			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
7.		Kontekst i značenje	Lingvistički i nelingvistički kontekst.	Hiperonimija i meronimija			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
8.		I kolokvij	Sistematizirati gradivo i izvršiti provjeru znanja.	Ispravak i uvid u radove.			Nakon ovoga nastavnog sata studenti će imati uvid u svoje stvarno znanje o dosada obrađenim nastavnim temama.
9.		Leksikalizacija	Kolokacije, leksikalizacija i konverzija	Utvrđivanje sadržaja obrađenog u sklopu predavanja.			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
10.		Frazeologija	Definicija, kriteriji, klasifikacija	Frazeološke varijante; frazeološki sinonimi i antonimi; frazeološka polisemija, frazeološka sinonimija i antonimija			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
11.		Značenje u rječnicima (I)	Rječnik: definicija, svrha, vrsta	Značenjski odnosi među riječima u rječniku I			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
12.		Značenje u rječnicima (II)	Mikrostruktura rječničkog članka	Značenjski odnosi među riječima u			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu

				rječniku II			nastavnu cjelinu.
13.		Semantička ekvivalencija	Jezičko posuđivanje – semantičko prilagođavanje. Lažni prijatelji. Pučka etimologija	Utvrđivanje sadržaja obrađenog u sklopu predavanja.			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
14.		Semantika i pragmatika Semantika i sintaksa.	Semantika i spojivost sintaksičkih jedinica. Semantički odnosi među sintaksičkim strukturama. Istoznačnost i neistoznačnost sintaksičkih struktura. Značenjska markiranost sintaksičkih struktura. Govorni činovi, perlokucija, ilokucija, konverzacijske implikature.	Utvrđivanje sadržaja obrađenog u sklopu predavanja.			Nakon ovog nastavnog sata student će biti u stanju da operira obrađenim terminima i informacijama te spreman za narednu nastavnu cjelinu.
15.		II kolokvij	Sistematizirati gradivo i izvršiti provjeru znanja.	Ispravak i uvid u radove.			Nakon ovog nastavnog sata studenti će znati da li na predstojećem ispitnom roku pristupaju samo usmenom ili i pismenom i usmenom dijelu ispita.

UVOD U KULTURALNE STUDIJE

Puni naziv predmeta:	<i>Uvod u kulturalne studije</i>																
Šifra predmeta:	<i>PFD-BJK17-326</i>																
Akadska godina i semestar:	<i>2024/25, ljeto</i>																
Godina studija:	<i>III</i>																
Semestar:	<i>VI</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>3</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>npr. Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td> <td>-</td> <td>15</td> <td>-</td> <td>30</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	30	-	15	-	30	75
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
30	-	15	-	30	75												
Voditelj predmeta:	<i>Šeherzada Džafić, red. prof.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>Seherzada.dzafic@unbi.ba</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>utorkom i srijedom od 9:30 – 11:30</i>		Tel:	<i>037229850</i>												
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>izborni</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>-</i>																
Datum izrade:	<i>februar, 2025.</i>																
Ciljevi predmeta:	<i>Upoznati studente s trenutnim kulturološkim kretanjima te osnovnim teorijama kulture uz dijahronijski presjek njihovoga nastanka. Cilj kolegija jest upoznavanje dinamike književnog i popularno-kulturnog polja na temelju analize reprezentativnih primjera.</i>																

Ishodi učenja:	<p><i>Sudenci će steći znanja o nastanku i širenju kulturalnih studija te objasniti njihovu interdisciplinarnu specifičnost; opisati internacionalizaciju kulturalnih studija nakon birmingamskih početaka; opisati društveni, politički i teorijski kontekst koji pogoduje brzom širenju kulturalnih studija (globalizacija, neoliberalizam, postkolonijalizam, neokolonijalizam, postmodernizam); uočiti bliskosti i razlike spram drugih društveno-humanističkih disciplina poput sociologije, sociolingvistike, etnologije, kulturalne antropologije, komunikologije, mediologije, itd.; prepoznati glavna teorijska izvorišta kulturalnih studija (Althusser, Gramsci, Raymond Williams, Richard Hoggart, poststrukturalizam, postmodernizam). Rezultat nastavnog procesa je primjena istog te osposobljavanje za šire kritičko djelovanje na književni tekst posebno pri njegovoj interpretaciji</i></p>															
Indikativni sadržaj predmeta:	<p>Predmet <i>Uvod u kulturalne studije</i> pruža osnovno razumijevanje ključnih pojmova i teorija u oblasti kulturnih studija, fokusirajući se na analizu kulture, identiteta, tradicije i aktualnosti u savremenom društvu. Kroz istraživanje globalizacije, medija, rodnih i etničkih pitanja, studenti će razviti kritički pristup kulturnim procesima i njihovom utjecaju na lokalne zajednice. Predmet uključuje teorijske okvire, studije slučaja i praktične primjene kako bi studenti razumjeli dinamiku kulturnih fenomena u globaliziranom svijetu.</p>															
Metode nastave i učenja:																
Način i termin provjere znanja:	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 638 970 689"><i>Način provjere</i></th> <th data-bbox="970 638 1177 689">%</th> <th data-bbox="1177 638 1406 689"><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="587 689 970 763">Prisustvo nastavi</td> <td data-bbox="970 689 1177 763">0</td> <td data-bbox="1177 689 1406 763">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 763 970 954">Prvi kolokvij</td> <td data-bbox="970 763 1177 954">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 763 1406 954">7. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 954 970 1140">Drugi kolokvij</td> <td data-bbox="970 954 1177 1140">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 954 1406 1140">15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1140 970 1330">Završni ispit</td> <td data-bbox="970 1140 1177 1330">100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 1140 1406 1330">Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Način provjere</i>	%	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	0	-	Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru	Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru	Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru
<i>Način provjere</i>	%	<i>Termin</i>														
Prisustvo nastavi	0	-														
Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru														
Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru														
Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru														
Objašnjenje načina provjere znanja:	<p>29. <i>Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača oz konkretnog predmeta. O prisustvu nastavi se vodi evidencija.</i></p> <p>30. <i>Prvi kolokvij prodrazumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra.</i></p> <p>31. <i>Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra</i></p> <p>32. <i>Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i></p> <p>Upute za vrednovanje znanja:</p>															

	<p><i>U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (dva kolokvija), odnosno završni ispit. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz ostalih nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Kriterij za prolaz na kolokvijima jeste 60% od ukupnog broja bodova. Studenti na kolokvijima rade test u kojem se analiziraju primjeri iz književnosti. Da bi student položio ispit mora ostvariti minimalno 60% bodova na oba testa. Studentima koji su položili oba kolokvija, sabiraju se ostvareni bodovi i ocjena se unosi u index. Student koji ne pristupi kolokvijima ili ne položi oba kolokvija, u redovnim ispitnim terminima pristupa ispitu i polaže cjelokupno gradivo. Ako je položio jedan kolokvij, onda na završnom ispitu polaže samo drugi kolokvij.</i></p>
<p>Obavezna literatura:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stuart Hall - <i>Cultural Studies 1983: A Theoretical Introduction</i> 2. Dean Duda, <i>Kulturalni studiji, ishodišta i problemi</i>, AGM, Zagreb, 2021. 3. Duda, Dean: <i>Kulturalni studiji</i>, Zagreb, 2002. 4. Đorđević, Jelena: <i>Postkultura, Clio</i>, Beograd, 2006.
<p>Preporučena literatura:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. D.Oraić-Tolić, E.Kulesar Szabo: <i>Kulturni stereotipi, Koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima</i>, Press, Zagreb, 2006. 2. Duda, Dean (ur.): <i>Politika teorije: zbornik rasprava iz kulturalnih studija, Disput</i>, Zagreb, 2006. <ul style="list-style-type: none"> - a) Raymond Williams: <i>Analiza culture</i>; u <i>Politika teorije</i> - b) Richard Johnson: <i>Što su uopće kulturalni studiji?</i>, isto - c) Stuart Hall: <i>Kulturalni studiji i njihovo teorijsko naslijeđe, isto</i> - d) Stuart Hall: <i>Bilješke uz dekonstruiranje „popularnog“</i>, isto 3. Flaker, Aleksandar: <i>Proza u trapericama</i>, Zagreb: Sveučilišna naklada Liber, 4. Karl Ulrich Syndram: <i>Estetika alteriteta: književnost i imagološki pristup</i>, Zagreb, 2009. 5. de Certeau, Michel (2003): <i>Invencija svakodnevice</i>, Naklada MD: Zagreb; 6. Tony Bennett: <i>Kultura: znanost reformatora</i>, GM– Tehnička knjiga, Zagreb 2005. 7. Storey, John (2003): <i>Inventing Popular Culture: From Folklore to Globalization</i>, Malden, Oxford, Melbourne, Berlin: Blackwell Publishing; 8. Časopis Razlika / Differance: http://www.razlika-differance.com/razlika34.htm 9. Časopis Sarajevske sveske / Sarajevske bilježnice: www.sveske.ba 10. Edward W. Said: <i>Nepripadanje</i>, Biblioteka Tridvajedan, Zagreb, 2007.
<p>Značajne napomene:</p>	<p><i>Studenti trebaju pratiti trenutna društvena kretanja i dovesti u vezu s teorijama kulture</i></p>

Osiguranje kvaliteta:	
------------------------------	--

Plan realizacije predmeta : *(Popuniti tabelu na narednoj stranici)*

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Počeci kulturalnih studija: teorije kulture Richarda Hoggarta Raymond Williams: definicije kulture Značaj kulture u poimanju identiteta	U interakciji sa studentima raspravlja se o potrebi razvoja kulturalnih studija: indikativnom metodom se zaključuje da kulturalno polje predstavlja sva značajnija polja interakcije. Donose se definicije kulture Richarda Hoggarta i Raymonda Williamsa (koji donosi preko 80 definicija kulture)	Studenti na primjerima iz svakodnevne prakse primjenjuju kružni tok kulture (kojega donosi R. Williams).	Pratiti svakodnevne vijesti i donijeti primjer kružnog toka kulture	1-3 (obaveza literatura) 2 a) i b)	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti razumiju potrebu za kulturnim teorijama - Uočavaju široko polje kulture - Prepoznaju razlikovanje bitnijih definicija kulture
2.		Birminghamska škola: E. P. Thompson, Johan Fiske, Stuart Hall; Nove kulturološke prakse	Upoznavanje s osnovnim školama i pokretačima kulturalnih studija kao interdisciplinarnog habitusa humanističkih i društvenih disciplina	Studentima se predstavljaju osnovni tekstovi kao novi manofesti kulture	Iščitavanje tekstova kroz primjenu na svakodnevne prakse	1-3- (obavezna literatura) 2. a) i c)	<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost primjene kružnog toka kulture - Primjena konkretnih teorija kulture
3.		Britanski kulturalni studiji - internacionalizacija kulturalnih studija;	Razumijevanje razvoja britanskih kulturnih studija te kako su ideološki pokretači razvili osnove za širenje kulturalnih studija. Studenti će analizirati ključne teoretičare i pravce u američkim kulturnim studijama, kao i kako se ideologija i politika manifestuju u kulturnim analizama.	Analiza ključnih teoretičara u britanskim kulturnim studijama, kao i kako se ideologija manifestira u kulturi.	Iščitavanje tekstova britanskih kulturalnih studija	3 a) b) i c)	<ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti osnovne teoretske pravce u razvoju američkih kulturnih studija. - Uvidjeti načine kretanja kulturalnih praksi - Prepoznavanje početaka globalizacije - shvaćanje fluidnih identiteta
4.		Američki kulturalni studiji: teoretizacija i gubitak ideoloških pokretača);	Cilj časa je da studenti upoznaju razvoj američkih kulturnih studija, kako su se razvijali teoretski okviri, te kako su ideološki pokretači, koji su bili ključni u formiranju kulturnih studija, vremenom izgubili svoju dominantnu ulogu.	Studenti će analizirati ključne teoretičare i pravce, kao i prakse.	Iščitavanje tekstova američkih kulturalnih studija	1 obavezna 5 dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti osnovne teoretske pravce u razvoju američkih kulturnih studija. - Analizirati kako su ideološki pokretači oblikovali kulturne studije u SAD-u i kako su se oni promijenili tokom vremena.

5.	Postkolonijalni kulturalni studiji: socijalni konstrukt, kulturalni relativizam i antiesencijalizam; kulturalni obrat u književnoj teoriji, narativni obrat u etnografiji;	- Novi pristupi u interpretaciji kulture: Od političkog angažmana do "kulturnog studija bez ideologije" – razmatranje kritike koja se pojavila zbog gubitka jasnih ideoloških pokretača u američkim kulturnim studijama	Na konkretnom tekstu studenti se upoznaju s figurama konstrukcije (inverzija, retoričko pitanje, elipsa...)	Edward Said „Orijentalizam“ – razumijevanje pojma postkolonijalnih studija	3 a) c) d)	<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznaju figure konstrukcije u književnomjetničkim tekstovima i otkriju njihove uloge. - Razlikovanje postkolonijalnih i neokolonijalnih studija - Suvremeni autokolonijalizam
6.	Globalizacija i njen uticaj na lokalne kulture Kako globalizacija utiče na identitet, tradiciju i vrijednosti lokalnih zajednica. Amin Mallaof: „Samoubilački identiteti“	U ovoj cjelini fokusirat će se na to kako globalizacija utiče na lokalne kulture, identitet, tradiciju i vrijednosti. S jedne strane, globalizacija može dovesti do homogenizacije kultura, dok s druge strane može omogućiti kulturnu razmjenu i obogaćivanje lokalnih zajednica.	Kroz analizu globalnih uticaja, studenti će razmotriti kako se globalni tokovi oblikuju kroz lokalne specifičnosti.	Negativni i pozitivni aspekti globalizacije na etičke i društvene vrijednosti.	Postkultura	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti prepoznaju kako globalizacija i migracija utječu na fluidnost kultura - Razumijevanje kako se lokalne zajednice, kroz kulturne i političke pokrete, protive negativnim aspektima globalizacije i traže načine za očuvanje svog identiteta.
7.	Provjeravanje znanja	Prvi kolokvij (pisanje eseja uz primjeru teorija kulture)	Studenti, kroz promišljanje preko odabrane teorije kulture primjenjuju primjere iz prakse.			
8.	Savremena stremljenja prema kognitivizmu; "Proza u trapericama" - model jezičnog i popularno-kulturnog oponiranja	Komodifikacija kulture: Kako je kapitalizam i industrijalizacija kulturnih praksi uticala na teorijske pravce, uključujući sveprisutnu komercijalizaciju kulture koja je smanjila kritički potencijal kulturnih studija	Kroz analizu i interpretaciju pjesme studenti se upoznaju s vrstama verifikacije, te terminima stih, strofa, ritam, slobodan stih.	Kritički pristupiti analizi kulturnih studija i njihovih odnosa sa politikom, ideologijom	9 i 10	<ul style="list-style-type: none"> - Usvajanje ključnih pojmova savremenog kognitivizma - Kapitalizam - industrijalizacija
9.	Mediji kao instrument globalizacije: internet,	Analiziranje intermedijalnih aspekata	Uočavanje ključnih diferentni razlika	Prednosti i nedostaci	4 obavezna	<ul style="list-style-type: none"> - Klasificiraju medije - Prepoznaju osobine različitih medija

		televizija, društvene mreže.	kulture. Razlikovanje medija i njihovih uloga.	između medija.	medija na konkretnim primjerima.	5 dodatna	
10.		Teorije postkolonijalizma u kulturnim studijama Analiza postkolonijalnih teorija i njihov uticaj na razumevanje kulture i moći. Istok vs. Zapad	Upoznavanje studenata s ključnim postkolonijalnim teorijama	Na konkretnom tekstu studenti se upoznavaju s osobinama i historijskim razvojem postkolonijalne književnosti	Čitanje tekstova postkolonijalnih studija	5 i 8	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti su upoznati s osnovnim antagonizmima Istoka i Zapada - Prepoznaju postkolonijalne tekstove - Uočavaju alteritet i identitet
11.		Kulturni identitet i etnicitet Razumijevanje povezanosti između kulture i etničke pripadnosti u savremenom društvu.	Razmatranje rase i etniciteta: Kako su rasni i etnički identiteti oblikovali kulturne studije, posebno u kontekstu američkih društvenih pokreta (pokret za građanska prava, studije Latinosa, Afroameričke studije).	Primjeri tekstova u kojima se proučavaju identiteti različitosti		4	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziraju i interpretiraju književnoumjetničke tekstove sa aspekta književnih epoha
12.		Kultura i rod: Rodni identiteti kroz kulturne prakse Razmatranje uloge kulture u formiranju rodni identiteta i normi.	ginokritika	Studenti kroz primjere usvajaju znanja o rodni identitetima	Iščitavanje tekstova ženskog pisma	3 i 4	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziraju i interpretiraju tekstove iz rodni studija
13.		Urbano trgovačka kultura u Bosni i Hercegovini (orijentalni duh, nošnja, sevdalinka, folklor)	Studentima se predstavlja urbana kultura od osmanskog preko austrougarskog perioda do savremene pop kulture.	Kroz analizu konkretnih tekstova studenti se upoznavaju s kulturnom baštinom	Potruga za tekstovima u kojima se prepoznaje pop kultura	3 i 8	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti uočavaju razliku između visoke i niske pop kulture
14.		Kulturalni studiji na južnoslavenskim prostorima: Pop i rock grupe (Indexi,	Studenti se upućuju na značaj kulturalni studija za južnoslavensku kulturu	Studenti se kroz primjere upoznavaju s osobinama,	Primjena kulturalni studija na svakodnevne	1, 2, 8	Analiziraju strukturu kulturalni studija kroz primjere s južnoslavenskog, posebno bosanskohercegovačkog prostora.

		Bijelo dugme, Teška industrija, itd.), pop emisije (TLN), bh. film		vrstama i tipovima tekstova pop kulture	prakse		
15.		Provjeravanje znanja	Drugi kolokvij	Studenti, kroz analizu i eseje uvježbavaju i utvrđuju do sada stečeno znanje.			

PDF BJK17-16 – Popularna kultura i roman

Puni naziv predmeta:	<i>Popularna kultura i roman</i>																
Šifra predmeta:	<i>PFD-BJK 17 -16</i>																
Akadska godina i semestar:	<i>2025, ljetni</i>																
Godina studija:	<i>III</i>																
Semestar:	<i>IV</i>																
ECTS bodovna vrijednost:	<i>3</i>																
Radno opterećenje studenta:	<p><i>Za cijeli semestar:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Predavanja</i></th> <th><i>Vježbe / Praktična obuka</i></th> <th><i>npr. Seminar</i></th> <th><i>npr. Projekt</i></th> <th><i>Samostalno učenje</i></th> <th>TOTAL</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td align="center"><i>30</i></td> <td align="center"><i>0</i></td> <td align="center"><i>15</i></td> <td align="center"><i>-</i></td> <td align="center"><i>30</i></td> <td align="center">75</td> </tr> </tbody> </table>					<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL	<i>30</i>	<i>0</i>	<i>15</i>	<i>-</i>	<i>30</i>	75
<i>Predavanja</i>	<i>Vježbe / Praktična obuka</i>	<i>npr. Seminar</i>	<i>npr. Projekt</i>	<i>Samostalno učenje</i>	TOTAL												
<i>30</i>	<i>0</i>	<i>15</i>	<i>-</i>	<i>30</i>	75												
Voditelj predmeta:	<i>Šeherzada Džafić, red. prof.</i>																
Kontakt detalji:	Kancelarija:		e-mail:	<i>Seherzada.dzafic@unbi.ba</i>													
	Termini za konsultacije:	<i>utorkom i srijedom od 9:30 – 11:30</i>	Tel:	<i>037229850</i>													
	Kancelarija:		e-mail:														
	Termini za konsultacije:		Tel:														
Matični studijski program/odsjek:	<i>Bosanski jezik i književnost</i>																
Status predmeta:	<i>izborni</i>																
Predmeti koji su preduslov za polaganje:	<i>-</i>																
Datum izrade:	<i>februar, 2025.</i>																

<p>Ciljevi predmeta:</p>	<p>Kolegii za cilj ima analizu različitih artikulacija romana i popularne kulture. Obradit će se teorije romana koje povezuju žanr s popularnom kulturom, potom roman u teorijama popularne kulture. uz komparativno-historijski primjer iz prethistorije žanra kao što je starogrčki ljubavni roman, koji označava model, potom hobsbawmovski definiranom dugom 19. i kratkom 20 stoljeću odnosno izabranim romanima koji su na poseban način zaokupljeni posebnim aspektima popularne kulture, i to od bosanskohercegovačkih romana B. Alikadić (Krug, Larva) i Jasne Šamić (Kaledioskop, Bosanski paviljon), Jasmina Musabegović (Snopis, Skretnice, Most), Na tragu Bourdieuove ideje distinkcije obradit će se sljedeći problemi: roman kao žanr popularne kulture, popularna kultura kao tema romana, razmjena između niskog i visokog, predindustrijska popularna kultura i roman, modernizam i popularna kultura, postmoderna i popularna kultura, popularna kultura kao tema romana u 20. stoljeću, popularna svakodnevica i roman, mediji u romanu, sport kao tema romana itd.</p>																	
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Upoznati se s savremenim tokovima svjetske literature te primjena novih umijeća interpretacije.</p> <p>Istraživanje savremene bosanskohercegovačke književne scene.</p> <p>Čitati stručnu literaturu i koristiti se znanstvenom terminologijom na barem jednom svjetskom jeziku.</p> <p>Samostalno provesti istraživanje. interdisciplinarno povezati i integrirati znanja i vještine stečene na studiju komparativne književnosti s drugim studijskim programom u društveno-humanističkim grupama.</p>																	
<p>Indikativni sadržaj predmeta:</p>	<p>Predmet <i>Uvod u kulturalne studije</i> pruža osnovno razumijevanje ključnih pojmova i teorija u oblasti kulturnih studija, fokusirajući se na analizu kulture, identiteta, tradicije i aktuelnosti u savremenom društvu. Kroz istraživanje globalizacije, medija, rodni i etničkih pitanja, studenti će razviti kritički pristup kulturnim procesima i njihovom utjecaju na lokalne zajednice. Predmet uključuje teorijske okvire, studije slučaja i praktične primjene kako bi studenti razumjeli dinamiku kulturnih fenomena u globaliziranom svijetu.</p>																	
<p>Metode nastave i učenja:</p>																		
<p>Način i termin provjere znanja:</p>	<table border="1" data-bbox="587 1137 1406 1832"> <thead> <tr> <th data-bbox="587 1137 970 1189"><i>Način provjere</i></th> <th data-bbox="970 1137 1177 1189">%</th> <th data-bbox="1177 1137 1406 1189"><i>Termin</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="587 1189 970 1263">Prisustvo nastavi</td> <td data-bbox="970 1189 1177 1263">0</td> <td data-bbox="1177 1189 1406 1263">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1263 970 1451">Prvi kolokvij</td> <td data-bbox="970 1263 1177 1451">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 1263 1406 1451">7. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1451 970 1639">Drugi kolokvij</td> <td data-bbox="970 1451 1177 1639">50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 1451 1406 1639">15. sedmica u semestru</td> </tr> <tr> <td data-bbox="587 1639 970 1832">Završni ispit</td> <td data-bbox="970 1639 1177 1832">100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova</td> <td data-bbox="1177 1639 1406 1832">Prema akademskom kalendaru</td> </tr> </tbody> </table>			<i>Način provjere</i>	%	<i>Termin</i>	Prisustvo nastavi	0	-	Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru	Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru	Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru
<i>Način provjere</i>	%	<i>Termin</i>																
Prisustvo nastavi	0	-																
Prvi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	7. sedmica u semestru																
Drugi kolokvij	50 Maximalan broj bodova, 30 Minimalan broj bodova	15. sedmica u semestru																
Završni ispit	100 Maximalan broj bodova 60 Minimalan broj bodova	Prema akademskom kalendaru																
<p>Objašnjenje načina provjere znanja:</p>	<p>33. <i>Prisustvo nastavi je kriterij koji se bazira na nastojanju da se studentima kroz nastavni proces prenesu lična iskustva predavača oz konkretnog predmeta. O prisustvu nastavi se vodi evidencija.</i></p>																	

	<p>34. <i>Prvi kolokvij prodrzumijeva pismenu provjeru znanja studenata o sadržajima obrađenim tokom prve polovine semestra.</i></p> <p>35. <i>Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja studenta o sadržajima obrađenim tokom druge polovine semestra</i></p> <p>36. <i>Usmeni završni ispit podrazumijeva provjeru cjelokupniog gradiva i analizu prethodnih provjera znanja.</i></p> <p>Upute za vrednovanje znanja:</p> <p><i>U toku semestra organiziraju se dvije provjere znanja (dva kolokvija), odnosno završni ispit. Prvi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz prvih 7 nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Drugi kolokvij podrazumijeva pismenu provjeru znanja iz ostalih nastavnih tema obrađenih na predavanjima i vježbama. Kriterij za prolaz na kolokvijima jeste 60% od ukupnog broja bodova. Studenti na kolokvijima rade test u kojem se analiziraju primjeri iz književnosti. Da bi student položio ispit mora ostvariti minimalno 60% bodova na oba testa. Studentima koji su položili oba kolokvija, sabiraju se ostvareni bodovi i ocjena se unosi u index. Student koji ne pristupi kolokvijima ili ne položi oba kolokvija, u redovnim ispitnim terminima pristupa ispitu i polaže cjelokupno gradivo. Ako je položio jedan kolokvij, onda na završnom ispitu polaže samo drugi kolokvij.</i></p>
Obavezna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Bahtin (1989) O romanu, Beograd: Nolit 2. P. Bourdieu (2011) Distinkcija. Društvena kritika suđenja, Zagreb: Antibarbarus 3. R. Bowlby (2005) Čitatelj/ica u supermarketu, Quorum 21 (2005), br. 2, str. 160-184. 4. D. Duda, ur. (2006) Politika teorije. Zbornik rasprava iz kulturalnih studija, Zagreb: Disput
Preporučena literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 11. D.Oraić-Tolić, E.Kulesar Szabo: <i>Kulturni stereotipi, Koncepti identiteta u srednjoeuropskim književnostima</i>, Press, Zagreb, 2006. 12. Duda, Dean (ur.): <i>Politika teorije: zbornik rasprava iz kulturalnih studija, Disput</i>, Zagreb, 2006. <ol style="list-style-type: none"> a) Raymond Williams: <i>Analiza culture</i>; u <i>Politika teorije</i> b) Richard Johnson: <i>Što su uopće kulturalni studiji?</i>, isto c) Stuart Hall: <i>Kulturalni studiji i njihovo teorijsko naslijeđe</i>, isto d) Stuart Hall: <i>Bilješke uz dekonstruiranje „popularnog“</i>, isto 13. de Certeau, Michel (2003): <i>Invencija svakodnevice</i>, Naklada MD: Zagreb; 14. Tony Bennett: <i>Kultura: znanost reformatora</i>, GM– Tehnička knjiga, Zagreb 2005. 15. Storey, John (2003): <i>Inventing Popular Culture: From Folklore to Globalization</i>, Malden, Oxford, Melbourne, Berlin: Blackwell Publishing;

	<p>16. Časopis Razlika / Difference: http://www.razlika-difference.com/razlika34.htm</p> <p>17. Časopis Sarajevske sveske / Sarajevske bilježnice: www.sveske.ba</p> <p>18. K. Geldner (2005) Popular Fiction: The Logics and Practices of a Literary Field, London & New York: Routledge</p>
Značajne napomene:	<i>Studenti trebaju pratiti trenutna društvena kretanja i dovesti u vezu s teorijama kulture</i>
Osiguranje kvaliteta:	

Plan realizacije predmeta : (Popuniti tabelu na narednoj stranici)

Sedmica	Nastavni sat / Datum	Teme za obradu	Aktivnosti na nastavnom satu (P)	Aktivnosti u okviru (Vježbi / Seminara)	Problemi/ Zadaci (Zadaća)	Radna literatura	Ishodi učenja (Nakon ovog nastavnog sata, student će biti u stanju da:)
1.		Definicija popularne kulture. Distinkcija popularne, visoke i niste književnosti. Odnos između popularne kulture i književnosti	Prikazati kako se popularna kultura razumije kao konjunktura nakon industrijske revolucije, dakle razlikuje se strukturno od folklorne ili narodne kulture u kojima je roman funkcionirao kao žanr na niskoj hijerarhijskoj poziciji.	Pokazati distinkciju visoko / nisko na umjetničkim ostvarenjima iznimne vrijednosti, kao vrhunce ljudskoga stvaralaštva	<i>Prijedlog romana: "1984" i „Životinjska farma“ Georgea Orwella</i>	1-3 (obaveza literatura) 2 a) i b)	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti razumiju potrebu za razlikovanjem popularne kulture i unutar nje visoke i niske kulture - Uočavaju široko polje kulture
2.		Razvoj romana kao književnog žanra Funkcija romana u popularnoj kulturi Klasici i njihova uloga u formiranju popularne kulture	Popularna kultura u romanima moderne, pronalaženje elemenata popularnog: H. Hessea (Stepski vuk) i J. D. Salinger (Lovac u raži) do M. Kundere (Šala), S.	Analiza popularne kulture u romanima Alexieja (Bluz rezervata) i V. Pelevina (Generacija P).	Zadatak da se istraži slikarstvo koje iščitavamo kroz narativ: Leonardo Da Vinci, Rembrandt, Salvador Dalí.	1-3- (obavezna literatura) 2. a) i c)	<ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost primjene kružnog toka kulture - Uočavanje popularne kulture u romanima
3.		Sociokulturni kontekst romana Analiza društvenih, političkih i kulturnih uvjeta koji oblikuju roman	Roman kao žanr popularne kulture, popularna kultura kao tema romana, razmjena između niskog i visokog, predindustrijska popularna kultura i roman.	Primjer priče mlinara Menochia iz XVI stoljeća, Razvoj pop kulture kroz historiju	Istražiti kako popularna kultura utječe na razvoj romana	3 a) b) i c)	<ul style="list-style-type: none"> - čitati stručnu literaturu i koristiti se znanstvenom terminologijom na barem jednom svjetskom jeziku - istražiti predindustrijsku kulturu

		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Prijedlog romana: "Na Drini ćuprija" Ivo Andrić</i> 					
4.		<p>Modernizam i postmodernizam u popularnoj književnosti</p> <p>Karakteristike postmodernih romana</p>	<p>Modernizam i popularna kultura, postmoderna i popularna kultura, popularna kultura kao tema romana u 20. stoljeću, popularna svakodnevica i roman, mediji u romanu, sport kao tema romana itd.</p>	<p>Iščitavanje pop kulture u romanu Oscara Wildea: „Slika Dorijana Greja“</p>	<p>Istražiti na koji način se popularan kultura unosi u romen€</p>	<p>1 obavezna 5 dodatna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti osnovne teoretske pravce u razvoju američkih kulturnih studija. - Analizirati kako su ideološki pokretači oblikovali kulturne studije u SAD-u i kako su se oni promijenili tokom vremena.
5.		<p>Romantični roman i popularna kultura</p> <p>Evolucija romantičnog romana u popularnoj književnosti</p>	<p>Novi pristupi u interpretaciji romana preko popularne kulture</p> <p><i>Prijedlog romana: "Ponos i predrasude" Jane Austen</i></p>	<p>Razlikovanje romantičkog romana od romanse</p>	<p>Istražiti elemente romanse u romanima Bisere Alikadić</p>	<p>3 a) c) d)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prepoznaju društvene kontekste unutar književnog teksta književnoumjetničkim tekstovima i otkriju njihove uloge.
6.		<p>Roman i identitet</p> <p>Uloga romana u oblikovanju osobnog i kolektivnog identiteta</p>	<p>U ovoj cjelini fokusirat će se na to kako popularna kultura utiče na identitete, tradiciju i vrijednosti. S jedne strane, globalizacija može dovesti do homogenizacije kultura, dok s druge strane može omogućiti kulturnu razmjenu i obogaćivanje lokalnih zajednica.</p>	<p>Analizirati romane Jasne Šamić i Jasmine Musabegović</p>	<p>Istražiti aspekte društvene stvarnosti koje ulaze u roman</p>	<p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti prepoznaju načine ne koje roman oblikuje idetnitet i/ili obrnuto - Uočavaju na koji način se vrši prezentacija identiteta u romanu
7.		<p>Provjeravanje znanja</p>	<p>Prvi kolokvij (pisanje eseja uz primjeru teorija kulture)</p>	<p>Studenti, kroz promišljanje preko</p>			

				odabrane teorije kulture primjenjuju primjere iz prakse.			
8.		<p>Fantastika u popularnoj kulturi</p> <p>Fantastični elementi u romanima</p> <p>Uloga fantastike u društvenoj kritici</p>	<p>Metafizikacija kulture: fackija kao podloga za fikciju i fantastiku na primjeru bosanskohercegovačkih borgesovaca (Nedžada Ibrišimovića, Irfana Horozovića, Andina Jašarevića)</p>	<p>Iščitavanje popularne fantastike na tekstovima kojima je cilj dekonstrukcija fackije</p>	<p><i>Istražiti popularnu fanatstiku.</i></p> <p><i>Prijedlog romana: "Harry Potter i kamen mudraca" J.K.</i></p>	9 i 10	<ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje funkcija fantastike - Prepoznavanje popularno fantsatične strukture romana - Funkcija fantastike u rasvjetljavanju fackije
9.		<p>Povijest popularnog žanra: Skandinavski kriminalistički romani kao popularni val romana</p> <p>Analiza kriminalnog romana i njegovih kulturnih implikacija</p>	<p>Analiziranje intermedijalnih aspekata kulture.</p> <p>Razlikovanje medija i njihovih uloga.</p>	<p>Razrada na primjerima romana Arnolda Indridžasona „Močvara“, i filma Yar City.</p>	<p>Istražiti kriminalističke romane u južnoslavenskoj literaturi (Pavao Pavličić, Džemaludin Alić)</p>	4 obavezna 5 dodatna	<ul style="list-style-type: none"> - Upoznavanje sa skandinavskom književnom scenom - Uočavanje elemenata kriminalističkog romana - Pronalaženje stvarnih društvenih problema unutar vala popularnih romana
10.		<p>Popularna kultura i roman preko medija: Mediji i adaptacije romana</p>	<p>Filmske i TV adaptacije romana: Kako mediji oblikuju recepciju romana</p> <p><i>Prijedlog romana: "The Hunger Games" Suzanne Collins</i></p> <p>Mir Yam: niz dramskih publikacija i serija</p>	<p>Usporedba romana i filmova: kako su popularni romani postali popularni filmovi</p>	<p>Komparacija romana i filmova s ciljem uočavanja elemenata popularne kulture</p>	5 i 8	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti su upoznati s osnovnim antagonizmima romana i filma - Sposobni su iščitavati scenarij i tekst romana prilagođen filmskoj adaptaciji - Uloga filma u propagiranju popularnog
11.		<p>Poststrukturalizam, feministička i postkolonijalna kritika</p>	<p>Razmatranje feminizma i ginokritike: Kako su popularni romani oblikovali rodne kulturne studije,</p>	<p>Primjeri tekstova u kojima se proučavaju rodni</p>	<p><i>Prijedlog romana: "Dr. Jekyll i Mr.</i></p>	4	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziraju i interpretiraju književnoumjetničke tekstove sa aspekta rodni studija - Uviđaju ulogu feminističke kritike

			posebno u kontekstu američkih društvenih pokreta (studije Latinosa, Afroameričke studije)	identiteti	Hyde" Robert Louis Stevenson		u formuliranju popularne kulture
12.		Kultura i rod: Rodni identiteti kroz kulturne prakse Razmatranje uloge kulture u formiranju rodni identiteta i normi. Reprezentacija tijela u romanima	Ginokritika kao nauka o ženskome pismu (primjeri južnoslavenskih i bosanskohercegovačkih autorica)	Studenti kroz primjere usvajaju znanja o rodni identitetima	Iščitavanje tekstova ženskog pisma	3 i 4	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziraju i interpretiraju tekstove iz rodni studija - Uočavaju ulogu rodni studija u kreiranju popularne kulture
13.		Postjugoslavensko društvo, identitet, postmoderna, kulturni sukobi, nostalgija	Dubravka Ugrešić, Jasna Šamić, Jasmila Žbnaić - čija djela često istražuju teme identiteta, globalizacije, kulturnih razmjena, ali i postjugoslavenskog iseljništva. Kroz humoristički i kritički pristup promatranje problema tranzicije, socijalnih promjena i odnosa prema prošlim traumama.	Kroz analizu konkretnih tekstova studenti se upoznaju s nostalgijom te njenom ulogom u kreiranju popularne kulture	Potruga za tekstovima u kojima se iščitava pop-yu nostalgija	3 i 8	<ul style="list-style-type: none"> - Studenti uočavaju razliku između visoke i niske pop kulture na konkretnim primjerima - Prepoznavanje društvenih problema s aspekta popularne kulture
14.		Zaključak: Roman kao kulturni fenomen Sumiranje ključnih tema i njihovih kulturnih utjecaja Perspektive budućnosti romana u popularnoj kulturi	Roman u odnosu na novi val digitalne kulture koja nudi trenutno materijalno uživanje bez odlaganja. Kako se vratiti istinskim vrijednostima preko klasičnih romana?!	Rad na primjerima u kojima je vidno kako digitalna kultura nije originalna i kreativna	Istražiti influencere, gamere youtubere, blogere vlogere koji predstavljaju popularni val instant kulture	1, 2, 8	<ul style="list-style-type: none"> - Uočavaju ključnu ulogu romana u prijenosu popularne kulture - Čitaju romane iz novog uloga - Prepoznaju ulogu romana kao stuba visoke kulture - Sposobni su za kritičko mišljenje i dublje sagledavanja problema društva kroz prizmu popularnog romanesknog žanra

15.		Provjeravanje znanja	Drugi kolokvij	Studenti, kroz analizu i eseje uvježbavaju i utvrđuju do sada stečeno znanje.	Predočen dnevnik čitanja		